* * *

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 19 MAYIS 1979

500 KURUŞ

K.MARAŞ DAVASI İDDİANAME

Mehmet Ali Balta'ya altı kişi birden ateş etti

K.Maraş olayları iddianamesini, 7 Mayıs günü belirttiğimiz gibi özetleyerek yayınlamaya devam ediyoruz.

8. sayfamızda

19 MAYIS

"Yalnız milletin sevgisine, cömertliğine ve kahramanlığına güvenmek ve onun bitmez, uyarıcı ve yaratıcı kaynağından aydınlanıp güçlenmek..."

MUSTAFA KEMAL

Türkiye İşçi Köylü Partisi 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle bir mesaj yayınladı:

19 Mayıs, karada Bulgar uzmanı havada Amerikan casus uçağıyla kutlanmaz

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı bütün yurtta törenlerle kutlanıyor

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisinin 19 Mayıs mesajında, "19 Mayıslar, karada Bulgar uzmanları, havada Amerikan casus uçakları ile kutlanamaz" denildi. TİKP Genel Merkezinin yayınladığı 19 Mayıs mesajı şöyle:

"Milli Kurtuluş Savaşımızın ateşini tutuşturan 19 Mayıs, 60. yılında, birlik, barış ve özgürlük isteyen halkımıza kutlu olsun. Milli Kurtuluş Savaşımızın büyük önderi Mustafa Kemal'i, şehitlerimizi ve gazilerimizi saygıyla anıyoruz.

1919'larda emperyalistlerin hasta adam dediği Türkiye, Mustafa Kemal önderliğinde Kurtuluş Savaşı vererek ne kadar dinç ve sağlıklı olduğunu kanıtlamıştır. Bugün ise, Türkiye'yi ancak Sovyetler Birliği'nin kurtaracağını söyleyenler vardır. Bunlar, günümüzün mandacılarıdır. Bunlar, Kurtuluş Savaşımızın yolunu, bağımsızlıkçı geleneğini çökertmek istiyorlar.

19 Mayısları, karada Bulgar uzmanları, havada Amerikan casusluk uçakları ile kutlamak Türkiye halkı için en büyük talihsizliktir. Topraklarımız

(Devamı sa.7, sü.1'de)

CHP Genel Sekreter Yardımcısı ile görüştük

Orhan Birgit: "Kürt asıllı yurttaşlarımız dışa bağımlı fraksiyonlara karşı uyanık olmalı"

● "Orta Doğu haritasını değiştirmek için dışımızdaki güçlerin çabası var"

MERİH ÇOLAKOĞLU

CHP'nin 24. Kurultay öncesi görüşlerine başvurduğumuz CHP Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Birgit, "Doğu bölgemizdeki insanlarımıza, Kürt asıllı yurttaşlarımıza karşı şu uyarıda bulunmak istiyorum. Sizin sorunlarınızı ele alıp, başka şekilde çarpıtmak isteyen şu, şu, şu dışa bağımlı fraksiyonlar vardır. Bunlara karşı uyanık olun demek istiyoruz" şeklinde konuştu.

Kurultayla ilgili olarak ise Birgit, Genel Merkez diye bir kadroyu kabul etmediğini belirterek, "Genel Merkez Kurultayda liste çıkarmayacaktır" dedi.

Yazısı 5. sayfada

Kurultay Havası

Tüzük tartışmasıyla çanak çömlek patladı

Merih Çolakoğlu

CHP'nin önde gelen muhalefet liderlerinden biri, önceki gün İstanbul'dan Ankara'ya gelirken uçakta önemli bir işveren örgütünün başkanıyla karşılaştığında,

"Genel Başkanımızı bu kadar sevdiğinizi bilmiyordum" dedi.

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Kurultaya 5 gün kala

Parti Meclisi isteyenler Ecevit'e karşı çıktı

● Genel Yönetim Kurulunun Çalışma Raporuna Ertekin, Tekin ve Parlar muhalefet şerhi koydu

Yazısı 5. sayfada

Kurultaya Rusya'dan Yüksek Sovyet Şurası Başkanı çağrıldı

HABERİ 5. SAYFADA

WASHINGTON POST

ABD ile Türkiye arasındaki diplomasi bir "pazar diplomasisi" olmuştur

HABERİ 7. SAYFADA

Askeri Savcı Erdok: "141. Madde Anayasa'ya aykırıdır"

● İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcısı 141' in iptali için dava açılmasını istedi

ŞENOL KONUKÇU

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde dün yapılan bir duruşmada Askeri Savcı Saydam Erdok TCK'nun 141. maddesi ile

(Devamı: Sa.7, Sü: 9'da)

Ağanınki parada, köylününki defter kağıdı mı?

Hazine toprağı, 50 bin lira veren ağaya kiralandı 75 bin lira veren köylülere değil,

Tulum toprağı mahkeme eliyle İrfan Ağada kaldı

● Ağalar devletten ucuz fiyatla kiraladıkları hazine arazilerini, yüksek fiyatla kiraya veriyorlar

İZMİR (ÖZEL)

Tulum köylüleriyle, yöre ağalarından İrfan Töre arasında mahkemelik olan hazine arazisine ağanın 50 bin lira kira, köylülerin ise köy adına 75 bin lira kira vermesine karşılık arazilerin İrfan Töre'ye verilmesine karar verildi.

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Kamran İnan: "Türkiye'nin sorunları dar tabanlı hükümetleri aştı"

BURSA (ÖZEL)

Bitlis AP Senatörü Kamran İnan, Türkiye'nin meselelerinin dar tabanlı hükümetleri aştığını, millet ve parlamentonun birlik halinde ele almaları gereken boyutlara vardığını belirtti. İnan, "sorumlu aramaktan ziyade çözüm aramak zamanıdır" dedi.

Bursa Üniversitesi İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi tarafından düzenlenen "Türkiye 79 ve Üniversite-Sanayi İşbirliği" konulu seminerde konuşan Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal da bazı çevrelerin Türkiye'nin uluslararası ilişkilerini değiştirme yolunda çözümler dikte et-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

DGB'nin düzenlediği "19 Mayıs Bağımsızlık ve Gençlik Koşusu"na Sıkıyönetim izin vermedi

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Devrimci Gençlik Birliği Başkanı Atilla Aytemur, derneklerinin, 20 Mayıs 1979 günü yapılmak üzere, 19 Mayıs Bağımsızlık ve Gençlik koşusu düzenlediklerini, ancak 1. Ordu

(Devamı sa.7, sü.6'da)

İki lider iki buçuk yıl sonra biraraya geldi

ERDOĞAN ÖZBALIKÇI
LEFKOŞE'DEN BİLDİRİYOR

Kıbrıs Türk ve Rum toplumlarının liderleri Rauf Denktaş ve Spiros Kipriyanu iki buçuk yıllık bir aradan sonra yeniden biraraya geldi. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in gözetimindeki toplantı dün saat 11'de Lefkoşe Uluslararası Havaalanı yakınındaki BM karargahında başladı.

Gündemsiz olarak yapılan toplantıda, öncelikle adadaki sınır düzenlemeleri, Maraş bölgesinin yeniden Rumlara geri verilmesi, ve Anayasa konuları üzerinde durulacak.

Kıbrıs Zirvesi BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in gözetiminde dün başladı. Waldheim "Zirvenin başarısı için çaba harcayacağını" söyledi.

DIE WELT

"Kıbrıs'ta birleşme yönünde gelişme var mı?"

FRANKFURT (ÖZEL)

Almanya'da yayınlanan Die Welt gazetesinin 18 Mayıs 1979 tarihli sayısında Kıbrıs Zirvesiyle ilgili bir haber yorum yayınlandı. Haber yorumda şöyle deniyor: "İki yıldan fazla bir aradan sonra Yunanlılar ve Türkler Kıbrıs'ta barışa doğru bir

(Devamı sa.7, sü.5'de)

BAŞYAZI

19 Mayıs 1979

Doğu Perinçek

BUGÜN Türkiye'nin en büyük ihtiyacı nedir?

Döviz mi?

IMF'nin onayı mı?

Sovyetler Birliği'nin rızası mı?

Bunların hiç biri değildir.

Bugün Türkiye'nin en büyük ihtiyacı 19 Mayısların devrimci ruhudur.

Nedir o devrimci ruh? Mustafa Kemal, bunu Büyük Nutuk'ta çok berrak olarak dile getirir:

"Yalnız milletin sevgisine, cömertliğine ve kahramanlığına güvenmek ve onun bitmez uyarıcı ve yaratıcı kaynağından aydınlanıp güçlenmek..."

Kısacası, Türkiye'nin en büyük ihtiyacı, halktaki o büyük cevheri, o bitmez tükenmez gücü görmektir. İşte Ecevit'in göremediği, Ecevit'te olmayan şey de budur.

(Devamı: Sa.7, Sü: 9'da)

Savcılığın kanunsuz sansürü

K.Maraş olayları iddianamesi nedeniyle gazetemiz toplatıldı

HABER MERKEZİ

İstanbul Basın Savcılığı, Kahramanmaraş olayları ile ilgili Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığınca düzenlenen iddianameyi yayın-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

YORUM

Kanunsuz uygulamalara son verin

Av. Emcet Olcaytu

Aydınlık gazetesi, Kahramanmaraş olaylarıyla ilgili iddianameyi yayınlamaya başladığından bu yana, İstanbul Basın Savcılığının talebi üzerine toplatılmaya başlandı. Bukadarla da yetinil-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

"Ecevit "Vakıf Gureba ile ilgili bazı ihbarlar geldi"

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit, Cumhurbaşkanı Korutürk ile haftalık görüşmesinden sonra gazetecilerin sorularını cevaplarken, muhabirimizin Vakıf Gureba Hastanesi Başhekimi ile ilgili bir işlem yapılıp yapılmadığı şeklindeki sorusu üzerine, "Bana bu konuda bazı ihbarlar geldi, onları ilgili makamlara ulaştırdım. Bir an önce sonuç alınmasına çalışılıyor" dedi.

Başbakan Ecevit SALT 2 ile ilgili gelişmeler konusunda ise, eski görüşlerini muhafaza ettiklerini, ancak Sovyet-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

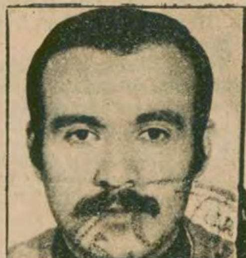
TMMOB Genel Kurulu bugün

ANKARA (ÖZEL)

TMMOB'nin bugün başlayacak olan kongresinin çekişmeli ve tartışmalı geçeceği tahmin ediliyor.

TKP yanlıları başkan adayı olarak eski Orman Mühendisleri Odası Başkanı İyigün Bulak'ı göstererek CHP'lilerin oylarını almayı hesaplamışlardı. CHP'lilerin ise bağımsız olarak bir başkan adayı tespit etmek için önceki gece geç saatlere kadar tartıştıkları öğrenildi. Genel Kurulda esas olarak eleştirilerin TKP' yanlıları üzerinde yoğunlaşacağı, bunların

(Devamı: Sa.7, Sü: 10'da)

Öldürülen öğretmen Mustafa Gökçen

Ankara'da binlerce işçi öğrenci ve öğretmen Etlik katliamını protesto etti

Komandolar İstanbul'da TÖB-DER üyesi bir öğretmeni öldürdüler

● Mersin ve Antalya'da üç kişi öldürüldü

● Uşak'ta komandolar 18 kişiyi yaraladı

● İzmir'de TİKKO'cular polisle çatıştı

HABERİ 4. SAYFADA

Vakıf Gureba'daki yolsuzluklar aydınlanıyor

Yayınımız üzerine

Gureba Başhekimi hakkında soruşturma açıldı

ABDULLAH KURTAY

Gazetemizin yayını üzerine, Vakıf Gureba Hastanesi başhekimi Mazhar Özman hakkında, Vakıflar Genel Müdürlüğünden gelen 6 müfettiş soruşturmaya başladı.

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Haig Türkiye'den ayrıldı

ANKARA (ÖZEL)

1 Haziran'da emekliye ayrılması dolayısıyla Ankara'da dün veda ziyaretinde bulunan NATO Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı Orgeneral

(Devamı: Sa.7, Sü: 9'da)

SOL nasıl birleşecek?

Aydınlık meclisi

Bir Dev-Solcu soruyor:

Mahir Çayan'ın tezlerinin Kruşçev'den kaynaklandığını nereden çıkardınız? 2

Bir önceki cevabımızda, Mahir Çayan'ın temel tezleriyle Kruşçev'in tezleri arasındaki bağı göstermeye çalıştık. Mektubun devamına geçmeden bu konuyu sonuçlandıralım.

Çünkü, bazı noktalarda benzer fikirler olamaz mı? Nitekim revizyonistler Mahir Çayan'a saldırmadı mı diyebilirsiniz.

Bir kere ortak noktalar ikincil dereceden önemi olan konular üzerinde değil. Devrim teorisinin üzerine oturtulduğu temel sorunlarda.

Kruşçev, emperyalizmi stratejik olarak güçlü gösterir ve teslimiyetçi bir siyaset izlerken, böylesine "güçlü" bir emperyalizm karşısında Sovyetler Birliği'ne dayanmadan herşeyi onun çıkarlarına uyumlu kılmadan birşey yapılamayacağı fikrini yaymaya çalışıyordu. Mahir Çayan'da Kruşçev'in bu tahlillerini veri olarak, peşinen kabul ederken, bu temel üzerine maceracılığın teorisini oturtuyordu.

Latin Amerikalı maceracılar gibi o da, revizyonizmin teslimiyetine duyduğu tepkiyi onların sunduğu sınırlarda formüle ediyordu. Kruşçevler pasifist değil miydi? O halde esas ayrım bu olmalıydı. Aktivizm-pasifizm. Şiddete dayanan bir mücadele yolunu savunmak ya da savunmamak. Öyle ki M. Çayan "çağdaş reformist çizgi" dediği modern revizyonizmle ayrılığı, "kırların mı, şehirlerin mi temel mücadele alanı seçileceği" noktasına bile indirgeyebiliyordu. Kruşçev, halk savaşlarına karşı değil miydi, öyleyse sınır bu olmalıydı!

Bu mantığın sonucu olarak yapılar umutsuzluğun hatta intihar eylemlerinin teorisi oldu.

"Kesintisiz Devrim"deki tahlillere bakalım. Öyle bir emperyalizmle karşı karşıyayız ki, istediği zaman emperyalist savaşların yıkımından kaçınabiliyor, tıkanan pazarlarını açmak için içte ve dışta etkili yeni yöntemler geliştiriyor, ezilen ülkelerin hakim sınıflarını tamamen kuklaları haline getiriyor, milliyetçi tepkiler artınca gizleniyor, yarı sömürge ülkeleri belli ölçülerde ve istediği sınırda sanayileştiriyor, halkın memnuniyetsizliğini pasifize edip, toplumsal refahı belli ölçüde artırabiliyor, kendiliğinden kitle hareketlerini patlama noktasına getirmiyor, "suni denge" oluşturuyor, vb. vb. Bu tahliller tam da Kruşçev-lerin kabul ettirmeye çalıştığı anlayışı dile getirmiyor mu? Emperyalizm böylesine "büyüyünce", elbetteki zıddı da, halk da "küçülüyor". Bir kurtarıcı bekleyen pasif bir yığın olarak görülüyor.

Bu kavrayışla eyleme geçenler, kaçınılmaz olarak yenilgiye uğruyordu. Gerçek bir "kaplan" olarak gördükleri emperyalizmin ve oligarşinin güçsüzlüğünü göstereyim derken kendi güçsüzlüğünü görüyorlardı. Bu durumda gözü kara saldırı tutumu, çabucak teslimiyeti veya umutsuzluk eylemlerine, intihar eylemlerine dönüşüyor. Öyle ya, madem düşman böylesine güçlü, ama ülkede ona karşı çıkacak gerçek bir kuvvet de yok, teslim olmak en mantıklı yol olmaz mıydı? Bu teorinin son derece tehlikeli sonuçları da burada ortaya çıkıyordu. Teslimiyetle beraber emperyalizme karşı belirleyici güç diye nitelenen "Sosyalit sistem"e dayanma, Rusya'nın safında yer alma peşinden geliyor? Emperyalizme karşı mücadelede Rusya'dan başka gerçekten etkili güç görülmüyor. Bunun en iyi göstergesi, THKP-C'nin büyük bir kısmının yenilgi sonrası sahte TKP saflarına geçmesidir. Esasen maceracı hareketler içinde beş altı sene istikrarlı faaliyet gösterene rastlamak güçtür. Çünkü bir süre sonra kaçınılmaz yol ayrımı tek tek herkesin karşısına çıkmaktadır. Ya Marksizme sarılma ve mücadele yolu, ya da revizyonizme batma ve teslimiyet yolu.

Ne var ki bugün teslimiyet 60'lı yıllardan farklı bir özelliğe sahip. Bugün geçmişin ortayoicu maceracı akımı artık ömrünü tüketmiştir. Çünkü, en başta Rusya, Kruşçevler dönemindeki durumunda, ABD'de 60'ların ABD'sinin durumunda değil. Brejnevler artık ABD emperyalizmine teslimiyeti önermiyor. Tam tersine, "Şiddet"ten yana ABD'ye karşı, dünya hegemonyası mücadelesinde saldırıya geçmek için elverişli konuma eriştiğini düşünüyor ve her alanda saldırıya geçiyor. Artık, S. Birliği, milli kurtuluş hareketlerine, ezilen halkların mücadelesine hemen "tehlikeli kıvılcım" damgasını basmıyor. İlkin "enternasyonalist destek" adı altında müdahale ediyor, denetimi altına almaya çalışıyor. Olmazsa da kendisi şiddet kullanarak bastırıyor artık. Çoğu ülkede devrim durumu tespiti yapıyor, zayıf halkaları belirliyor, "devrim"den dem vuruyor. Hatta Kamboçya da gördüğümüz türden "devrim"ler bile tezgahlıyor. Bunu ülkemizdeki uzantılarının evrimiyle de tespit edebilir. Sahte TKP eskiden "kapitalist olmayan yol'u savunur ve TİP'i desteklerken, şimdi TİP'i bu teoriyi savunduğu için oportünistlikle eleştiriyor. "Ulusal demokratik devrim" için "savaş örgütleri" kurma çağrısı yapıyor. Böylece maceracılığın geçmişte revizyonizmle çizdiği "sınır" silinmeye yüz tutuyor.

İşte bu konumuyla modern revizyonistler artık maceracılara saldırmıyor, destekliyor. Hatta bizzat bugün maceracıların başında revizyonistler var. Maceracılığa kendi hegemonya mücadelesinde iç yıkıcılık vb. gibi eylemlerde kullanacağı aletler olarak bakıyor. Zaten maceracılarda esas ölçü olarak "şiddet"i almıyor mu? Şimdi en büyük "şiddet" yanlıları modern revizyonistler. Böylece maceracılık S. Birliğinin kucağına düşüyor. Geçmişte maceracılık yenilgiye uğrayınca saldırgan emperyalizme teslim oluyordu. ABD ile uzlaşan reformcu karakterleri ağır basan akımları besliyordu. Şimdi, Rusyanın desteğinde karşı-devrimci bir rol oynuyor. Saldırgan emperyalizmin baştan hizmetinde.

Castro'nun evrimi, maceracılığın sonunu gösteriyor. İşte mektubunuzda bahsettiğiniz Mahir Çayan'a geçmişte revizyonistlerin saldırması da o dönemdeki siyasetleri gereğiydi. Şimdi saldırırlar mı? Rusya'ya dayanan bir şiddeti savunanlar, şimdi Brejnevlerden "büyük devrimci" payesi alıyor.

Rusya'nın değişen tutumu revizyonist ideolojiyi terketmesinin sonucu mudur? Elbette ki hayır. Bunun en iyi göstergesi o dönemden beri vurgusu artarak tekrarlanan şu görüşlerdir: "Sosyalist sistemin desteği olmadan devrim olmaz." Modern revizyonizm gene aynı revizyonizm. Şimdi devlet iktidarını gasbetmiş burjuvazinin dünya hakimiyeti için saldırıya geçtiği şartlarda onun yayılma ideolojisidir.

Maalesef Mahir Çayan'ın gerçekte revizyonizme karşı mücadelesi diye bir sorunu olmamıştır. Nitekim bugün onun teorisini savunduğunu söyleyen akımlardan büyük bir kısmı ya Rus beşinci kolunun birincil müttefikidir ya da açıktan Rus gizli servisleriyle ilişki içinde faaliyet göstermektedir. Esasen M. Çayan'ı savunduğunu söyleyen akımların "Sosyalist Blok'a dayanmayı savunması bile bu konuda yeterli kanıttır. DEVAM EDECEK

FİKİR MEYDANI

"Hükümetin ekonomi politikalarını suçluyorsunuz. Sizin politikalarınız ne? Tüketim sanayii kurmak mı? Elimizdeki madenleri toprak altında tutmak mı?

☆

Türk Ekonomisi tükenmiş ise sanayicisi ve tüccarı yüzünden tükenmiştir. Kar felsefesini "altın yumurtlayan tavuğu kesmek" gibi yürütenler tüketmiştir bizi.

Henüz vergilendirilmemiş mükellef kesiminin adını neden söylemiyorsunuz? Bu korku neden?

☆

Peki son bildiri zorlayıcı-kışkırtıcı değil mi? Sermaye ve hür kesimi böyle giderse giderek rejim değişiminin kaynağı olacaktır. Bu nasıl bir tehdittir? Faşizme mi davetiye çıkarıyoruz?"

OLDU MU YA SAYIN TÜSİAD'ÇILAR?

Osman Kermen
Sanayici

TÜSİAD'çı vatandaşlar bir bildiri kampanyası başlattılar. Başı çekenlerin çoğu tanıdık ve iş dışında, arkadaş kişiler. Bir Halit Narin'i düşünüyorum içten tavrı, erkekçe el sıkışı ile... Bir Feyyazi, cana yakın mavi bakışı ile. Bir Nejat Eczacıbaşı'nın sol yaka deliğindeki karanfiliyle... İnsancıl ve sevgi dolu oluşu ile... Hiç tanışıklığımız olmayan Vehbi Koç'u belirsiz çizgisi ve sanki damların kiremitlerini sayıyor gibi hali ile... Ve babacan sıcakkanlı Koçman kahkahalı yüzü ile... Havadan nem kapacakmış kuşkusu ile dolaşan Selman Yaşar'ı sanki Selçuk'tan kaçacak delik arıyormuşçasına oluşu ile... Hepsi ama hepsi gözümün önüne geliyor. Çiftlik ağasına imada bulunurken sanayi ağalıkları unutuluyor adeta. Şu bildiri işini hiç mi hiç beğenmedim.

Bir çift laf

Kendilerine Özel Sektörcü, hür teşebbüscü ve refah yolu kılavuzu diyenlere bir çift lafımız var. Biz belki, beceriksiz olduğumuz için 25 sene evvel ne isek hâlâ o düzeyde kala kalmış SANAYİCİLER' deniz. Öylesine beceriksiziz ki bir yabancı lisans bile ele geçirememiş, bir yabancı girişim mümessilliği oturtamamış; bankalardan 25 senede ancak on milyon lira kredi sağlayabilerek yerimizde sayıp durmuşuz. Bu yerinde sayma sıralarında büyük sermayeyi bizzat ziyaret ederek veya makaleler, seminerler, panellerle uyarıp TÜKETİM SANAYİ YATIRIMCILIĞIN'dan vaz geçip ARA MALI veya TEMEL MADDELER üretme sanayiciliğine geçme zamanı geldiğini, vadeli satışlarla ve reklamlarla enflasyonu körüklememeleri gerektiğini anlattık. Ama konuştuğumuz mekan lambriler arasında ve lüks ağırlamalı olmadığı için kulaklarınıza erişmedi. Biz dört sene evvel "Petrol tüketimi için döviz bulamayacağız, Türk ekonomisi tıkanacak" dedik. "Petrol aramayalım kömür ve odundan veya yosundan üretelim" dedik. D.P.T. müsteşarından tutun da hepinize bu uçuruma gidişin kurtuluş örneklerini, adreslerle beraber, verdik. Koç firmasına doğal gaz kaynaklarını gösterdik. O, LPG (Sıvılaştırılmış gaz) yapmayı yeğledi. Gine Koç'a Çan'daki kömürü üret, köylüye ver onun tezeğini al gübre olarak sat! Bu arada soba da satar kırarsın parayı dedik. Ama çok zor geldi bu iş. Sıvı gazı tüpe doldurup satmak hem de politik açıdan zararsızdı. Finans kapitalle arası açılmazdı. Sabancılara 4 milyar TL'lik bir proje ile hammaddeleri petrolden almasına karşın ara malı olarak çok değerli sınai ürünleri üretecek bir proje götürdük. Bir kaç ay Akbank merkezinde konuşuldu. (Bimaş yetkilileri ile. Benimle değil). Bu proje Lassa, Sasa ve daha bir çok büyük sanayii'nin ithal girdilerini ikame edecek ara malı üretecek projeyi reddetti. Etmese idi Sasa, Lassa ve diğer sanayi için girdiler yerli üretilecekti. 4 milyarımız yok dendi. Ondan sonra kaç 4 milyar harcandı. Örneğin Lassa ve reklamı için!..

Gerçekçi çıkış yolu

Sayın TÜSİAD'çılar! Bildirinizdeki reklamları ithalat ve ihracat gelir giderlerini 1975'te Tabipler Odasındaki seminerde otuz kişi önünde ben söyledim. Cumhuriyet'te, Milliyet'te, Politika'da ve Aydınlık'ta üç dört senedir yazıyorum ve çaresini söylüyorum. Bunlar ütopik ise ispatlayın. Siz büyük sermaye olduğunuz için bizden daha iyi mi biliyor ve düşünüyorsunuz. Bir gün cesaret edip Türk Mimar ve Mühendisleri önünde konuşabildiniz mi? Bu 60 bin mimar ve mühendis hiç bir mana ifade etmiyor mu? Bu demokratik kitle örgütünü dinlemeyen iktidarların Türk ekonomisini nereye getirdiğini neden görmüyor ve söylemiyorsunuz. Sizi tanımasam fena halde kuşkulanacağım. Ama kâr tutkusu, korkarım ki, basiretinizi bağlamış. Zor ve zahmetli KAR'ı kabullenemiyorsunuz. Niye mimar ve mühendislik tabanını inkar ediyor, ona kulaklarını tıkıyorsunuz.

Sıra ile yürüyelim.

Yüzde 14 işsizlikten kim sorumludur? Ecevit bir buçuk senedir iktidarda. Bu işsizlik bir buçuk senede mi üredi? Geçmiş iktidarlar kömür üretimini 10 milyon ton-sene de tuttular. Tam yirmi sene. Şimdiki ise 20'ye ve 50'ye götürmeyi amaçlıyor. Bunun istihdam bakımından önemini sizin yayınlarınızı okuyarak öğrenin. Toprak reformu ile işsiz köylüyü toprak sahibi yapmak istiyor. Kim engelliyor bunu? Söylesenize.

Hükümetin ekonomi politikalarını suçluyorsunuz. Sizin politikalarınız ne? Tüketim sanayii kurmak mı? Elimizdeki madenleri toprak altında tutmak mı?

Türkiye nereye gidiyor?

Bir ülkede ekonomik bunalım neden doğar?

Sorumluluk kimdedir?

Önce bu soruları 60. bin Türk mühendisi sizlere, büyük sanayici; ve sanayi ağırlıklı tüccara senelerdir sormaktadır. Bir memleket ekonomisi o memleketin tüccar, sanayici ve bankacısının on parmağı ile ulusal bilincinin içindedir. Bunlara siz hakim olduğunuza göre bu soruları nasıl sorarsınız? Gelmiş-geçmiş iktidarlar tüccar ve sanayici için borçlandı. Onlar aldıkları dövizi ÜRETMEDİLER fakat TÜKETTİLER. Türk ekonomisi tükenmiş ise sanayici ve tüccarı yüzünden tükenmiştir. KÂR felsefesini "Altın yumurtlayan tavuğu kesmek" gibi yürütenler tüketmiştir bizi.

Bu korku neden?

Türkiye'yi zengin potansiyelli ülkeler arasında ilân ediyorsunuz. Lütfen samimi olun da şu zenginliğin bir bilançosunu aynı "GERÇEKÇİ ÇIKIŞ YOLU" bildiriniz gibi açıklayında HALK öğrensin. Biz zengin potansiyelli bir ülkeyiz ama sizin değer ölçüleriniz ile değil.

Dünya ekonomisi bunalım geçiriyor. Doğru çünkü KAPİTALİST EKONOMİ doğal süreci ile BUNALIMA girmiştir. Onu kendi çocuğu ENFLASYON yiyecektir. Karma ekonomiyi nalıncı keseri gibi sanayici ve tüccar açısından yorumlamak BUNALIMI KÖRÜKLEMEKTİR.

Artık enflasyon önlenmelidir! diyorsunuz. Nasıl? Emekçi ücretlerini dondurarak mı?

Para basmayı önlemenin tek yolu vergi kaçakçılığını önlemektir. Doğru yöntemi açıklar mısınız lütfen? Öğrenmek istiyoruz.

Henüz vergilendirilmemiş mükellef kesiminin adını neden söylemiyorsunuz? Bu korku neden?

Dış kredi, çok istenen bu dış kredi aslında kime veriliyor ve bu borç nasıl ödenecek? Hangi sanayici ve tüccar o çok bilmişliği ile buna açıklık getirebilir. Geçmiş iktidarlar bu tuzağa düşmüş, fakat dolar olan krediyi kullanan, karşılığını Türk Lirası ödeyerek sorumluluktan sıyrılıp hükümetleri yabancı finansçılarla karşı karşıya bırakmıştır. Hükümetin yerinde ben olsam verdiğim kadar doları DOLAR olarak geri isterdim. Yani sanayici ve tüccar ihracat yapıp kullandığı doları geri getirememiştir. Tam 27 sene bu çark böyle dönmüş. Dış krediyi TL olarak ödüyorsak sorun çözülmüş olurdu. Ama olası mı bu? Pazar ekonomisi sözcüklerini 44 milyondan kaç kişi anlar? 150-200. Bu deyimi neden bildiriye koydunuz. Açıklayın. Yoksa, Türkiye'yi bir Amerikan pazarı haline mi getirmek gerekecek. Evet biraz demagoji yaptık ama bildirinin yuvarlak lafları bizi buna zorluyor.

Toplumun verimli üreten gücü Hür Teşebbüs'tür varsayımı şansını, ne yazık ki, yitirmiştir. İmtihandan çıktık arkadaşlar. Yalnız kesemizi ve rahatımızı düşündük.

Vaziyet müzakeresi

Kişiyi rekabet içinde teşvik tezi her ekonomide vardır. Kapitalist ekonomi de, Sosyalist Komünist ekonomide de. Ne demeye getiriyoruz yani?

Zorlayıcı, önleyici önlemlere biz de karşıyız. Peki bu son bildiri ZORLAYICI-KIŞKIRTICI değil mi? Sermaye ve hür kesimi böyle giderse giderek rejim değişiminin kaynağı olacaktır. Bu nasıl bir tehdittir? Faşizme mi davetiye çıkarıyoruz? Evet hür teşebbüs zayıflamamalıdır. Hür teşebbüsün zayıflamaması için teşebbüs fırsatının eşit olması gerekir. Cennetin anahtarını eline al günahtan, , ahlaktan, özveriden söz et. Hür teşebbüs asıl böyle zayıflar. Tekrarlayalım, hür teşebbüs belli bir ekonomik sistemin özelliği değildir ve olamaz.

Sanayi ve tüccarlığın birinci ilkesi dürüst ve samimi olmaktır. Bunu kabul ediyorsak "Vaziyet müzakeresini" bir daha yapalım.

27 senedir hükümetlerin dolayısıyla Türk ekonomisini bu hale GADDAR KÂR ilkesi getirmiştir. Bunu sanayici ve tüccar getiregelmiştir. Gelin bu kafayı değiştirelim. İktidarları kendi kârımız açısından değil memleket yararı açısından uyaralım.

Refah üretimle gelir. Üretim dövizle mümkün bugün. Kim yarattı bu koşulları. Hükümetler mi HÜR TEŞEBBÜS MÜ? Hadi gelin itiraf edelim dövizi aldık, kullandık ve konvertibl olmayan bu değere çevirdik. Şimdilik bu kadar. Kalın sağlıcakla. Allah Türke acısın her kesimini yönetene akıl versin. Amin!...

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

AŞIK AYDINİ HALK OZANLARINA SESLENİYOR

Zulme karşı, sömürüye karşı halkımızın sorunlarını, dertlerini, özlemlerini, kurtuluşunu dile getiren ozanlar; Ülkemizin bağımsızlığı için korkmadan ve yılmadan haykıran ozanlar;

Bugün sazın tellerine dokunmaya, halkla kaynaşmaya ve onun taleplerini dizelere dökmeye daha çok ihtiyacımız var.

Çünkü fırtınalı bir döneme giriyoruz. Büyük zorluklar, büyük mücadeleler bizi bekliyor.

Bugün ülkemiz iki süper devletin hegemonyası altında özellikle Rus sosyal-emperyalistlerinin doğrudan tehdidi ile karşı karşıyadır.

Ferman çıkarmış dünyada
Asker yığmış dört bir yanda
Bir kolu da Türkiye'de
Adı Rusya bir ülke var.

Hizmetkarı Beşinci Kol
Fedai olmuş sahte sol
Anarşi terörleri bol
Rusya'ya hizmet eden de üsler var.

Bir de MHP var, Kontrgerillası, ETKO'su legal ve illegal örgütleri ile yıllardır halkımıza zulmetmiş, Maraş'ta 500 insanı katletmiş ve darbe peşinde koşmakta. Mezhep ve milliyet kışkırtması yaparak azgınca halkımıza saldırıyorlar.

Allah için savaş diyerek silahı
Sıkıp hedef aldınız emekçi halkı
Canilerin hadlerini bildirmeli
Birleşelim, birlik olalım dostlar

Zulmü gördü halkımız elinizden
Yalan iftira düşmez dilinizden
Hesabınız göreceğiz tez elden
Birleşelim birlik olalım dostlar

Bütün bu gerçekler gün gibi ortadadır. Düşman güçler Rusya ve MHP halkımıza karşı yoğun bir çaba içerisindeler.

Peki bizim görevimiz nedir? Halk ozanlığı. Halkın acısını, sevincini, özlemini, yani halkımızın somut talepleri doğrultusunda, ülkemizin bağımsızlığı yolunda emperyalizme, revizyonizme ve faşizme karşı eserler yazmak ve bu eserleri sazımızla, sözümüzle halka ulaştırmak değil midir?

Ozanlarımızın çoğu Rusya'ya karşı tavır almamakta ve cesaretsiz davranmaktadırlar. Amerika'ya bol bol küfürü basan bu ozanlar Rusya'nın yıkıcılığından hiç bahsetmemektedirler. Ama bilesiniz ki Rus sosyal-emperyalizmine karşı mücadele etmeyen bu ozanların Amerika'ya karşı çıkışları havada kalır.

Bugün Rusya'ya dayalı devrim hayal edenler günümüzün mandacılarıdır. Mandacılık ise halka ihanet demektir.

DEVRİMCİYİZ.

Güveniriz işçimize
Dayanırız köylümüze
Yol gösterir parti bize
Devrimciyiz, devrimciyiz

* * *

Rusya'ya boyun eğmeyiz
Sahte sola aldanmayız
Halkımıza güveniriz
Devrimciyiz, devrimciyiz

* * *

Maceracı eylemlerle
Hizmet eder faşizme
Yürüyoruz halkımızla
Devrimciyiz, devrimciyiz.

* * *

AYDINIYEM budur sözür
Halka hizmet etmek özüm
Bunun için çalar sazım.
Devrimciyiz, devrimciyiz.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Uşak olmamak...

Bir gemi...

Derme çatma belki...

Karadeniz'de dalgalarla boğuşmakta...

İçinde mazlum ulusların kaderini taşımakta.

Derken bu derme çatma gemi, 1919'un Mayısının 19'unda Samsun'a yanaşmakta...

İşte o andan sonra bir kıvılcım parlamakta...

Bu kıvılcım Anadolu'yu baştan başa sarmakta...

Anadolu ayağa kalkmakta.. Anadolu bayrak olmakta...

Genciyle-yaşlısıyla, erkeğiyle-kızıyla halk haykırmakta:

"Ya istiklal, ya ölüm.."

Ardından yurduna ayak basan istilacılarla kıran-kırana bir kavgaya tutuşmakta...

Zalimin topuna-tüfeğine, dişle-tırnakla karşı koyulmakta...

Toprak kanla sulanmakta...

Sonuçta emperyalist, İzmir'de denizin dibini boylamakta...

Kanla, irfanla yepyeni bir ülke kurulmakta.

* * *

Samsun'da 1919'larda tutuşturulan bağımsızlık meşalesi, bugün elden ele dolaşıyor...

Kâh Afrika'da, kâh Asya'da milli kurtuluş savaşlarının yolunu aydınlatıyor.

Dünya halklarıyla birlikte Türkiye gençliği bir kere daha haykırıyor:

"Yine bağımsızlık, yine özgürlük.."

Gök gürültüsünü andıran bu ses, emperyalistleri İzmir'de denize döken sestir...

6. filoyu Dolmabahçeden sepetleyen sestir...

Rus filosuna "defol"u çeken sestir...

Bu ses Mustafa Kemal gençliğinin gür sesidir:

"Çanakkale içinde vursunlar bizi,
İster Dolmabahçe'de kırsınlar bizi,
Uçakla, gemiyle sarsınlar bizi,
Halk bitmeden bu savaş bitecek sanma."

* * *

Bağımsızlık ateşi... Özgürlük meşalesi.. Gençliğin gür sesi...

Ve işte 19 Mayıs Gençlik Bayramının 60. sene-i devriyesi.

Evet.. bugün 19 Mayıs 1979...

Yalnız dikkat!

Ruhunu emperyalistlere satan; onlara, "yaşasın..." diye bağıran gençliğin bayramı değildir bu...

Bu bayram, yüreği özgürlük için çarpan, bağımsızlık için vuran gençliğin bayramıdır.

Fakat heyhat!

Ne acıdır ki TC'nin Gençlik Bakanı günler önce şöyle konuşmaktadır:

"Bu yılki 19 Mayıs törenlerini Bulgar uzmanlar düzenleyecek, yöneteceklerdir..."

"Hayır, yönetemeyeceklerdir... Biz kendi bayramımızı, kendimiz kutlamasını biliriz..." diyen gençleri, Gençlik Bakanı şu sözlerle suçlamaktadır:

"Bu bir teknoloji transferidir... Buna karşı çıkmak geri kafalılıktır..."

Eğer bağımsızlık ruhuna sahip olmak geri kafalılıksa...

Eğer kendi milli bayramını başkalarının yardımıyla kutlamaya razı olmamak geri kafalılıksa...

Varsın bunun adı geri kafalılık olsun.

Hiç önemli değil...

Önemli olan, herşey olmak ama asla uşak olmamak!

İşte bütün mesele.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												■
2							■					
3								■			■	■
4		■										
5			■						■			
6				■		■						
7	■						■		■			
8										■		

SOLDAN SAĞA: 1) Feodal çağda, genellikle Hükümdar soyundan gelen ve büyük mevki ve servete sahip olan soylular sınıfı. 2) Olay, hadise- Soğukta olur. 3) Bir şeyden sıkılır duruma gelmek, bıkmak- Fransa'nın uluslararası trafik işareti. 4) Hükümdarların tek söz sahibi olduğu devlet biçimi, saltçılık. 5) Tersi şaşırma belirten bir ünlem- Başa giyilir- Fakat. 6) Hükümdarların başlarına taktığı- Kolaylıkla kandırılabilen, aptal. 7) Dar ve uzun kösele dilimi- Büyük yapılı. 8) Televizyon ve film çekimlerinde, çekim makinasını kullanan teknisyen- Tersi bir harfin okunuşu.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Hukukla ilgili bir meslek. 2) Tersi kale duvarı, burç- Giysilerin boyun kısmında olur. 3) Tersi bodur yapılı Akdeniz bitki örtüsü- Bir tür ağaç. 4) Arzetme, sunma- Tersi bir ünlem. 5) Bomboş. 6) Tersi yayla- Tersi yemek. 7) Çocuklara yerli yersiz söylenen bir söz. 8) Sürünün yarısı- Döğüş. 9) Tersi gizli birşeyi açıklama. 10) Arap soyundan gelen bir Hıristiyan topluluğu ve bu topluluktan olan kimse. 11) Tersi bir nota- Belirti, ipucu. 12) İzleme, peşinden gitme.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	G	A	R	■	H	İ	M	A	L	A	Y	A
2	E	Z	İ	Y	E	T	■	B	A	K	I	R
3	L	A	P	A	■	F	A	A	L	■	L	T
4	İ	M	■	Ş	A	A	N	■	A	B	■	I
5	B	İ	T	■	D	İ	N	Ç	■	A	K	Ü
6	O	■	Ö	Ç	■	Y	E	İ	S	■	E	R
7	L	E	R	■	F	E	■	Z	Ü	L	F	Ü
8	U	L	E	M	A	■	K	İ	R	M	E	N

Washington Post:

ABD, Mısır-İsrail barışını korumak için Orta Doğuya askeri birlik göndermeyi planlıyor

WASHINGTON (AA)

"Washington Post" gazetesi, 18 Mayıs tarihli sayısında, Carter yönetiminin, Mısır-İsrail barışını koruma kuvetlerine katılmak üzere, Orta Doğuya Amerikan birlikleri gönderilmesi olasılığını görüştüğünü bildirdi.

Gazete, bu planın, bir barış gücü oluşturulmasıyla ilgili diğer tasarıların başarısızlığa uğraması halinde tek çözüm yolu olduğunu ve Amerikan yönetiminin bölgedeki BM kuvvetlerini görevde tutmak istediğini kaydetti.

Bu arada Dışişleri Bakanlığının bir yetkilisi bu planın henüz faal olarakincelenmediğini söyledi.

Yetkililer, Carter'in, önümüzdeki ay Brejnev'le yapacağı görüşme sırasında kendisine BM Barış Gücü kurulması yolundaki Amerikan önerisini desteklemesini isteyeceğini bildirdiler. Konunun temmuz ayında da BM Güvenlik Konseyine iletilmesi bekleniyor.

Filistin kampını basan Saldırgan İsrail komandoları.

İsrail, Lübnan'daki Filistin kamplarına saldırdı

- İsrail, Batı Şeria ve Gazze için bir özerklik planı hazırlıyor
- Brezilya, FKÖ'yü resmen tanıdı

BEYRUT

İsrail askeri birlikleri 17 Mayıs günü, Güney Lübnan'da Tir kenti civarındaki Filistin kamplarına yeniden saldırdı.

Tir kentinin 15 kilometre kuzeyinde bulunan sözkonusu Filistin kampında büyük hasar meydana geldi.

Filistin Haber Ajansı Wafa, saldırının bölgede bulunan bir okulu tamamen yıktığını, ancak can kaybı meydana gelmediğini bildirdi.

Deniz ve havadan saldırıya geçen İsrail askeri birlikleri Filistinlilerin yoğun direnişi karşısında çekilmek zorunda kaldılar.

Bir İsrail askeri sözcüsü, saldırının amacının, "Filistin gerillalarının eylemlerini engellemek olduğunu" iddia etti.

BREZİLYA FKÖ'YÜ TANIDI

Irak Devlet Başkan Yardımcısı Taha Maruf, Brezilya'nın Filistin Kurtuluş Örgütünü (FKÖ) resmen tanıdığını ve yakında başkent Bresilia'da bir FKÖ bürosunun açılmasına izin vereceğini açıkladı.

Brezilya'yı resmen ziyaret eden Maruf, FKÖ'nün tanınması konusunun, Irak-Brezilya ortak bildirisinde de yer alacağını sözlerine ekledi.

İSRAİL'İN ÖZERKLİK PLANI

İsrail Bakanlarından 11'inin oluşturduğu Batı Şeria ve Gazze Bölgesi Özerklik Planı Özel Komitesi, Başbakan Begin'in bu konuda hazırladığı planı kabul etti.

AA'nın AFP'ye dayanarak bildirdiğine göre, planın uygulanacağı beş yıl boyunca, bölgenin güvenliğinden İsrail sorumlu olacaktır. İsrail bu bölgede bir Filistin devletinin kurulmasına izin vermeyecek ve beş yıl sonra, bölgenin egemenliği konusu ortaya çıkınca İsrail, bu toprakların kendi egemenliğine verilmesini isteyecektir.

25 Mayısta, Mısırla başlayacak olan özerklik görüşmelerinde İsrail, Filistinlilere her iki bölgede de sınırlı özerklik verilmesini önerecektir. Bu plana göre, bölgesel olarak seçilen konseyler bağımsız yasa yapamayacaklar. Askeri komutanlık Tel-Aviv'e geri çekilecek, ancak bölgenin denetimini elinde tutacak.

Moskova'nın İkinci Alman Televizyonunun (ZDF) muhabirini sınır dışı etme kararı tepkilere yol açtı

FRANKFURT BÜROSU

İkinci Alman Televizyonunun (ZDF) Moskova muhabiri Robert Stengl ve kameraman Herbert Altmann Sovyet Dışişleri Bakanlığı tarafından Rusya'yı terketmelerinin istenmesi ZDF'nin Mainz şehrindeki merkezinde şiddetle protesto edildi. Çeşitli kaynaklardan alınan bilgilere göre Sovyet Parti Organı İzvestiya gazetesinin geçen cuma günkü sayısında muhabir ve kameraman hakkında çeşitli iddialar öne sürüldü. Daha sonra Sovyet Dışişlerinden yapılan açıklamada da İzvestiya'da yayınlanan iddialar aynen tekrarlandı. Suç unsuru olarak Stengl'in şimdiye kadarki verdiği haberlerde "Ülkeyi karalamak için de elinden geleni yaptığı" iddia edilmektedir. Öte yandan iki buçuk yıldır, Rusya'da kameramanlık yapan Altmann için suç unsuru olarak "misafirperverliği suistimal etmek" ve "Rus olan herşeye karşı patolojik tutum gibi sudanşeyler ileri sürüldü. Federal hükümetten şu ana kadar geniş bir açıklama yapılmadı. Çeşitli hükümet çevrelerinin bildirdiklerine göre Bonn yetkilileri Batı Almanya Moskova Büyükelçisinin Rus yetkililerinin açıklamada bulunacaklarını bildirdiler.

Sovyetler Birliğini ziyaret eden

Tito, Brejnev'e Yugoslavya'nın bağımsızlığına saygılı olmasını hatırlattı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'ni ziyaret eden Yugoslavya Devlet Başkanı Josip Broz Tito, 17 Mayısta Devlet Başkanı Leonid Brejnev ile görüştü.

Tito'nun onuruna verilen yemekte konuşan Brejnev iki ülke arasındaki ilişkilerin karşılıklı anlaşma ile belirlendiğini ve daha yakın ilişkiler kurulmaya çalışıldığını söyledi. Brejnev iki ülke arasındaki ilişkilerin dünya meselelerine bakışlarından dolayı etkilenmemesi gerektiğini ileri sürdü.

Brejnev'e cevaben konuşan Tito, iki ülke arasında sosyalizmin kurulması ve uluslararası sorunlar konusunda değişik görüşler olduğunu bir kez daha vurguladı.

Tito konuşmasında, Brejnev'e 1955 ve 1956 yıllarında Moskova tarafından imzalanan belgeleri hatırlattı. Bu belgelerde, Sovyetler Birliği'nin Yugoslavya'nın bağımsızlığına saygı göstereceği belirtiliyor.

Tito, Çin-Sovyet ilişkileri konusunda ve öteki uluslararası meselelerde görüşlerinin değişmediğini, bunun bir Bloksuzluk ilkesi olduğunu belirtti.

Tito, yumuşamanın dünyada yaygınlaştırılarak, savaş kaynaklarının kurutulmasını ve askeri müdahalelere bir son verilmesini istedi.

DOLANÇ İSTİFA ETTİ

Yugoslavya Komünistler Birliği Sekreteri Stane Dolanc'ın görevinden ayrıldığı açıklandı.

Resmi Tanyug ajansının verdiği bilgiye göre, Dolanc kollektif yönetim ilkesine ve parti sekreterliği görevinin 2 yıla indirilmesi kararına uygun olarak 1972'den beri sürdürdüğü görevinden ayrıldı.

Batılı gözlemciler ise bu istifayı "sürpriz" olarak nitelediler.

Dolanc, "Avrupa komünistleri" ve Sosyal Demokratlar ile ilişkilerin düzeltilmesi için yoğun çaba harcamıştı. 1972 Şubatında Parti Prezidyum Sekreteri seçilen Dolanc, o tarihten itibaren parti örgütlenmesinde önemli bir rol oynamıştı.

HADİ ULUENGİN BRÜKSEL'DEN BİLDİRİYOR

NATO Bahar Dönemi Toplantısında SS-22 füzelerinden duyulan kuşku belirgindi

- Savunma Bakanı Neşet Akmandor Türkiye'ye yardım verilmesi konusunda yoğun girişimlerde bulundu

Hafta başından beri Brüksel'deki Atlantik Paktı merkezinde sürdürülmekte olan NATO Bahar Dönemi Savunma Bakanları, Genelkurmay Başkanları toplantısı önceki gün yapılan Askeri Planlama Komitesi çalışmalarıyla sona erdi.

Askeri Planlama Komitesinin toplantısından sonra yayınlanan ortak bildiride, Türkiye'ye yardım konusu da yer alıyor. Bildirinin bu maddesinde, Türkiye ve Portekiz'in içinde bulunduğu ekonomik sorunlardan dolayı Atlantik Anlaşmasına olan yükümlülüklerini yerine getirmekte engellerle karşılaştıkları belirtiliyor. Sorunun en kısa zamanda çözümlenmesi için müttefik ülkelerin bu iki devlete askeri yardım konusuna ağırlık vermeleri gerektiği kaydediliyor. Yeni gelişmeleri içeren bir raporun aralık ayında toplanacak olan NATO Bakanlar Konseyi'ne iletilmesi isteniyor.

TÜRKİYE'YE YARDIM KONUSUNA İLİŞKİN GÖRÜŞMELER

Neşet Akmandor çalışmaların bitiminden sonra önceki gün yaptığı basın toplantısında oturumlar, sırasında yaptığı konuşmada Türkiye'nin dar bir ekonomik boğazdan geçtiğini ve bu yüzden acil bir askeri ve ekonomik yardımın şart olduğunu belirttiğini açıkladı. Savunma Bakanı Türkiye'ye askeri yardım konusunda zaten aktif olan ABD ve Federal Almanya'nın yanısıra, diğer müttefik ülkelerin, özellikle Hollanda ve Norveç'in çaba gösterdiğini, Schmidt-Thatcher görüşmesinden sonra İngiltere'nin de olumlu bir yaklaşım içinde olduğunu ileri sürdü.

Brüksel'de bulunduğu süre içinde NATO Genel Sekreteri Luns, ABD Savunma Bakanı Brown ve Almanya Savunma Bakanı Hans Apel'le görüşen Akmandor'un özellikle yardım konusu üzerinde durduğu, gerek Türk tarafı, gerekse diğer ülkelerin delegasyonları tarafından belirtildi.

Önceki sabah yapılan Akmandor-Apel görüşmesinin çok olumlu bir havada geçtiği ve Alman Savunma Bakanının Türkiye'nin isteklerini hükümetine ileteceği Neşet Akmandor tarafından gazetecilere açıklandı.

VARŞOVA PAKTININ GÜCÜ VE SS 20 FÜZELERİ

Askeri Planlama Komitesi toplantısından sonra yayınlanan bildiride Rusya ve müttefiklerinin savunma gereksinmelerinin çok üstünde bir silahlanma içinde oldukları belirtilerek Varşova Paktı ülkelerinin az bir hazırlıkla istedikleri zaman ve yerden Avrupa'ya saldırıya geçebilecekleri vurgulandı. Sovyetler Birliği'nin hizmete soktuğu, SS 20 nükleer füzeleri ile Rusya'nın herhangi bir yerinden Batı Avrupa'daki bütün hedeflere hücum edebileceği ve bu saldırı füzelerinin büyük bir isabet oranına sahip oldukları açıklanarak bu durumun Rus silahlarında yeni bir nitelik değişimi yarattığı ortak bildiride yer aldı.

Öte yandan Sovyetler Birliği'nin her yıl silah harcamalarını yüzde 4-5 oranında artırdığı belirtilerek Moskova'nın silahlanma harcamalarının ulusal gelirin yüzde 13'ünü oluşturduğu belirtildi.

Ortak bildirinin Varşova Paktını konvansiyonel silahlardaki son durumuna ilişkin maddesi ise aynen şöyle: "Varşova Paktı kara kuvvetleri hazırlıklarını manevra kabiliyetlerini ve ateş güçlerini sürekli olarak geliştiriyorlar. Deniz kuvvetleri büyük tipte ve en ileri seviyede denizaltılar ve büyük tonajlı savaş gemileriyle donatılıyor. Hava kuvvetleri ise üslerden, derinlemesine, büyük bir hızla ve alçaktan uçarak saldırma yeteneğine sahip ve durmadan en modern ve yeni tipte silahlarla techiz ediliyor."

MODERNLEŞTİRME

Rusya ve Varşova Paktının bu silahlanmasına karşılık Avrupa'da bulunan stratejik ve taktik NATO nükleer silahlarının modernleştirilmesi, ve günün savunma ihtiyaçlarına cevap verecek bir duruma getirilmesi gerektiği konusunda müttefik ülkelerin birleştiği ve yeni tip silahların ne olması gerektiği hususunda ön çalışmaların yapıldığı ortak bildirinin modernleştirmeye ilişkin maddesinde yer aldı.

KARŞILIKLI SİLAH İNDİRİMİ

Kısaca MBFR adı verilen ve Viyana'da sürdürülen karşılıklı ve dengeli silah indirimi konusunda ortak bildiride şu açıklama yapılıyor:

"Bakanlar, karşılıklı ve dengeli silah indirimi konusunda görüşerek Viyana görüşmelerinin başarıyla sonuçlanmasını istediklerini, fakat Varşova Paktı kuvvetlerinin indirim yapmadan NATO'nun tek taraflı bir indirim yapmasının sözkonusu olamayacağını belirttiler."

SALT-2 ANLAŞMASI

Bildiride açık olarak belirtilmemesine rağmen SALT 2 Anlaşması konusunda ABD Savunma Bakanı Brown'un diğer NATO üyesi ülkelere, önceki gün yapılan kısıtlı toplantıda bilgi verdiği ve anlaşmayı diğer müttefik devletlerin ilke olarak desteklediği yapılan çeşitli sözlü açıklamalardan öğrenildi.

TÜRKİYE'NİN ÇEŞİTLİ KONULARDAKİ GÖRÜŞÜ

Akmandor basın toplantısında modernleştirme konusunda Türkiye'nin tavrının değişmediğini, konunun daha teknik bir düzeye bile ulaşmadığını belirterek ilke olarak Türkiye'nin her türlü silah modernleşmesinden yana olduğunu söyledi.

Karşılıklı ve dengeli kuvvet indirimi konusunda Türkiye'nin yaklaşımının Askeri Planlama Komitesi bildirisinde yer alan maddeye çok yakın olduğu da Savunma Bakanı tarafından açıklandı.

YUNANİSTAN'IN YENİDEN ASKERİ KANADA DÖNÜŞÜ

Yunanistan'ın yeniden askeri kanada dönüşünün NATO toplantısı sırasında ele alınmadığı, ancak General Haig'in Ege Hava Sahası konusunda son Ankara ve Atina yolculuklarından sonra hazırladığı raporun toplantı sırasında tartışıldığı NATO koridorlarında söylenti şeklinde dolaştı.

Savunma Bakanı Akmandor ise konuya ilişkin demecinde Türkiye'nin Yunanistan'ın NATO'ya dönüşüne karşı olmadığını, fakat aynı zamanda Türkiye'nin haklarını çiğnetmemekte de kararlı olduğunu söyledi.

halkların dünyası

Varşova Paktı feshedilse ne olur?

Varşova Paktı Dışişleri Bakanları Budapeşte'de yaptıkları toplantıdan sonra bir ortak bildiri yayınladılar: NATO ve Varşova Paktının karşılıklı olarak feshedilmesini önerdiler.

Sovyetler Birliği'nin Doğu Bloku ülkeleri üstünde nasıl bir hakimiyet kurduğunu bilmeyenler belki de bu öneriyi, silahsızlanma yolunda, hatta Bloksuzluk yolunda başarılı bir adım olarak değerlendirebilirler. Ve derler ki, "İşte bakın Doğu Bloku ne kadar dürüst davranıyor. NATO'nun da feshedilmesi koşuluyla onlar da kendi askeri örgütlerini feshetmeyi öneriyorlar. Yani NATO'nun saldırgan, Varşova Paktının ise NATO'nun silahlanmasına karşı mecburen silahlandığını göstermek, istiyorlar"

Bir de bu paktın gönüllü temsilcileri var. Onlar herşeyde olduğu gibi, dışişleri bakanlarının bu ortak bildirisini, "Yumuşama, silahsızlanma ve barış" propagandalarında bir malzeme olarak kullanıyorlar.

Şimdi biraz Varşova Paktı ve NATO'nun durumuna bakalım.

14 Mayıs 1955'te kurulan Varşova Paktı, Sovyetler Birliği'nde revizyonizmin egemen hale gelmesinden sonra giderek Moskova'nın hegemonyacı amaçları için bir vurucu güç olarak kullanıldı. Varşova Paktı, Kremlin'in Doğu Avrupa ülkeleri üzerindeki askeri denetimini tescil ettirmesi anlamına geliyordu.

Ne var ki Moskova, Doğu Avrupa ülkelerini yalnızca Varşova Paktı içinde örgütlemekle yetinmedi. Tek tek üye ülkelerle de bazı askeri anlaşmalar imzaladı. Kremlin bugün bu anlaşmalara dayanarak, Romanya dışındaki pakt üyelerinin topraklarında asker bulunduruyor. Yalnız Romanya, Rus askerlerinin 1958 yılında ülkeden ayrılmasıyla 1957 yılında imzalanmış olan Sovyet Romen askeri anlaşmasını iptal etti. Moskova, Çekoslovakya'yı işgal ettikten sonra yani 1968 yılının ekim ayında Prag ile bir askeri anlaşma imzaladı. Böylece işgalci Rus birliklerinin durumu "meşrulaştırıldı".

Bundan başka Moskova, bu ülkelerin topraklan üstüne, özellikle Doğu Almanya'ya, Batı Avrupa'yı hedef alan yeterince füze yerleştirdi. Silah depoladı. Ayrıca bu ülkelerin silahlarını standartlaştırarak, tamamiyle kendisine bağlı hale getirdi.

Öte yandan Moskova Doğu Bloku ülkeleri üstünde, askeri hakimiyetinin yanısıra sıkı bir siyasi ve ekonomik denetim kurmuş durumda. Brejnev, "Uluslararası iş bölümü" "Sınırlı egemenlik" gibi revizyonist tezlerle, bu ülkeleri hem ekonomik hem de siyasi bakımdan kendine sıkıca bağladı. Yani bugün Varşova Paktı olsa da olmasa da, Rusya tek merkezden vereceği saldırı emrini uygulatmak için bütün şartları yaratmış durumda.

Öte yandan Amerika'nın NATO üyesi ülkeler üzerinde böyle bir hakimiyeti yok. Özellikle Amerikan emperyalizminin dünya çapında gerilemesine paralel olarak bu ülkelerin üstündeki denetimi gün be gün zayıflıyor. NATO içinde bile bir Sovyet saldırısına ortak bir şekilde karşı koymak için yeterli önlemler alınmış değil. Batılı ülkeler arasında Moskova'dan gelecek bir saldırıya karşı topluca direnme eğilimleri yeni yeni gelişiyor.

Bütün bu olguları gözönüne alan Kremlin, Batılı ülkeler arasında var olan teslimiyetçiliği yaymak, yumuşama masallarıyla bu ülkelerin arasındaki çelişmeleri artırarak direnme ruhunu zayıflatmak için böyle bir öneri getiriyor. Çünkü Varşova Paktının hukuki, yani kağıt üzerindeki varlığı hiç bir önem taşımıyor. Başka bir deyişle kılıf kalksa da minare aynı kalacak. Zaten Doğu Bloku ülkelerine Rus askerleri, füzeleri yerleştirilmiş. iktidarlar Brejnev'in sadık konsolosları, ordular Moskova'dan yönetiliyor. Bunun adına ha Varşova Paktı denmiş ha denmemiş, ne farkeder ki?

Bugün biri çıkıp da "Ben silahsızlanmaya karşıyım" diyorsa, yapacağı ilk iş, Sovyetlerin silahsızlanmasına, Moskova'nın Doğu Avrupa'ya yığdığı birliklere ve silahlara karşı çıkmalıdır. Çünkü dünya barışını tehdit eden esas tehlike Kremlin'dir.

UZAK DOĞU UZMANI PETER CUSTERS:

Sovyetler Birliği ve Vietnam'ın Kamboçya'yı işgali sosyalizme karşı affedilmez bir saldırıdır

Niyazi Terzi

Doktor Peter Custers, Uzak Doğu uzmanı. Bir süre Bengaldes'te kalmış ve Uzak Doğu ülkeleri, özellikle Kambocya, Filipinler, Bengaldeş hakkında çeşitli araştırmalar yapmış. Custers, şu anda Amsteraam'da bir üniversitede öğretim üyeliği yapıyor ve Hollanda-Kamboçya Derneği'nin de üyesi.

Doktor Peter Custers

Doktor Peter Custers, Vietnam konusundaki görüşlerini gazetemize anlattı.

Vietnam işgali konusunda, Üçüncü Dünya'nın ulusal kurtuluş mücadelesi pratiği ve perspektifi açısından bazı şeyler söylemek isterim.

Herşeyden önce, Vietnam silahlı kuvvetlerinin tanklar ve uşaklarla Kamboçya'yı işgal etmesi, son derece radikal olan Kamboçya devrimini tasfiye etmeye yönelik bir girişimdir.

Elbette, Vietnam'ın Kamboçya'yı işgal etmesinin ardında Sovyetler Birliği'nin olduğu gerçeğini gizlemek istemeyen bazı insanlar var ama bu gerçeği inkar etmek için tamamen kör olmak gerek.

RUSLARIN KAMBOÇYA DEVRİMİNE DÜŞMANLIĞI YENİ DEĞİLDİR

Rusların Kamboçya devrimine karşı çıkmaları yeni değildir. İyi bilinen bir gerçektir ki, Sovyetler Birliği Lon Nol kukla rejimiyle ilişkilerini korumuştu. Bu nedenle Kamboçya devrimi tektir çünkü tarihte ilk kez her iki süper devlete karşı gerçekleşmiştir. Sovyetler Birliği, silah yollayarak ve sözde barışçı-dostluk anlaşmasıyla Vietnam müdahalesini açıkça hazırladı. Hanoi Radyosu ve Moskova Radyosu "Kamboçya Ulusal Selamet Cephesi"nin kuruluşunu aynı anda duyurdu. Sovyetler Birliği, Vietnam işgaline yolu açan tek büyük güçtür.

Sovyetler Birliği Hindiçini'deki yıkıcı faaliyetleri, bana şahsen, siyasi eğitimimi aldığım Güney Asya'daki faaliyetlerini hatırlatıyor. Bugünlerde unutkanlık hastalığı çeken bazı "ilerici" insanlar var, onun için onlara, Hindistan'ın 1971'de Doğu Pakistan'ı işgal etmesindeki Rus parmağını hatırlatmak iyi bir şey olacak.

1971 Martında bu ülkede, o zaman Bengaldeş'in parçası olduğu Pakistan ordusuna karşı silahlı bir bağımsızlık mücadelesi başlamıştı. Doğu Bengal kırlarının geniş alanlarında süren bu mücadelede Komünist Partisi (Marksist-Leninist) tarafından yönlendiriliyordu. 1971 sonbaharında, ülkenin yüzde 25'i Komünist Partisinin ve yoksul köylülerin denetimine geçmişti. Uzun süreli halk savaşı stratejisi izleniyordu.

Bu mücadele Hindistan gerici burjuvazisine "Kızıl Bengal" kabuslarını anımsattı ve aynı zamanda Sovyetler Birliği de halkın radikal direnişinden pek memnun olmadı. Bu mücadeleyi 1971 Aralığında Hint Ordusunun yıldırım harekatı ve Mucibür Rahman'ın kukla rejiminin kuruluşu izledi. Dahası Hindistan ordusu solun direnişini yıkmaya çalıştı. Çünkü bu ülkedeki sol güçler, şu anda Kamboçya'daki durumun tersine, çok sağlam olmadığı için Bengaldeş'teki kurtuluş mücadelesi kısa sürede geriletildi.

SOVYETLERİN PARALI ASKERLERİ

Şu anda Kamboçya'da olduğu gibi, Asyalı askerler devrimci mücadeleye karşı Sovyetler Birliği tarafından paralı askerler olarak kullanıldı. Ve nasıl Vietnam'ın Sovyetler Birliği ile birkaç ay önce imzaladığı dostluk anlaşmasını, ardından Vietnam'ın Kamboçya'yı işgali izlediyse Hindistan da müdahaleden 5 ay önce Sovyetler Birliği ile bir saldırganlık anlaşması imzalamıştı.

SOVYETLERİN ERİTRE'DEKİ FAALİYETLERİ

Konuşmamı, şimdi Afrika kıtasındaki en kanlı savaşın sürdüğü Eritre'de Sovyetler'in rolü hakkında son bir sözle toparlamak istiyorum. Her ne kadar Sovyetler Birliği bu savaş hakkında çok az şey söylüyor ve kendi rolünü bütün dünyada gizlemeye çalışıyorsa da, bu bir Üçüncü Dünya ulusunun kurtuluş mücadelesine karşı Sovyet müdahaleciliğinin açık ve yeni bir örneğidir. Sovyetler Birliği, Etyopya askeri cuntasına bir milyar doları bulan, en gelişmiş askeri silahları sağlamakla kalmadı, ayrıca Etyopya cuntası içinde napalm bombaları herşeyi yok edebilen bombalarla giriştiği saldırıyı planladı. Etyopya diktatörü Mengistu ve Brejnev arasında Dostluk Anlaşması imzalandığından beri, Rus generaller ve öteki yüksek rütbeli subaylar çarpışmaları yönettiler.

SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN İSTİLACI EMELLERİNE KARŞI UYANIKLIĞI ARTIRMAK SON DERECE ÖNEMLİDİR

Üçüncü Dünyadaki kurtuluş mücadelesinin çıkarları açısından Sovyetler Birliği'nin istilacı emellerine karşı uyanıklığı artırmak son derece önemlidir. Bengaldeş, Eritre ve Kamboçya, önümüzdeki yıllarda daha da uzayacak olan listedeki ülkelerdir, çünkü emperyalist bir güç olarak Sovyetler Birliği'nin çıkarları Üçüncü Dünya'daki kurtuluş mücadelesiyle tamamen zıttır.

Bu bakış açısından Vietnam'ın Kamboçya'yı işgalini şiddetle lanetliyorum. Hollanda'da hâlâ, Vietnam'ın davranışını lanetlemenin solun bölünmüşlüğünü körükleyeceğini ve sağın ekmeğine yağ süreceğini fısıldayan bazı "ilerici" kimseler var.

Sanırım açıkça ortaya koydum ki, aslında sağla birleşenler Vietnam ve Sovyetler Birliği'dir. Kamboçya'nın işgali sosyalizme karşı affedilmez bir saldırıdır ve bu işgale derhal son verilmelidir.

Çin-Vietnam görüşmelerinin birinci kısmı sona erdi

PEKİN

Hanoi'de bir süredir devam eden Çin-Vietnam görüşmelerinin birinci kısmı sona erdi.

Ülkesine dönmeye hazırlanan Çin heyetinin Başkanı, ikinci tur görüşmelerin Pekin'de yapılmasını istedi. Heyet Başkanı görüşmelerin tarihinin diplomatik yollardan belirlenebileceğini sözlerine ekledi.

Schmidt 6 Haziranda ABD'ye gidiyor

FRANKFURT BÜROSU

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt çeşitli konularda görüşmeler yapmak üzere 6 Haziran'da Amerika'ya gidiyor. Schmidt'in gezisinin kısa süreceği bildirildi. Schmidt'in gezisi için hazırlık yapmak üzere Dışişleri Bakanlığı Müsteşarlarından Van Vell Washington'a gitti. Müsteşar Vell'in SALT 2 üzerine bilgi alacağı ve dünyadaki son gelişmeler üzerine ABD yetkilileriyle fikir alışverişinde bulunacağı bildirildi.

İran'ın Kuzistan Bölgesindeki çatışmada çok sayıda yaralı olduğu bildirildi

- ABD'nin idamları kınama kararı tepkiyle karşılandı

TAHRAN/WASHİNGTON

Tahran'ın 700 kilometre Güneybatısındaki petrol kenti Mescidi Süleyman'da (Kuzistan) "karşı-devrimci" güçlerle hükümet kuvvetleri arasında çıkan çatışmada ölü ve yaralıların olduğu bildirildi.

"Pars" ajansı, "karşı-devrimci" güçlerin kentteki polis karakolunu basarak polislere ateş açmasıyla başladığını haber verdi. Kentteki bazı kaynaklar ise, halkın bir bölümünün vali aleyhinde düzenlediği bir gösterinin ardından çıkan tartışmanın silahlı çatışmaya dönüştüğünü kaydettiler.

Son gelen haberlere göre, hükümet kuvvetleri kentte durumu kontrol altına aldılar.

ABD İDAMLARI KINADI

ABD Senatosu, İran'daki idamları kınama kararı alarak, bu idamlar devam ettiği takdirde iki ülke arasındaki "dostça" ilişkilerin önemli ölçüde zedeleneceğini açıkladı. ABD Senatosundan oybirliği ile geçen tasarıdan sonra birçok senatör, oylamaları sonucunda, idamların dünya çapında protesto edilebileceğini iddia ettiler.

Karar şimdi Bahama'da yaşayan devrik Şah ve ailesi hakkında alınan idam kararını da kınıyor.

ABD'nin kararının İran'da duyulmasından sonra, halk arasında ABD'ye karşı önceden doğan antipatinin daha da büyüdüğü belirtiliyor.

SU YÜZÜNDEN 10 ÖLÜ

Tahran'ın 150 kilometre batısındaki Arsjin Ziyabad köyünde, bir kuyunun kullanılması konusunda çıkan tartışmanın silahlı çatışmaya dönüştüğü ve 10 kişinin öldüğü bildirildi. Olaya "Devrim Bekçileri" nin el koyduğu ve köyde durumun sakinleştiği kaydedildi.

MKE'de 22 Mayısta irade beyanı yapılacak

● İrade beyanına 15 işyerinde 17 bin civarında işçi katılacak

● Yetki mücadelesine Yeni Metal-İş, Türk Metal Sendikalarının yanı sıra katılacak olan Maden-İş' in kazanma şansının olmadığı bildiriliyor

KIRIKKALE (ÖZEL)

Kırıkkale ve Ankara Makina Kimya Endüstrisi işyerlerinde yetkili sendikanın belirlenmesi amacıyla Bölge Çalışma Müdürlüğü 22 Mayıs Salı günü irade beyanı yapılmasına karar verdi.

MKE'nın Mühimmat, Top, Çelik, Pirinç, Silah, Barut fabrikaları dahil toplam 15 işyerinde 17 bin civarında işçiyi kapsayan irade beyanına bağımsız Yeni Metal-İş, Türk-İş'e bağlı Türk-Metal ve DİSK'ten ihraç edilen Maden-İş Sendikaları katılacak.

Bunun dışında Kuvvet Merkezi ve Hurda Şantiyesinde çalışan 500 civarında işçi adına yapılacak toplusözleşme yetkisi, başka sendikalar itiraz etmediğinden Türk-Metal Sendikasına verildi. Ayrıca 600 işçinin çalıştığı Barut Fabrikasında daha önce yetkili olan MİSK'e bağlı Türk Petrol Sendikası bu dönemde yetkiyi kaybetti. Bu işyerinde 1979-80 dönemi toplu sözleşmeyi Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası imzalayacak.

Toplusözleşmeyi imzalayacak sendikanın 5 aydır belirlenemediği MKE'de 5 işyerinde Yeni Metal-İş'in irade beyanını kazanmasına kesin gözüyle bakılmaktadır. Maden-İş'in en fazla yüklendiği Silah ve Barut Fabrikalarında bile kazanma şansının zayıf olduğu belirtilmektedir.

İrade beyanının sonuçlarının belirlenmesinden sonra 31 Kasım 1978'den beri gerçekleştirilemeyen toplusözleşme görüşmelerine derhal başlanacağı bildiriliyor.

Mevsimlik işçiler hakkını arıyor

İzmir Tekel işçileri Tek Gıda-İş'in kapısında kaldı

● İşçiler temsilcilerinin işçiler tarafından seçilmesini ve haklarının zamanında ödenmesini istediler

İZMİR (ÖZEL)

İzmir'de Tek Gıda-İş Sendikasına bağlı Tekel Yaprak Tütün İşletmelerinde çalışan işçiler ikramiyelerin ödenmemesini ve mevsimin geç açılarak sigorta haklarının engellenmesini protesto için Tek Gıda-İş binasına yürüdüler.

Geçtiğimiz çarşamba günü paydos saatinden sonra çalıştıkları işyerinde Tekel Merkezden, Manisala'dan Salhane Bakımdan, Küçük Karagöz'den, Tren İşletmesinden, Zafer Gedik'ten, Tikveşli'den, Başaran'dan Ekrem Çiftçi'den yola çıkan işçiler Tek Gıda-İş binasının önünde buluştular, ancak binanın kapılarını kapalı buldular.

Geçen yıldan kalan ikramiye farklarının hâlâ ödenmediğini belirten işçiler, bu yılki ikramiye farklarını da sendikayla Tekel'in anlaşması sonucu ancak 1980 yılında alabileceklerini belirttiler. İşletme mevsimi kapandıktan sonra ikramiyelerin yarıya düşürülmesi ise ayrı bir şikayet konusu.

Tekel tütün işçileri diğer taleplerini şöyle sıraladılar:

* 6 ay çalışan işçiden 1 yıllık vergi kesiliyor bu uygulamaya karşıyız.

* İşyerinde çalışan işçilerin büyük çoğunluğu kadın işçiler olduğu halde kreş yok. Kreş istiyoruz.

* Temsilcilerimizi kendimiz seçmek istiyoruz. Temsilciler toplusözleşmeye katılmalıdır. Sözleşmeler işçiden habersiz imzalanmamalıdır.

BURSA İPEKER'DE MİSK.BASKI VE TEHDİTLE YETKİ ALDI

● Teksif Şubesi yetki mücadelesinden kaçtığı iddiasını reddetti

BURSA

Bursa Sanayi Bölgesinde kurulu İpeker Fabrikasında Teksif ve Tekstil Sendikaları arasında yetki mücadelesi sürerken İpeker patronunun MİSK'e bağlı Türk Mensucat Sendikasını fabrikada zor yoluyla hakim kıldığı öğrenildi. MİSK'in bu işyerinde baskı ve tehditle yetki aldığı belirtiliyor.

Teksif Pilot Bölge Şube Başkanı Cahit Dursun, Türk Mensucat'ın tek bir üyesi bile olmadığını belirterek bu konuda şunları söyledi.

"Bu fabrikada 10 yıldır Teksif yetkiliydi. Tekstil çıktı üyenin çoğunluğu bende dedi MİSK'in ise adı geçmezdi. İşveren her iki sendikaya da karşı çıktı. MİSK'i getirdi. Bizim işkolumuzda 17 işyerinde sözleşmeleri geciktirmek için MİSK devreye girdi. Bölge Çalışmaya bir tek belge bile sunamıyor. İşverenlerin çıkarı için işçinin ekmeği ile oynuyor. Bir fabrikada örgütlenmek o kadar kolay mıdır? Bunlar hemen nasıl 194 işçi içinde çoğunluğu sağlayabiliyor. Bu işverenin oyunudur"

Öte yandan muhabirimizin bazı çevrelerde MİSK lehine irade beyanından çekildiğiniz söyleniyor ne diyorsunuz?" sorusuna karşılık, Cahit Dursun'un söylentileri yalanladığı "kesinlikle doğru değildir. Her sendika kendi üyelerini geliştirmek için çalışır. MİSK gibi bir sendikayı neden kahraman yapayım. Bunlar her yerde çıban başı gibi ortaya çıkarlar. Onların amacı işyerinde çalışan işçileri karıştırmaktır" şeklinde cevap verdi.

Bank-İş Tam Hayat Sigorta'da grev kararı aldı

● Yarsuvat Hukuk Bürosu Hür Holding işvereninin uzlaştırma toplantısına oturmasını engelledi

İSTANBUL (ÖZEL)

Bank-İş Sendikası Tam Hayat, Tam Sigorta ve Tam Servis Limited şirketinde grev kararı aldı. Bu işyerlerinde çalışan 200 işçi adına toplusözleşme görüşmelerini yürüten Bank-İş Sendikası işveren durumunda olan Hür Holding ve işverenin temsilcisi Yarsuvat Hukuk Bürosu'nun işçilerin geçmiş dönemdeki kazanılmış haklarını dahi gaspetmeye yöneldiğini, bu nedenle grev kararı aldıklarını açıkladı.

İşverenin İşgüvenliği Kurulu'nun fonksiyonlarını fiilen ortadan kaldırmak, kıdem tazminatı ödenmesini engellemek istediğini belirten Bank-İş ayrıca, Bölge Çalışma Müdürlüğünce düzenlenen Uzlaştırma Kurulu toplantısına da işveren temsilcilerinin katılmasını Yarsuvat Hukuk Bürosunun önlediğini açıkladı.

Çay makasla toplanınca işçiler işsiz kaldı

● Üretici rekolteyi yükseltmek için elle toplanan 2,5 yaprak yerine 6-7 yaprak kesiyor

RİZE (THA)

İlksürgün Çay Kampanyasının sürdürüldüğü Doğu Karadeniz Bölgesinde çay toplamanın makasla yapılması binlerce çay işçisinin işsiz kalmasına neden oluyor.

Çay toplama mevsimi nedeni ile çeşitli yörelerden Doğu Karadeniz Bölgesine gelen çay işçileri iş bulamaz duruma geldiklerini söylediler.

İşsiz işçiler: "Devlet ikibuçuk yaprak çay alacağım diyor. Ancak üreticiler beş ve yedi yaprak çay verip rekolteyi artırırken işçi ücretlerini azaltıyorlar. Makasla toplama sonucu devlet zarara sokuluyor, biz de işsiz kalıyoruz" dediler.

Üreticilerin elle toplanması gereken iki buçuk yaprak yerine makasla daha çok yaprak toplaması, toplayıcı işçileri işsizliğe iterken çayın kalitesini de düşürüyor.

Madenler devletleştirildi işçiler ortada kaldı

İşveren kaçtı, yetkililer ilgisiz, işçiler kızgın!

Akdağ Maden işçilerinin "açlık grevi" engelleniyor

● Sivas Vali Muavini işçileri tehdit etti

SİVAS (ÖZEL)

Sivas-Akdağ Madeni işçilerinin başlatmak istedikleri "Açlık grevi" Sivas Valiliği tarafından engelleniyor.

Akdağ Madeni işvereni bundan 7 ay önce lokavt ilan etmiş, daha sonra madenlerin devletleştirilmesi üzerine de işyerini terketmişti. Yıllardır birikmiş sosyal hakları ve tazminatları ödenmeyen maden işçileri ortada kalmışlardı. Sorumluluğun işverene mi devlete mi ait olduğu konusunda yetkililer hiç bir açıklama yapmamışlardı.

Bu durumu protesto için "Açlık grevi"ne çıkarak sorunlarını kamuoyuna duyurmak isteyen Akdağ Maden İşçileri Vali Muavini tarafından tehdit edildi.

Vali Muavini "Siz hak aramıyor, karışıklık çıkartmak istiyorsunuz. Böyle bir harekete girişirseniz, sizi sıkıyönetime gönderirim" diyerek işçileri korkutmaya çalışıyor.

Akdağ Madeni işçileri ise şöyle diyorlar:

"Asıl anarşi ve kargaşalık körükleyenler işçileri 7 aydır açlığa mahkum edenlerdir. Cezalandırılacak birisi varsa, o da işçilerin geçmiş haklarını vermeyen Necati Akin ve devletleştirildikten sonra işçilerin geleceği konusunda hiç bir sorumluluk duymayan yetkililerdir."

Işçiler ayrıca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bir dilekçe ile başvurduklarını ve alacakları cevaba göre mücadeleyi sürdüreceklerini belirttiler.

Ankara'da binlerce işçi, öğrenci ve öğretmen Etlik katliamını protesto etti

Komandolar İstanbul'da TÖB-DER üyesi bir öğretmeni öldürdüler

● Uşak'ta komandolar 18 kişiyi yaraladı

● Mersin ve Antalya'da üç kişi öldürüldü

● İzmir'de TİKKO'cular polisle çatıştı

HABER MERKEZİ

Küçükköy'de dün komandoların açtığı ateş sonucu ilkokul öğretmeni Mustafa Gökçen öldürüldü.

Dün sabah saat 09.30 sıralarında evinden çıkarak görevli olduğu Cemal Gürsel İlkokuluna giden Mustafa Gökçen adlı TÖB-DER üyesi öğretmen okulun kapısında açılan yaylım ateşi sonucu ağır yaralanarak Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındı.

Gökçen daha sonra kaldırıldığı hastanede yapılan bütün müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını yitirdi.

Öte yandan olayla ilgili olarak aynı okulda müdür muavinliği yapan Ülkü-Bir üyesi Eyüp Çilingir gözaltına alındı.

Daha önce sık sık tartıştığı Eyüp Çilingir hakkında öğretmen Mustafa Gökçenin "Ben ölürsem bunlardan bilin" dediği de öğrenildi.

İSTANBUL'DA YAPILAN BOMBA İHBARLARI

İstanbul'un Küçükçekmece ve Kocasinan semtlerindeki iki kahveye dün patlayıcı madde atıldı.

Biri 23.45, diğeri 03.00 sıralarında meydana gelen her iki patlamada da ölen ya da yaralanan olmadı.

Öte yandan dün saat 12.00 sıralarında Boğaziçi Üniversitesi Yurt Müdürü olan Mümin Tanksever'in yurttaki lojmanına patlayıcı madde atıldı.

Patlama sırasında Yurt Müdürü Tanksever ve eşi evde yoklardı. İçerde bulunan ve 5-6 yaşlarında olan iki çocuğuna ise patlamada birşey olmadı.

Olay yerine "İhbarcılardan hesap sorulacak. Yolumuz Çayanların Yoludur" yazılı bir not bırakıldı.

Bu arada İstanbul'da Kartal Lisesine dün sabah yapılan bomba ihbarı sonucu okulda dersler yapılmadı. İhbar asılsız çıktı.

Yine aynı semtteki Kartal-Yalova vapurlarının kalktığı iskelede bulunan iki gemiye bomba konduğu ihbarı yapılınca saat 15.30 sıralarında bütün yolcular indirildi ve Kızkulesi ve Kuruçeşme yolcu vapurlarında aramaya başlandı.

ANKARA'DA BİNLERCE KİŞİ ETLİK KATLİAMINI PROTESTO ETTİ

Etlik'te komandoların bir kahveyi tarayarak 7 kişiyi öldürmelerini kınamak amacıyla DİSK'e bağlı Genel-İş üyesi binlerce işçi dün sabah yaklaşık bir saat işi bırakarak katliamı protesto ettiler.

Genel-İş Sendikası Genel Başkanı Ertan Andaş yaptığı açıklamada "Olay öncesinde havanın gergin olmasına karşın bir önlem alınmadığını" belirterek, yapılan saldırıyı kınadı.

Ayrıca Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünde de bir tören düzenlendi. Saat 08.30'da saygı duruşuyla başlayan ve müdürlükteki bütün işçi ve memurların katıldığı törende Genel-İş 1 nolu Şube Başkanı Oğuz Kızıltan bir konuşma yaparak katliamı kınadı.

Kızıltan konuşmasında komandoların katliamında ölenlerden Mızrap Taşkın'ın ve yaralılardan İsmail Yıldız ve Mehmet Çelik'in fen işlerinde işçi olarak çalıştıklarını hayatını yitiren diğer kişilerin ise belediye çalışanlarının yakınları olduğunu belirtti.

Önceki gün toprağa verilen yedi emekçinin ceplerinden 500 lira para çıktığı öğrenildi.

Öte yandan dün Ankara'da bir çok okulda öğretmenler ve öğrenciler katliamı protesto ettiler.

UŞAKTA KOMANDOLAR TOPLULUĞA ATEŞ AÇTI: 18 YARALI

Uşak'a bağlı Sivaslı İlçesinde dün komandoların bir binadan kalabalık üzerine açtıkları ateş sonucu 18 kişi yaralandı. Olayla ilgili olarak 3 Komando gözaltına alındı. Komandolardan birinin üzerinde 8 tabanca ve tüfek ele geçirildi.

Şehirde dün iki grup arasında çıkan çatışmaya, olay yerinin hemen yakınındaki bir binadan ateş açıldı. Tabanca ve av tüfekleriyle açılan ateş sonucu 18 kişi yaralandı. Yaralılardan Tuncer Erdoğan'ın durumunun ciddi olduğu öğrenildi.

Daha sonra yaylım ateşi açılan binada yapılan aramada 3 Komando yakalandı. Binadan ateş açanlardan ikisinin Murat Çapkın ve Yaşar Güngör adındaki komandolar olduğu belirlendi. Kimliği belirlenemeyen üçüncü komandonun üzerinde ise 8 tabanca ve 27 tüfek mermisi ele geçirildi.

Öte yandan, bu olaydan sonra MHP İl Başkanının evine tabanca ile ateş açıldığı ve patlayıcı madde konulduğu öne sürüldü.

ANTAL'DA 2 ÖLÜ 2 YARALI

Zeytinköy'de sağ eğilimli olduğu belirlenen Tahir Dere adlı bir kişi dün öğleden sonra silahlı iki kişinin saldırısına uğrayarak öldürüldü.

Öte yandan Antalya Merkez Cezaevinde saat 16.30 sıralarında sağ ve sol eğilimli tutuklular arasında çıkan ve dört saat süren çatışmada Sefa Aydın Baltacıoğlu ve Cafer Ateş adlı kişiler ağır yaralandılar.

Olayda yaralanan Sefa Aydın Baltacıoğlu kurtarılamayarak öldü.

Cezaevinde çıkan çatışmadan birkaç dakika sonra Antalya MHP İl binasına kimlikleri henüz saptanamayan kişilerce yaylım ateşi açıldı.

ERZURUM KAPALI CEZAEVİNDE ÇATIŞMA

Erzurum Kapalı Cezaevinde dün saat 17.45 sıralarında iki karşıt görüşlü grup arasında çıkan tartışma daha sonra çatışmaya dönüştü.

Çıkan olaylarda iki gardiyan rehin alındı, kimlikleri açıklanmayan üç kişi de yaralandı.

Cezaevinin çevresinde geniş güvenlik önlemleri alındı.

İZMİR'DE TİKKOCULAR POLİSLE ÇATIŞTI

TİKKO grubunun üyesi oldukları belirlenen üç kişi dün Hatay Semtinde polisle girdikleri silahlı çatışma sonucu yakalandılar. Çatışma sırasında bir polis memuru yaralandı.

Olay polis ekiplerinin 20 AP 464 plakalı bir arabayı durdurarak aramak istemesiyle meydana geldi. Polisin dur ihtarına uymayan kişiler arabayı çıkmaz bir sokağa götürerek burada polisle, uzun süre çatıştılar.

Çatışma sırasında polis memuru Özdemir Yön lü kalçasından yaralandı.

Olaydan sonra arabada bulunan iki kişinin TİKKO grubuna dahil olan Muzaffer Öztürk ve İsmet Çelik oldukları saptandı.

Ayrıca arabada yapılan aramalarda çok sayıda dinamit lokumu, dört adet saatli bomba ve sekiz adet otomatik tabanca bulundu.

Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

MERSİN'DE

Önceki gece Gümrük Meydanında Aziz Akar adındaki bir ziraat teknisyeni henüz bilinmeyen bir nedenle, Cafer Kaya adlı bir şahıs tarafından öldürüldü.

YORUM

KAN DAVASI

Son iki gün içinde siyasal cinayetlerdeki artış, yüreği taş bağlayanların bile dikkatinden kaçmasa gerek!

Ne oluyor? Bu bir iç savaş çağrısı mı?

Bu artış, nisbi bir durulmanın ardından geldi. Karanlık köşelerine hiç bir elin girmediğini gören cinayet şebekeleri, yeniden başlarını çıkararak, kendilerini bir "kan davası"nın ve intikam sarhoşluğunun içine bıraktılar.

Siyasal cinayetler özellikle dört ilimizde bir misilleme şeklini aldı ve bundan böyle de artarak devam edecek.

Ta ki bu kan davasının perde arkasındaki elebaşıları, karanlık köşelerinden tutulup birer birer açığa çıkarılıncaya dek.

* * *

Etlik'te bundan bir hafta önce sağ eğilimli kişilerin oturduğu kahve taranıyor ve iki kişi öldürülüyor.

Bir önceki gece ise yine aynı semtteki bir evin bodrum katı taranarak yine sağ eğilimli iki kişi öldürülüyordu.

En son olarak da bir kahveye giren komandolar "Biz polisiz! Yere yatın! Arama var!" diyerek, başta kendilerine karşı direnenler olmak üzere 7 yurttaşı hunharca katlediyorlar.

Bu komandolar "İntikam alıyorlar"

* * *

Antep'te neler oluyor?

Gün geçmiyor ki öldürülen bir işçinin, bir işadamının, bir öğrencinin haberi gazetelerin bir köşesine sıkışıp kalmasın.

Apocularla MHP'lilerin kan davasına sahne oluyor Antep.

Antep'te olaylar Yün Mensucat Fabrikası sahiplerinden MHP yanlısı Barlık'ın öldürülmesiyle alevlenmeye başladı.

Komandolar bunun üzerine bir kilimci atölyesini basarak dört işçiyi katlettiler.

Atölye baskınının hemen ardından Karşıyaka Mahallesinde, sağ eğilimli bir öğrenci, ertesi gün de yine başka bir mahallede sağ eğilimli başka bir öğrenci Apocular tarafından öldürülüyordu.

Pazartesi sabahı, kapıyı tutan Apocular, İsmet Paşa Lisesi öğrencilerine, "Biraz önce birini devirdik, dikkat edin olaylar çıkabilir" diyorlardı. Öldürdükleri işçi Karşıyaka Mahallesinden sağ eğilimli Mustafa Eryiğit'ti.

Bir önceki akşam bu kez de komandolar yine aynı mahalledeki CHP'li bir yurttaşın evini tarıyorlar ve büyük bir tesadüf eseri ölen ya da yaralanan olmuyordu.

Apocularla MHP yanlıları arasındaki karşılıklı misilleme önceki gün Yazıcık Mahallesindeki iki kişinin öldürülmesiyle doruk noktasına vardı.

Komandolar bir tuhafiye dükkanını basıp üç kişiyi yaralayarak davalarını sürdürdüler.

Muhtemelen aynı mihrak tarafından yönlendirilen Apocular ve komandolar bu davayı sürdürecekler. Ta ki cinayetlerin failleri açığa çıkana ve tüm Antep halkı elele verip bunların üzerine yürüyene kadar.

* * *

Gelelim İstanbul'a.

Son bir ay içinde bu şehirde 10 kişi iki taraf arasındaki kan davasının kurbanı oldu.

En son olarak önceki gün öldürülen MHP yanlısı bir öğrenciyle ilgili olarak gazetelere telefon eden bir kişi "Arkadaşımız Nazan Sezgir'in (Dev-Sol taraftarı) intikamını aldık - Yolumuz, Çayanların Yoludur" dedi.

İstanbul'un Şişli İlçesinde Nazan Sezgir adlı kız öğrencinin ölümüne kadar gelişen zincirleme cinayetler nasıl gelişti?

Bir süredir MHP Şişli Gençlik Kolları Başkanı Yunus Meral'in yakalanması ve suçluların açığa çıkmasıyla köşeye çekilen MHP yanlıları, nisan ayında iki taraftarlarının öldürülmesini fırsat bilerek eski TÖB-DER yöneticilerinden Celal Çelik adlı öğretmeni öldürdüler.

Bunun ardından bir hafta önce aynı gün içinde sahte solcular MHP Şişli eski İlçe Başkanını öldürürken, MHP yanlıları da Kuştepe Lisesi Müdürü Doğan Erdoğan'ı evinde hunharca katlediyorlardı.

Önceki gün İstanbul'un çeşitli semtlerinde sağ eğilimli 4 kişi öldürüldü.

* * *

Kan davası Manisa'da da sürüyor.

Dün Manisa sokakları MHP yanlıları ile sahte solcu grupların güttüğü kan davası sonucu birçok işyerinin tahrip edilmesine ve iki kişinin öldürülüp üç kişinin yaralanmasına sahne oluyor, Manisa'da okullar kapatılıyordu.

* * *

Evet.

Ülkemizde düğümlendikçe düğümlenen her mesele gibi bugüne kadar yüzlerce kişinin ölümüne yol açan siyasal cinayetler ve anarşi olayları da doruk noktasına varmak üzere.

Bundan sonra ne olacak, daha kötüsü olabilir mi?

Soruyoruz: Bugüne kadar ortalığı kana bulayan sahte solcuların arkasındaki Rusya görüldü mü? Sahte solcu elebaşılar açığa çıkarıldı mı?

Artık tek dayanağını, elebaşılarının açığa çıkarılmamasından, üzerine kararlı ve cesur adımlarla yürünmemesinden alan MHP'liler cezalandırıldı mı?

Bu bitmez tükenmez kan davasının hasımları ele geçirilebildi mi?

Hayır. Hayır.

İşte bu cevap cinayetlerin neden önlenemediğinin ve aynı zamanda nasıl önlenebileceğinin de cevabıdır.

Milas'ta İGD'liler iki genç kızı kaçırmaya kalktılar

MİLAS (ÖZEL)

Milas'ta İlerici Gençlik Derneği eski Başkanı Mevlüt Mert ve eski Yönetim Kurulu üyelerinden Arif Muştu adlı kişiler, önceki gün iki genç kızı kaçırmaya teşebbüs ettiler.

Milas'da İGD'nin elebaşısı olarak tanınan kişiler 14 yaşındaki biri ortaokul, diğeri lise öğrencisi olan iki genç kızı kaçırmaya teşebbüs ettilerse de başaramadılar ve İGD'lilerden Arif Muştu olay yerinde yakalanarak tutuklandı.

Diğer İGD üyesi Mevlüt Mert ise olaydan sonra kaçtıysa da kız öğrencilerin verdiği ifade sonucunda hakkında gıyabi tutuklama kararı verildi.

Timisi'nin kızı tahliye oldu

● Komando Ömer Uyan'ın yargılanmasına başlandı

ŞENOL KONUKÇU

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde dün yapılan bir duruşmada Askeri Savcı Saydam Erdok, TCK'nın 141. maddesi ile Silah bulundurmak suçundan yargılanan TBP Başkanı Mustafa Timisinin kızı Aliye Timisi ile Muzaffer Türkmen adlı sanıkların yargılanmasına Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde başlandı.

Duruşmada mütala veren Askeri Savcı, Aliye Timisi hakkındaki "okulda silah bulundurmak" iddiasının, "suçluya yardım etmek" şeklinde değiştirilmesi görüşünü benimsediğini belirterek, sanığın 6 aya kadar hapsini istedi. Diğer sanık Muzaffer Türkmen için ise "okulda silah bulundurmak" suçundan 2 yıla kadar hapis cezası istedi. Mahkeme sanıklardan Aliye Timisi'yi tutuklanmasından beklenen amacın gerçekleştiği için tahliye ederek, karar vermek üzere dosyanın tetkiki için duruşmayı ileri bir tarihe erteledi.

KOMANDO ÖMER UYAN'IN YARGILANMASINA BAŞLANDI

Cezaevinden firar ettikten sonra, bir süre önce yakalanan komando Ömer Uyan ve üç arkadaşının Fatih Yapı Kredi Bankası soygunu ile ilgili davasına dün başlandı.

Dün İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yapılan duruşmada sanık Ömer Uyan'ın, Ramazan Kocakurt ve halen firarda bulunan Necmi Yazan ve Zeki Kaya ile birlikte 29 Eylül 1979 günü Fatih'te Yapı Kredi Bankası şubesini soyarak kaçarken kendilerini yakalamak isteyen polislere ateş açtıkları ve bir kişiyi yaraladıkları belirtiliyor. Duruşma tanıkların dinlenmesi için ileri bir tarihe ertelendi.

TİKP İstanbul İl Başkanı Spatar: "Örgütlenme çalışmalarımız sürüyor"

İSTANBUL (ÖZEL)

TİKP İstanbul İl Başkanı M.Halim Spatar dün basına bir açıklamayaparak partilerinin İstanbul'un ilçelerinde örgütlenme çalışmalarına devam ettiğini bildirdi.

Halim Spatar yaptığı açıklamada, "partimiz gelişmektedir, bu gelişme halkımızın menfaatlerine uygundur. Çünkü halkımız iki süper devlete, TKP ve MHP'ye karşı mücadele edilmesini istemektedir" dedi.

TİKP'nin kuruluş çalışmalarının demokrasi mücadelesinin bir parçası olduğunu belirten Halim Spatar, halen parti kuruluş bildirisi, tüzük ve programı konusunda soruşturmanın devam ettirildiğini, son olarak 17 Mayıs günü parti kurucusu ve İl Yönetim Kurulu üyeleri Hasan Bayık'ın bu nedenle savcılıkça ifadesinin alındığını açıkladı.

TİKP İl Başkanı M. Halim Spatar, açıklamasında yine aynı gün TİKP Beşiktaş İlçesinin kuruluş bildirimini kaymakamlığa götüren ilçe yönetim kurulu üyesi Ali Çömez'in kaymakamlıkta kanunsuz uygulamalarla karşılaştığını belirterek şöyle dedi:

"Bütün bunlar antidemokratik uygulamalardır. Bu tür uygulamalarla halkımızın birlik ve bağımsızlık isteğinin önüne geçilemez. Bu kanunsuzlukları şiddetle protesto ediyor ve bu uygulamalardan hiç bir zaman yılmayacağımızı yeni yeni ilçelerimizin açıldığını tüm halkımıza duyurarak bir kere daha vurguluyoruz."

İl Başkanı Halim Spatar TİKP'nin İstanbul'da Üsküdar, Sarıyer ve Beşiktaş İlçelerinde de örgütlendiğini açıklamasına ekledi.

YENİ KURULAN İLÇELERİN YÖNETİM KURULLARI

Yapılan açıklamaya göre yeni kurulan İlçe Yönetim Kurulları şöyle:

1-Üsküdar İlçesi:
Alpay Tuğlu (Başkan), Savaş Tuncaboylu, Zihni Kılınçer, Zeynel Coşar, Zehra Büyükdağlı.

2-Sarıyer İlçesi:
Hulki Çolak (Başkan), M.Emin Akyüz, Mustafa Birçek, Halit Çalışkan, Mehmet Erdoğan.

3-Beşiktaş İlçesi:
Ertuğrul Acar (Başkan), Ali Çömez, Kamil Yakar, İsmet Öğütçü, Erol Uzun.

CHP Genel Sekreter Yardımcısı

Orhan Birgit: "Kürt asıllı yurttaşlarımız dışa bağımlı fraksiyonlara karşı uyanık olmalı"

Orta Doğu haritasını değiştirmek için dışımızdaki bir takım güçlerin çabaları vardır

ORHAN BİRGİT

MERİH ÇOLAKOĞLU

Kürt asıllı yurttaşlarımıza karşı şu uyarıda bulunmak istiyoruz.Sizin sorunlarınızı ele alıp başka şekilde çarpıtmak isteyen şu, şu, şu dışa bağımlı fraksiyonlar vardır.Bunlara karşı uyanık olun demek istiyoruz.Benim siyasal denetlemesini yaptığım parti dergisindeki yayının amacı budur

Ben Genel Merkez diye bir kadroyu da kabul etmiyorum.Genel Merkezin bir kadrosu yoktur.Genel Merkez Kurultayda liste çıkarmayacaktır.Herhangi bir hizbin veya hizipler koalisyonunun elinde de değildir

24. Kurultaya doğru görüşlerini açıklayan CHP Genel Sekreter yardımcısı Orhan Birgit, Orta Doğu haritasını değiştirmek için bir takım güçlerin çabası olduğunu söyledi.

Birgit, bölgedeki ve ülkedeki sorunlar konusundaki görüşlerini anlattı. Doğu Anadolu sorununa, parti içi konulara dağindi.

Birgit'le aramızda şu konuşma geçti:

Merih Çolakoğlu: *Önümüzde CHP'nin 24. Olağan Kurultayı var. Bu Kurultayda ne gibi gelişmeler olabilir? Kurultay parti ve hükümet açısından ne gibi sonuçlar doğurabilir?*

Orhan Birgit: İlk defa iktidarda bir kurultay yapıyoruz. Bunu sizin kapsamladığınız sorular içinde yanıtlarken, bir şeyi vurgulamak gerekiyor. CHP, hükümette ağırlık taşımakla birlikte şu anda kendi düşündüğü, özlediği, amaçladığı iktidarı kuracak sayıda değildir.

Genel Başkanımızın üç yıl önce Gençlik Kollarımızın düzenlediği 'Demokratik Sol Forumunda' yaptıkları konuşmayı şimdi kelime kelime aktaramıyorum. Ama anımsadığım şu idi; 1974'de de biz hükümette bulunduk. O zamanda söylediği gibi hükümette, iktidarda olmak bambaşka bir şey, kendi programını uygulayacak güçte, sayısal güçte olmak daha başka bir şey. Yani hükümette olabiliriz ama, hükümette olduğumuz zaman halka vadettiğimiz şeylerin ya tamamını, ya da bir kısmını yapamayız, yapamayabiliriz.

Cumhuriyet Halk Partisi bugün de aynı noktadadır. Meclisteki sayısal durumu bellidir, kendisinin ittifak ettiği bağımsızların durumu bellidir. Bugünkü hükümet Türkiye'yi cepheleşmeden kurtarmak için kurulmuş bir hükümettir. Böyle bir cepheye geri götürmemek için kurulmuş, yürümekte olan bir hükümettir. Bugünkü hükümetten ben kendi partimizin programını kesin bir şekilde uygulama yanıtını alabileceğimi beklemiyorum. Böyle bir şey düşünemiyorum. Ne yapabilirsek, ne kadarını yapabilirsek ve nasıl yapabilirsek bundan ibaret kalıyor aslında. Bizim özlemlerimiz sınırlı kalıyor.

Orta Doğu haritası

Bu gerçeği unutmadan ortaya koymak gerekiyor. Bir ikinci durum Türkiye'nin Orta Doğuda içinde bulunduğu koşullar. Orta Doğu haritasını değiştirmek için bir takım dışımızdaki güçlerin çabaları var.

Türkiye bu çabaların bulunduğu bir coğrafi bölgede yaşıyor ve o bölgede ve bütün dış dünyanın gözleri de Türkiye'de.

CHP'de kendi ağırlığı içinde hükümette olunca ister istemez herkesin gözü CHP'de toplanıyor. Kurultay bu bilinç içerisinde yapılacak. Kurultaya kimse herhangi bir program önerisi getirmedi. Programla ilgili bir değişiklik düşüncesi yok. O halde çağımızda bir siyasal partinin en büyük arenasında parti programı ile, parti doğrultusuyla ilgili herhangi bir öneriyle gelinmediği takdirde, o parti içinde gruplar varsa, onlar sadece hizmet yarışmasına aday olan kimseler ve onların etrafındakilerdir. Adaylar ve adayları destekleyecek seçmenlerdir.

Bence kurultay bundan ibaret kalır ve sınırlı kalır. Böyle bir hizmet yarışı doğal mıdır? Hemen söylemek lazımdır ki elbette doğaldır. Ama günümüzün Türkiye'sinde ve o Türkiye'nin koşulları içerisinde ve o Türkiye'de yönetime talip olmuş ve yönetimi kendi ağırlığı ile taşımakta olan CHP içerisinde siyasal, ekonomik ve sosyal içeriği olan öneriler bulunmadığına göre, hizmet yarışmasının partiyi sarsıcı, bölücü vs. bir boyuta ulaşmaması gerekir. Memnunlukla bu da görülüyor.

Genel Merkez, Kurultayda liste çıkarmayacak

Öteden beri Genel Başkanın belirlediği bir politika vardı. Kurultayı bu tür hizipler dışında ve üstünde tutmak politikası. Yürüyecek olan bence budur.

Bu nedenle ben Genel Merkez diye bir kadroyu da kabul etmiyorum. Genel Merkezin bir kadrosu yoktur. Genel Merkez kurultayda liste çıkartmayacaktır. Herhangi bir hizbin veya hizipler yığınının koalisyonunun elinde de değildir. Bizim için önemli olan Genel Başkanın kurultayı, kurultayla birlikte partiyi ülkenin bugünkü dar geçidinden rahatlıkla aşırmasıdır. Ondan sonra Türkiye'nin sorunlarıyla hükümet olarak, parti olarak daha bir sağlam zeminde uğraş verme olanağı doğabilir. Benim Kurultay için gördüğüm şimdi bunlar.

CHP'ye sızmalar

Çolakoğlu: *Efendim Siz CHP'nin birliğinden söz ettiniz. Buna ilişkin bir sorum olacak. Kurultay öncesinde yapılan il ve özellikle ilçe kongrelerinde CHP dışı bazı unsurların, açık bir ifadeyle TKP'lilerin, kendisine sol adını veren bazı maceracı grupların CHP'ye sızarak parti içinde etkili olmaya çalıştıkları gözlendi. Bu konuda CHP yönetiminden bir kişi olarak ne düşünüyorsunuz?*

Birgit: Biz Cumhuriyet Halk Partisiyiz. Bundan önceki sorularınıza verdiğim yanıtta partimizin siyasal yelpazedeki yerini demokratik sol bir parti olarak vurguladım. Belirli bir programımız var. Türkiye'nin başka iddialara rağmen en eski partisi biziz. En büyük partisi biziz. Bu partiye şuradan ya da buradan sızma istekleri olabilir. Bunları biz CHP olarak tespit ettiğimizde devamlı bir şekilde kapatırız. Partinin 400 bini aşan üyesi var. Yer yer bu tür sızmaları bazen biz saptıyoruz, bazen olaylar bizim saptamamıza yardımcı oluyor, bazen basından izliyoruz. Derhal önlem alırız. Ve bu önlemlerle kendi kapımızı sadece kendimiz için açık tutarız, başkalarına kapatırız.

Etnik gruplar ve CHP

Çolakoğlu: *Son bir sorum daha olacak. 'CHP'den Haberler'in son sayısında gerçekten yararlı bir yayın yapıldı. Doğu'da özellikle "bölücülük-ayrılıkçılık" siyaseti izleyen, bunun için silah yığınağı yapan bazı örgütler tanıtıldı. Bunların dışarıdan yönlendirildiği, özellikle Rusya'dan yönlendirildiği belirtiliyordu. Bu yayın Türkiye'de iki yönlü, MHP ve Rusya tarafından kışkırtılmaya çalışılan gerici iç savaş açısından da önem taşıyordu. Ancak yayında açıklıkla belirtilen bu hususlar sözlü açıklamalarda çok üstü kapalı veya hiç değinilmeyen konular halinde kalıyor. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Birgit: Sayın Çolakoğlu, Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye'nin en eski partisidir dedim. Kuruluşu bir kaç gün sonra yıldönümünü kutlayacağımız 19 Mayıs 1919'un 9 Eylül ile birleşmesi çizgisine dayanıyor. Yani Türkiye'nin ulusal bağımsızlık savaşına dayanıyor ki, kurucumuz Gazi Mustafa Kemal Atatürk Sivas Kongresini Cumhuriyet Halk Fırkasının ilk kongresi olarak vurgulamıştır. İkinci Kurultayımızdaki, bizim için de son derece anlamlı olan tarihi söylevi ile.

Müdafaa-i Hukuk, Kuvay-i Milliye olarak saldırgan güçlere karşı Milli Misak sınırları içerisinde bir savaş verdik ve onları Milli Misak sınırlarının dışına püskürttük. Bu mücadelede, bu savaşta Türkiye, doğulu, batılı, kuzeyli, güneyli, bütün insanlarıyla uğraş verdi, şehit oldu, kan döktü, gazi oldu. Bununla şunu söylemek istiyorum; bir takım ırkçı kafaların söylediğinin tersine Türkiye'de etnik gruplar vardır. Bu bir gerçek. Vardır, ama bunların hepsi Türkiye'nin insanlarıdır. Türkiyemiz için yaşamakta ve Türkiyemiz için ölmesini bilmektedirler.

Doğu bölgemizdeki insanlarımıza, Kürt asıllı yurttaşlarımıza karşı şu uyarıda bulunmak istiyoruz. Sizin sorunlarınızı ele alıp, başka şekilde çarpıtmak isteyen şu, şu, şu dışa bağımlı fraksiyonlar vardır. Bunlara karşı uyanık olun, demek istiyoruz. Benim siyasal denetlemesini yaptığım Parti dergisindeki o yayının amacı budur.

Yazılı basınla söylediğimizi sözlü olarak söylemiyoruz. Böyle bir şey yok. Söz uçuyor, yazı kalıyor çünkü.

---

töb-der İstanbul Şube Kongresine giderken

BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİNDE

TÖB-DER İSTANBUL ŞUBE BAŞKANI ZİYA AKGÜN: **2**

"Birlik Dayanışmacılar CHP'li görünerek oy toplamaya çalışıyor"

● **"Öğretmenlerin, şucudur, bucudur diye ayrılmalarına karşıyım"**

TÖB-DER İstanbul Şube Başkanı Ziya Akgün bir süre önce gazetemizi ziyaret etti. Kendisiyle yaptığımız görüşmeyi aşağıda yayınlıyoruz.

1927'de Rize'nin Fındıklı İlçesinde doğan Ziya Akgün, Kars Cilavuz Köy Enstitüsü mezunu.

Türkiye Öğretmen Dernekleri Federasyonu (TÖDMF) Trabzon delegesi iken federasyonun bölünmesine karşı mücadele eden Ziya Akgün, TÖS Trabzon Şube Başkanlığından sonra TÖS'ün Olağanüstü Kurultayında Yönetim Kuruluna seçildi. Karadeniz Bölge Temsilciliği yaptı.

Akgün, Büyük Eğitim Yürüyüşü, 4 günlük öğretmen boykotu gibi, öğretmenlerin bütün önemli kitle mücadelelerine katıldı. Daha sonra CHP Milletvekili aday adayı oldu.

Akgün, kongre öncesi sorularımızı şöyle cevapladı.

— Bugünkü TÖB-DER Kongresine hangi şartlarda gelindiğini açıklar mısınız?

ZİYA AKGÜN: 1976'da CHP'lilerin desteği ile Birlik Dayanışma yönetime seçildiğinde Hasan Gürkan'la konuştum. Yönetimde CHP'lilere neden görev vermediklerini sordum. "Biz casusları almayız" dediler. Bunlar CHP'li öğretmenlerin oylarını alabilmek için CHP'li görünüyorlardı.

Biz bunların kendilerini CHP'li göstermelerine tepki olarak Demokratik Sol adıyla çıktık. Bunlar tüzüğü uygulamıyorlardı. Aidatları yiyorlardı. Daha sonra işgaller dönemi başladı. Talipler, bunu yönetimin haksızlıklarına karşı olma pozunda yapıyorlardı. Yanlarında da Demokratik Sol Birliği adıyla ortaya çıkan Tahsin Çayırların desteğini buluvorlardı.

— Atanmanıza karşı ne gibi tepkiler geldi?

ZİYA AKGÜN: Hukuki olduğuna inandığım için ve öğretmenleri birleştirmek amacıyla bu görevi aldım. Örgütün başsız kalmasını istemiyordum.

Görev almama tepki, Birlik Dayanışma'dan geldi. Mahkeme kararıyla görevi durdurdular. İkinci kez atandığımızda tüzüğü işletmek istedik. Aidatlar ödenmemişti. Bütün öğretmenlere yazı göndererek aidatlarını ödemelerini istedik. Birlik Dayanışmacılar bunun üzerine "Biz bu yönetimi tanımıyoruz" dediler. Yolladığımız kağıtları yırttılar. Gerici olduğumuz, AP'li, silahlı cuntacı olduğumuz gibi dedikodular yaymaya çalıştılar.

Şimdi kongreye geleceklerini, aidatlarını ödeyeceklerini söylüyorlar. Şu anda Birlik Dayanışmacıların çoğu aidatlarını ödememiş durumda fakat ödeme yolunda karar almışlar.

Öğretmen olmayan üyeler

— Yönetime geldikten sonra karşılaştığınız usulsüzlükleri anlatır mısınız?

ZİYA AKGÜN: Yönetime geldiğimizde karar defteri, üye fişleri elimize geçmedi. 300-400 civarında üye görünen, fişi olmayan kişi vardı. Yazı gönderdiğimizde "Bu okulda böyle biri yok" diye geri gelen evraklar da var. İnceleme yapıyoruz.

Ziya Akgün sorularımızı cevaplarken...

CHP'li görünen Birlik Dayanışmacılar

— Birlik Dayanışma-Demokratik Sol Birliği ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

ZİYA AKGÜN: Demokratik Sol Birliği, Birlik Dayanışma ile hareket eden CHP'lilerin grubu, Birlik Dayanışmacılar bunlardan yararlanarak kendilerini CHP'li gösteriyorlar. Bunların toplantılarına katıldığımızda 3-5 CHP'li, bir sürü Birlik Dayanışmacı görüyoruz.

Birlik Dayanışma kendi siyasetini kamufle ediyor. Ben bunu doğru görmüyorum. Bu durum ayrıca CHP için de iyi değil. Ben bütün görüşlere saygılıyım ama hem bir partiye karşısın, hem de onun içine sızıyorsun, bu doğru değil.

— Birlik Dayanışma'nın atamalarla ilgili faaliyetleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

ZİYA AKGÜN: Milli Eğitim, birçok Birlik Dayanışmacıyı çeşitli yerlere atadı. TÖB-DER kapalı olduğundan Birlik Dayanışmanın gücü olduğundan fazla abartılıyor. Ayrıca bunlar kendilerine CHP'li süsü de veriyor. İdareciler buna aldandılar.

Bu tip listelerle atamaya karşıyım. İdareciler tabandaki öğretmenlerin isteği ile seçilmeli.

— Şube seçimlerinde öğretmenlere son olarak ne söylemek istersiniz?

ZİYA AKGÜN: TÖB-DER'i bir siyasi görüşün ele geçirmesi anlayışına karşıyım. Müşterek temelde hareket etmek gerekir. Böyle bir yönetim öğretmenler arasında bölünmüşlüğe son verir.

Öğretmenler şucudur, bucudur diye ayrılmamalı. Öğretmenleri birbirine bağlayan ortak sorunlar var. Yönetim, bunlarla ilgilenmeli. Öğretmenler TÖB-DER'in yanlarında olduğunu hissetmeli. Kongrenin birlik beraberlik havasını yaratması en büyük isteğim.

— Teşekkür ederiz.

YARIN: ÖĞRETMENLER NE DİYOR?

YORUM

TÖB-DER'de birlik, örgüt içi demokrasi temelinde sağlanacaktır

İGD'li militanların yapılmasını engellemek için öğretmenlerin kafasında sandalye kırdığı 6. Kongreden bu yana bir yıl geçti. Yarın TÖB-DER İstanbul Şubesi yeni bir kongreye gidiyor. Birlik Dayanışma Grubu geçen yılki tertiplerini bu yıl da tekrarlamaya cesaret edebilecek mi?

Öğretmenler artık TÖB-DER'de barış ve birlik istiyorlar. Tantavi İlkokulu öğretmeni Bekir Akbaba bu isteği şöyle dile getiriyor: "Ben hiç bir gruba dahil değilim. TÖB-DER'de bütün öğretmenlerin birleşmesini istiyorum. Örgüt içinde demokratik ve özgürce bir tartışma ortamı yaratılmasını ve fikir ayrılıklarından dolayı öğretmenlerin birbirlerine düşman olmamasını istiyorum."

Öğretmenlerin bu talebi "Yurtsever Öğretmen" programında şöyle ifadesini buluyor: "Görüş ayrılıklarımız elbette vardır. Mesele, bu farklı görüşlere karşı izleyeceğimiz tutumdur. Öğretmen örgütü her renk ve kokudan çiçeklerin açtığı bir bahçe gibi olmalıdır. Güzel kokulu ve yararlı çiçekleri ancak böyle bir bahçede seçebiliriz. Ayrık otlarını, zararlı çiçekleri de ancak böyle tanıyabiliriz. Her öğretmen ne düşünürse düşünsün fikirlerini özgürce söyleyebilmelidir. Bölünme ancak böyle önlenir. Birlik böyle sağlanır."

İşte TÖB-DER içinde demokrasi ve öğretmenlerin birliği bu temelde sağlanacaktır. Birlik Dayanışma Grubunun etkisi altındaki öğretmenler de dahil bütün öğretmenler birlik, barış ve özgürlük temelinde birleşeceklerdir. Kaderleri ve kurtuluşları ortak olan öğretmenlerin birleşmesinden doğal ne olabilir?

Kurultaya 5 gün kala

Parti Meclisi isteyenler Ecevit'e karşı çıktı

● **Erol Çevikçe, "Parti Meclisi önerimize sahip çıkmaya kararlıyız" dedi**

● **Genel Yönetim Kurulu çalışma Raporuna Eryıldız, Tekin ve Parlar muhalefet şerhi verdi**

ANKARA (ÖZEL)

CHP 24. Olağan Kurultayına 5 gün kala, muhalefet ile yönetim arasındaki mücadele, Parti Meclisi kurulması yönündeki tüzük değişikliği önerisi ile birlikte şiddetlendi. Genel Başkan Bülent Ecevit'in çarşamba günü yaptığı açıklamayla parti meclisi önerisine karşı çıkması ve Genel Yönetim Kurulunun da bu yönde düşündüğünü açıklaması, öneriye imza verenlerin tepkisine yol açtı. Bilindiği gibi öneriyi imzalayanlar arasında 3 Genel Yönetim Kurulu üyesi, Disiplin ve Denetleme Kurulu üyeleri de bulunuyor.

Dün imza verenler adına bir açıklama yapan CHP Amasya Milletvekili Erol Çevikçe, "Parti meclisi önerimize inançla sahip çıkmaya kararlıyız" dedi. Genel Yönetim Kurulunu, "kendisinden beklenen görevleri gereği gibi yapamamakla" eleştiren Çevikçe, Parti Meclisinin yokluğunun partideki hizipleşmeleri körüklediğini savundu. Çevikçe, Parti Meclisinin yeniden kurulmasının sağlanmaması halinde 24. Kurultayın, hiziplerin yönetimi ele geçirmek için verecekleri bir mücadeleden öteye gidemeyeceğini kaydederek, kendilerinin hizip yönetimine karşı olduklarını ve böyle bir yarış içinde bulunmayacaklarını bildirdi.

ÇALIŞMA RAPORU AÇIKLANDI

Bu arada Kurultaya sunulacak olan Genel Yönetim Kurulu Çalışma Raporu da açıklandı. Genel Yönetim Kurulu üyelerinden Semih Eryıldız, "raporun içeriğine katılmadığını" bildirerek muhalefet şerhini ayrıca sunacağını bildirdi.

Genel Yönetim Kurulu üyelerinden Namık Ekin ile Kasım Parlar da Çalışma Raporunun "örgütümüzle ilgili işlemler" bölümünün 2,4 ve 5. paragraflarına karşı olduklarını belirterek muhalefet şerhi koydular.

Genel Yönetim Kurulu üyesi Tekin ile Parlar'ın raporun itiraz ettikleri yerlerinde şu fikirler var:

"Genel Yönetim Kurulunun yan tutmayan, parti doğrultusunu, kendi doğrultusu olarak gören bir kurul olmanın huzuru içerisinde olduğu ve Genel Yönetim Kurulunun örgütle ilgili bütün işlemlerinde tüzük kurallarının tek etken olduğu, Kadın Kolları Merkez Kurulu ile Gençlik Kolları Merkez Kurulunun Parti içi yarışmalara girmeyen ve daha iyi çalışır kurullar oluşturmak üzere görevden alındıkları ve yeniden oluşturuldukları..."

RAPORDA NELER VAR

Genel Yönetim Kurulunun 24. Kurultaya sunmak üzere hazırladığı çalışma raporu da kapağı sarı zemin üzerine kırmızı çerçeveli 123 sayfalık bir kitap olarak basılmış.

Raporda 1976 yılında yapılan 23. Kurultay'da seçilen Genel Yönetim Kurulunun görev bölüşümü ve yerel seçimlerde Genel Başkan Ecevit'in gezileri, örgütle ilgili işlemler anlatılıyor.

ÇEVİKÇE: PARTİ MECLİSİ ÖNERİMİZE SAHİP ÇIKACAĞIZ

CHP 24. Kurultayı gündemine Parti Meclisi kurulması için ek madde eklenmesini öneren milletvekilleri, Genel Başkan Bülent Ecevit'in önceki günkü sözlerine cevap verdiler. Önergede imzası olanlar adına bir açıklama yapan Amasya Milletvekili Erol Çevikçe, Genel Başkanın Parti Meclisinin yeniden kurulması ile ilgili öneriye karşı ileri sürdüğü görüşlere katılmakta güçlük çektiklerini belirterek, Parti Meclisi önerilerine inançla sahip çıkmaya kararlı olduklarını söyledi.

Genel Yönetim Kurulunun kendisinden beklenen görevleri gereği gibi yapamadığını, Parti Meclisinin yokluğunun partideki hizipleşmeleri körüklediğini savunan Çevikçe, "Parti Meclisinin yeniden kurulması sağlanamazsa, 24. Kurultayımızın klikler çekişmesinden öteye gitmeyeceği kanısındayız." dedi.

Öte yandan tüzük değişikliği için gündeme madde eklenmesi önerisinde imzası bulunanlar arasında Yüksek Denetleme Kurulu üyesi Hasım Benli ile Disiplin Kurulu üyesi Hüseyin Keçeli de bulunuyor.

Daha önce öneriye imza atan Sivas Milletvekili Orhan Akbulut ise, "Genel Başkanımın değişikliğin getireceği sakıncalarla ilgili izahını dinledim. Kendisinin gösterdiği gerekçelere katılıyor ve imzamı geri alıyorum" dedi.

---

açıkça DOĞAN YURDAKUL

19 Mayıs'ta manzara-i umumiye

Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışının ve Ulusal Kurtuluş Savaşını başlatmasının 60'ıncı yıldönümünde Türkiye'nin manzara-i umumiyesi şöyle:

Carter tepemizde U-2 casusluk uçakları uçurup ülkemizi nükleer savaş tehlikesi altına sokuyor...

U-2 uçaklarının uçabilmesi için Moskova'dan "güvence" istiyoruz...

Brejnev Konya'da petrol var diyor ve petrol arama imtiyazı istiyor...

Gelenden gidenden döviz, kredi dileniyoruz. Bir yıldan sonra IMF ile anlaştık diye bayram yapıyoruz...

Ve, Kurtuluş Savaşımızın başlangıcı demek olan Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışının yıldönümünü Jivkov'dan "teknoloji transfer ederek" kutluyoruz!

Hükümet, yakında U-2 uçaklarının uçuşuna izin verdiğini açıklayacak. Rusya'nın "güvence" vermesinin beklendiği lafı, işin cilası. Kredi karşılığında U-2'ye izin verildi. Casusluk uçağının adı "anlaşmayı denetleme aracı" şeklinde değiştirilerek.

Ama, cila da olsa, U-2'lere izin vermek için Rusya'dan "güvence" istenmesi, artık "teslimiyet" kelimesinin bile ifade edemeyeceği bir durumdur.

SALT-2'nin de aynen SALT-1 gibi bir Rus ruleti olduğu, dünyanın gözünü boyama olduğu açıktır. Yumuşama ve silahsızlanma palavralarının kısa zamanda pulları döküldükten sonra, nasıl ortada Rusya'nın saldırganlığı sırıtıp kaldıysa, SALT-2'nin de kısa zaman sonra cilası eskiyecek, altından aynı şey çıkacaktır.

Amerika ile Rusya arasında yumuşama ve uzlaşma değil, dünyayı paylaşma kavgası vardır. Bu kavgada Brejnev, Amerika'nın güvercinlerini "yumuşatmış", anlaşmaya imzayı bastırmıştır. Rusya'nın nihai hedefi Avrupa'dır. Ve SALT-2, Avrupa'nın güvenliğini iyice tehlike altına sokmuştur. Rusya'nın Orta Doğuda zincir kırma harekatına girişmesi, Türkiye, İran ve Pakistan'ı zincirin zayıf halkaları ilan etmesinin sebebi de budur; Avrupa'yı besleyen petrol damarlarının Orta Doğuda bulunması.

Bu şartlar altında Rusya'dan "güvence" istenmesi, hem onu halka "mazlum" ve "şirin" göstermektir, hem de daha ağır, Rusya'yı bundan sonra Türkiye'nin alacağı her kararda bir "danışma mercii" olarak görmek demektir.

Bir süper devletin casusluk uçaklarını uçurabilmek için öteki ve daha saldırgan süper devletten "güvence" isteniyor!

Akdeniz'e açılabilmek, savaş gemilerini geçirebilmek için Boğazlarımızda gözü olan, ele geçirdiği her iktisadi imtiyazı siyasi baskı ve şantaj aracı olarak kullanan, Türkiye'ye durmadan silah sokarak kargaşalığı körükleyen, Doğu bölgemizde gerici bir ayaklanma kışkırtan, Beşinci Kolu vasıtasıyla iç savaş naraları attıran süper devletten "güvence" isteniyor!

* * *

Manzara-i umumiye budur.

Öyleyse 19 Mayıs'ın 60'ıncı yıldönümünde gençlerimize düşen görev de şudur:

Hep birlikte ve daha gür bir sesle haykırmak:

"Dağ başını duman almış,

"Gümüş dere durmaz akar"

Kurultaya Rusya'dan Yüksek Sovyet Şurası Başkanı çağrıldı

ANKARA (ÖZEL)

CHP 24. Kurultayına çağrılan yabancı konukların henüz beşinden olumlu cevap geldiği bildirildi.

Katılacağını bildirenler arasında Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grubu adına Hollandalı Milletvekili Pieter Dankert, Yugoslavya'dan Çalışan Halkın Sosyalist Birliğinden bir temsilci, Senegal'den iktidarda bulunan Leopold Sedar Senghor'un partisinden bir temsilci ile Kıbrıs'ın Türk kesiminden Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Özker Özgür ile Demokratik Halk Partisi Genel Başkanı Nejat Konuk bulunuyor.

CHP 24. Kurultayını izlemek üzere 33 ülkeden yabancı konuk çağrılmıştı. Sosyalist Enternasyonele üye olan ülkelerin büyük bir bölümünün davetli olduğu kurultaya çağrılanların listesi şöyle:

SSCB Yüksek Sovyetler Birliği Şurası Başkanı Çitikov, Kıbrıs Türk kesiminden Cumhuriyetçi Türk Partisi, Toplumcu Kurtuluş Partisi, Ulusal Birlik Partisi, Demokratik Halk Partisi ve Halkçı Parti temsilcileri.

Ayrıca çeşitli ülkelerden sosyalist, sosyal demokrat ve işçi partilerinden temsilciler de kurultaya çağrıldı.

CHP Kadın Kolları Başkanlığına muhalefetin adayı: Sevil Korum

ANKARA (ÖZEL)

22 Mayısta yapılacak CHP Genel Merkez Kadın Kolları Kurultayının da çekişmeli geçeceği bildiriliyor.

Kurultay'da şu anda Kadın Kolları Genel Başkanı olan Güler Gürpınar'ın ekibiyle bütün muhalefet gruplarının ortak adayı İstanbul Milletvekili Sevil Korum çekişecek.

Gerek Gürpınar'ın gerekse Korum'un kendi listelerini hazırlamak için çalışmalarını sürdürdükleri öğrenildi.

CHP İstanbul İl Gençlik Kolları Kongresi yarın toplanıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Daha önce iptal edilen CHP İstanbul İl Gençlik Kolları Kongresi yarın saat 10.00'da Kocamustafapaşa İstanbul Sinemasında toplanacak

Bilindiği gibi, İstanbul'un bazı ilçelerinde gençlik kolları kongrelerinin toplanmaması üzerine daha önce yapılan İstanbul Gençlik Kolları Kongresi iptal

Bu arada CHP'deki muhalif grupların liderlerinden Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz İstanbul İl Kongresinde yaptığı konuşmada bu kongrenin feshedilmesini "tepeden inmeci bir hareket" olarak nitelemişti.

3. Balkan Film Şenliği sırasında konuk olarak ülkemizde bulunan İtalyan sinema yazarı Umberto Rossi, Pesaro Yeni Sinema Şenliği yöneticisi Lino Micciche ve Fransız sinema yazarı François Maurin ile yönetmen arkadaşımız Engin Ayça'nın yaptığı açık oturumu sunuyoruz.

AÇIK OTURUM

DÜNYA SİNEMASINDAKİ YENİ YÖNELİŞLER

Düzenleyen: Engin AYÇA

ENGİN AYÇA: Doğu Bloku ülkeleri, Batılı ülkeler ve Üçüncü Dünya ülkeleri sinemaları arasında belirgin farklılıklar ya da benzerlikler nelerdir sizce?

ROSSİ: Dünya ülkelerinin sinemalarını böyle üç kamp şeklinde ortaya koymak şematik bir yaklaşım oluyor, üstelik gerçeklere de pek uymuyor. Örneğin bir Macar sineması ile Bulgar sineması arasında, Macar sinemasıyla İtalyan sineması arasında olduğu kadar çok fark var. Ama yapım biçimi açısından yaklaştığımızda yakınlıklar var tabii, Bir taraftan sinema devletleştirilmiş, diğer tarafta ise çoğunlukla özel girişim egemen. Şu anda ölmekte olan İtalyan sinemasını devlet yardımı ayakta tutmaktadır.

MAURIN: Her ülkenin kendine özgü durumu vardır. Ele aldıkları sorunlar birbirine benzese de ülkeler arasındaki farklılıklarüretimlerine de yansımaktadır. Bu bakımdan her ülke sineması diğerinden farklıdır.

Üçüncü Dünya Ülkelerinin sinema için önemi

MİCCİCHE: Siyasal kamplara göre farklılaşmış bir sinemanın varlığını ben da kabul etmiyorum. Bir örnek vereyim, doğu bloku ülkelerinde sinema devletleştirilmiştir, ama Meksika'da da devletleştirilmiştir. Esas mesele sinemasal anlatımdır. Bazan öyle benzerlikler ya da farklılıklar vardır ki batı sineması ile doğu bloku sineması arasında, öyle bir şey iki batı ya da doğu bloku ülkesi arasında olmayabilir. Bir farklılıktan ancak şöyle söz edebiliriz: Sanayileşmiş ülkeler sineması ile sanayileşmemiş ülkeler sineması. Şunu demek istiyorum ki, bir Afrika sinemasının kendi bütünlüğü vardır, ortak sorunları vardır, sömürgeciliğe karşı savaşmaktadır, bir Asya ülkeleri sineması vardır, kimi bölgelerde ortak sorunları olan, Endonezya, Hindistan, Honk Kong gibi, ama bir de Çin sineması vardır başlıbaşına. İlerlemiş bir sanayi ülkesi olma durumundaki Japonya da, sinemanın sorunları örneğin İtalyan sinemasıyla benzerlikler gösterebilir. Yapısal sorunlar açısından gelişmiş ülkeler arasında benzerlik varken, bir gelişmiş ülke ile geri kalmış ülke arasında bu yakınlık yoktur. Son olarak şöyle diyebilirim ki, sinema ideolojisi, yani sinema düşüncesi ne yazık ki bütün dünya için birdir. Dünyayı değiştirmek isteyen ülkelerden hâlâ sinemayı değiştirmek için hiç bir ideoloji gelmedi. Üçüncü Dünya ülkelerinin en büyük sorunu muhtemelen kendi kendilerini değiştirirken sinema ideolojisini de değiştirmeleridir.

MAURİN: Sorun yalnızca, bana göre, tek tek ya da grup ülkeler arasında olan bir şey

Çin Sinemasından bir örnek: Lao Çe'nin romanından uyarlanan "Hayatım" (1950).

değil, bütün bu ülkelerin her birinde seyircilerin filmleri nasıl izledikleri, kullandıklarıdır da Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu genel duruma göre, Türk seyircileri kendilerini doğrudan ilgilendiren sorunlarla ilgilenirken, bir Fransız seyirci de kendisi için hiç de daha az önemli olmayan başka sorunlarla ilgilenmektedir.

E. AYÇA: Sanıyorum ki bana göre kuramsal olarak kapitalist ülkeler sineması ile sosyalist denilen ülkeler sineması arasında bir fark olması gerekir. Ama sizin dediğiniz gibi belirgin bir fark yok. Bu niye böyle kalmıştır?

MİCCİCHE: Benim cevabım şöyle: Senin sosyalist dediğin ülkelerin sineması kapitalist ülkeler sinemasının aynıdır, çünkü sosyalist ülkeler sosyalist ülke değildir..

MAURİN: Bu ülkeler sosyalist ülkelerdir, çünkü nedir sosyalizm, üretim araçlarının toplumun eline geçmesidir, yani üretim araçlarının özel mülkiyete ait olması ile üretimin toplumsal olması arasındaki çelişkinin çözülmesi. Bu bakımdan bunlar sosyalist ülke değildirler diyemezsin, bu doğru değil. Ama sosyalist demokrasinin içeride nasıl uygulandığını söylemek başka bir şeydir.

MİCCİCHE: Bu tartışmayı bir kenara bırakalım istersen, sinemadan uzaklaşacağız. Bence sosyalizm yalnızca üretim araçlarının özel mülkiyetten toplumsal mülkiyete geçmesi değildir başka şeyleri de içerir, bunları başka zaman tartışırız.

ROSSİ: Tekrar sinemaya dönecek olursak, Micciche'nin ileri sürdüğü gelişmiş ülkeler sineması ile geri kalmış ülkeler sineması arasında yaptığı ayrım ve bunların kendi aralarında yakınlıklar taşıdığı üzerine olan tezini biraz tehlikeli, belirsiz buluyorum. Türk sineması ile Küba sineması arasında, ya da Brezilya ve Venezüella sineması arasında ne gibi benzerlikler olabilir?

MİCCİCHE— Çok şey. Ben Türk sinemasında aynı temaları, aynı tipleri, aynı zıtlıkları, aynı kahramanları, aynı gereksinmeleri buldum ki, bir İtalyan sinemasında, Sovyet sinemasında bulamazsın, çünkü bunlar değişik tipte seyircilerle karşı karşıyalar.

MAURİN— Bana göre militan sinema, siyasal sinema ile de işçileri, işçi mücadelelerini, köylü mücadelelerini çeken filmler değildir, siyasal sinema kavramı bence çok daha geniştir. Kimi zaman açıkça gerici olan filmler, ilerici bir siyasal etki yapabiliyorlar. Bir örnek vereyim, 1942 yılında yapılan "Pontcaral" isimli Fransız filmi tamamen gerici ve ırkçı bir film olmasına rağmen, Müttefiklerin Kuzey Afrika'ya çıkartma yaptığı tarihlerde Cezayir'de gösterilmesi sırasında, Fransızlarda Alman işgaline karşı ulusal bilince harekete geçirerek olumlu bir iş görmüştür.

MİCCİCHE— Soru biraz yanlış sorulmakta, bu durumacoğunuhepimiz düşüyoruz. Nedense kapitalist ülkeler, sosyalist ülkeler, Üçüncü Dünya ülkeleri edebiyatı olup olmadığı sorulmaz da sineması sorulur. Bence esas sorun sanat ile iktidar, sanatçının işlevi ile toplumun gelişmesi arasında olan genel sorundur.

Bu soru her üç dünya içinde sorulabilir. Bunların ötesinde tabii bir de Maurin'in de dediği gibi ulusal özellikler var. Maurin'in verdiği örnek anlamlıdır. İtalyan sineması tarihi içinde öyle çok kötü filmler vardır ki, tarihsel işlev yüklenmişlerdir. Yanlış olarak hep sanılıyor ki sinemada genel durumlar vardır, bu doğru değil. Sinemada sanat ile iktidar arasındaki ilişkilerin özgül durumları vardır, daha sonra ulusal özellikler vardır. Gelişmiş ve gelişmemiş ülkeler ayrımını şunun için yapıyorum, çünkü gelişmiş ülkeler kendi tarihleriyle karşılaşmışlar, hesaplaşmışlardır, bunu yaptıkları için yalnız sinemaları değil, sinema bilinçleri de vardır. Üçüncü Dünya ülkeleri genel anlamıyla tarihleriyle ilk kez yeni karşı karşıya gelmektedirler. 1789 devrimini yaşamadılar. Mayakovski'nin çok güzel şöyle bir şiiri vardır: "Sinema bir harikadır/Sinema edebiyattan daha iyidir/Sinema atlettir/ Sinema dünyayı yeniden gören insandır."...sonu şöyle biter : "Fakat burjuvazi, kapitalizm sinemayı köreltti /Komünizm onu kurtarmalıdır." Daha hiç kimse sinemayı kurtaramadı Mayakovski'nin anladığı anlamda, ne Arnavutluk'ta, ne Sovyetler Birliği'nde, ne Çin'de, ne Italyada...Sinema hâlâ her yerde burjuvazinin sinemasıdır, ve kurtarılması gerekmektedir. Üçüncü Dünya ülkelerinin avantajı, kendilerini kurtarırken aynı anda sinemayı da kurtarabilme şansıdır.

ROSSİ— Bugüne kadar gelmiş olan sinema tek ve aynı sinemadır genel hatlarıyla. Biz hiç bir zaman sinemanın başka olasılıklarından sözetmiyoruz, bunların bir kısmı bizim

Afrika sinemasından Senegalli kadın yönetmen Safi Faye'nin "Köylü Mektubu" (1973-74)

gözlerimizin önünde, örneğin bilimsel sinema, deneysel sinema, canlandırma sineması, kısa filmler...Filmlerin kodlanması bile değişmez, 40 dakikalık bir film sinemada yoktur.

MAURİN— 40 dakikalık film yoktur, çünkü salon sahipleri 10 dakika ara veremiyecek dolayısıyla gazoz, eskimo gibi şeyler satamayacaktır, bence bu tek nedendir.

Teknolojik gelişmenin sinemaya etkileri

E.AYÇA— Teknolojik gelişmelerin sinemaya etkileri neler olabilir?

MAURİN— Teknoloji daha şimdiden çok değişti, ama kitleler tarafından daha kullanılamıyor, çünkü önce fiyatları çok yüksek, ayrıca büyük yapım ve dağıtım kuruluşları çıkarları gereği engelliyorlar. Film yapım, dağıtım, kullanım biçimleri yalnızca bir araçtır eninde sonunda, bizi esas ilgilendiren konu, sinemanın gelecekte sanatsal ve estetik olarak yapabilecekleridir, kendini yenilemek için. Benim kişisel olarak bu yönde kesin düşüncelerim daha yok, bir gereklik anında bir şey icat edilir ve bence bu gereksinme daha yeterince güçlü değil.

ROSSİ—Sanıyorum ki sinema için her zaman bir yer olacaktır, ama bu yer neresidir? İşte sorun buradadır. Bence sinemanın bu yeri artık müzelerdir, ama modern anlamıyla müze, yoksa turistlerin Mona Lisa'yı görmek için gittileri gibi bir yer değil. . .

E. AYÇA : Sinematekler, film arşivleri gibi. . .

ROSSİ: Evet. sinematekler, modern anlamıyla sinematek, insanların sinemayı tartışmak, görmek ve yapmak için gittikleri bir yerdir. Büyük iletişim sistemleri geliştirilmektedir ki, TV bu alanın içindedir. Sinema eleştirmenleri daha bunun pek farkına değiller, ama bugün toplumu biçimlendirme bakımından büyük çıkarlar televizyon alanından geçmektedir, sinemadan değil.

E. AYÇA : Ama eğer tanımını değiştirecek, ya da geliştirecek olursak ve TV'yi de sinemayla aynı alanın içine koyarsak, sinemayı çok daha geniş bir çerçeve içinde düşünme olanağına kavuşmaz mıyız? Eğer sinema ile TV'yi birbirinden kesin ayıracak olursak, sinema müzelik olmaya mahkum edilmiş olur. Eğer konu ses ve görüntülerle bir iletişimse, görüntü ve sese dayanan bir anlatımsa, teknolojinin gelişmesi ve değişmesiyle tanımlar da değişebilmeli.

ROSSİ: Ben TV'yi sinemanın bir gelişmesi olarak görmüyorum, başka bir şey olarak görüyorum, TV'nin kendi kuralları vardır.

MİCCİCHE: Sinemanın şimdi içinde olduğu bunalım başka bir bunalımla çakışmaktadır. Gelişen, büyüyen bir sinemanın ölmesi ve başka bir sinemanın doğması ile odio-vizüel bir uygarlığın bu-

nalımı. Gutenberg'in galaksisinin yerini odio-vizüel galaksi almıştır artık ve sinema burada, biz bunun şimdi farkına varıyoruz, öncülük etmiştir. Birinci sorun sinema ideolojisini, sinema düşüncesini, kavramını değiştirmektir, ikincisi ise yeni bir galakside sinemanın yalnızca bir öncü olduğunu kabul etmek. Bu yeni galaksi de sinema, TV, video-teypler, video-plaklar, uydular evrensel olarak kendini göstermektedir. Bu böyle uygarlıktır ki burada çok önemli, insanlığı değiştiten bir şey oluşmaktadır. , odio-vizüel artık gösteri (spectacle) değil bir yazma (ecriture) olmaktadır. Odio-vizüel yazma olunca sinemanın yeri artık sanatçının yazmayı kullandığı yerler olacaktır. Bu anlamda müzelerden söz edildi sanıyorum. Geleceğin sinemasının rolü yalnızca odio-vizüel bir galaksideki küçük bir yıldızın yeri kadardır. Odio-vizüel gösteri durumundan çıkıp yazma olduğu zaman, herkes için, herkesten herkese olacaktır, sır olmaktan çıkıp herkesin ulaşabileceği bir şey olacaktır, okullarda harflere dayalı okuma yazmanın yanı sıra görüntülerin de okuma yazması öğretilmeye başlandığında, o zaman odio-vizüelin kullanımı kişinin şiirsel, sanatsal iletişiminin bir aracı olabilecektir, o zaman da sinema bütün hayatında bulamadığı (belki yalnız ilk doğduğu yıllarda sahip olduğu) özgürlüğüne kavuşacaktır. Bu sinemayı yenisini yaratmak için yıkmak gerekmektedir. Yeni teknolojileri kullanarak, Odio-vizüel bir kapsam içinde tek başına bir sinemadan söz edilemez.

MAURİN—Bunların olmasını sağlayacak teknik kimin mülkiyetinde olacaktır? Bütün sorun burada.

MİCCİCHE—Bu konunun başlıca siyasal tarafı ve özellikle üçüncü dünyayı çok ilgilendiriyor. Odio-vizüelin sahibi birey ve topluluk aynı anda olmalıdır ve bu dünyanın hiç bir yerinde daha böyle değildir.

Türk Sineması üzerine

AYÇA—Türk sineması üzerine görüşleriniz nelerdir?

MİCCİCHE— Türkiye'deki Siyasi durumlarla ilgili çok dinamik unsurlar var, sinema olarak da dinamik unsurlar var. Fakat bizim varolan sinemamızla ilgili belirli bir arayışları ve bütünleşmeleri de var ki, bu bence tehlikeli bir eğilim. Daha bağımsız, daha Türk bir sinemaya yönelmek gerekir. Güney'in senaryosunu yazdığı "Sürü" filminin ilk 40 dakikası bir ölçüde bazı şemalardan kurtulmuş bir sinema anlayışının özgül Türk özelliklerini taşıyordu. Gördüğüm 10'a yakın filmden ancak izlenimler taşıyorum, ama çok ilgimi çektiğini belirtmeliyim. Bilebildiğim kadarıyla Türkiye'de hiç bir partinin, hiç bir siyasal gücün, hiç bir grubun programı içinde bir sinema programı yok. Bu beni çok şaşırttı. Hükümetlerin sinemaya eğilmelerini neye göre isteyeceksiniz? Sosyal demokratlarınız, ilerici partileriniz, hatta devrimci partileriniz bile toplumu değiştirmeden sinemayı değiştirmeyi düşünmüyor. Toplumu değiştirmek için sinemayı da değiştirmek gerekmektedir.

ROSSİ—Micciche'nin söylediklerine katılıyorum. Türk filmleri ülkenin siyasal durumundan kaynaklanmada, bana 1945-50 yıllarının İtalyan sinemasını hatırlatıyor, filmler ve yönetmenler arasında benzerlik olmasa da genel durum aynı, yolunu çizmeye çalışan bir ülke, çok büyük çelişkiler, inanılmayacak şeyler, ülkenin birçok yerinde sıkıyönetim var.. Halka ulaşan bir sinema yapma isteği ama kapitalist türün halk için ürettiklerinin şemasından kurtulamayan, çok büyük ideolojik karmaşa ve çelişkilerin yaşandığı devrimci sinema yapma arzusu...

MAURİN—Sizlerin söylediklerinizi tekrarlamak istemiyorum. Bence Türk sinemasının önemli sorunlarından biri de ortak meseleler etrafında bir araya gelmek, birleşmektir. Bu bence ilk işlerden biridir, çünkü çok önemli gelişme olanaklarına sahip bu sinemada birçok yetenek kendini göstermek için fırsat kolluyor, anlatılacak birçok şey var. örgütlenmek ve somut amaçlar için birlikte mücadele etmek gerekmektedir.

7den 70e spor... 7den 70e spor...

19 MAYIS GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI İÇİN NE DEDİLER?

Gençlik, Spor ve 19 Mayıs

Spor Fizyolojisi Enstitüsü Başkanı Prof.Dr. Abidin Kayserilioğlu :

" 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı, toplumu spora yöneltmede bir yol olarak ortaya çıkmaktadır "

Tabii konumuz yine spor Spor yapmanın tek bir amacı var, o da sağlıklı olmak. Yalnız spor yapmaktaki amaç bir iki kişinin şampiyon olması değil toplumun sağlıklı olmasıdır.

Eğer biz toplumu spora yöneltebilirsek, çok kişi spor aktivitesi içinde bulunur Bunların arasından doğal olarak şampiyonlar çıkar. Fakat her şeyden önce toplumu spora yöneltmek için çalışmalar yapmak gerekir. Bunun yollarından biri sporun faydalarını halka anlatmak yani eğitimdir. Bu eğitim temel olarak okullardan başlar. Bunun yanında basın da eğitimde önemli rol oynar. Basın yaptığı yayınlarla sporun ne kadar yararlı, sağlık için ne kadar faydalı olduğunu vurgular.

Bütün bunların yanında toplumun spora yönelmesinde özel kutlama günleri teşvik edici bir rol oynar. İşte, Atatürk "sağlam kafa sağlam vücutta bulunur" diyerek bu özel kutlama gününü ortaya çıkarmıştır. 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı toplumu spora yöneltmede bir yol olarak ortaya çıkmaktadır.

TOPLUM DA BİR ORGANİZMA GİBİDİR

Bir toplum içersinde sağlıklı fertler ne kadar çoksa o toplumun verimi o kadar yüksektir. Verim hem kas gücü yönünden, hem sanayi yönünden, hem fikir yönünden, hem de madde üretilmesi yönünden olacaktır. Hasta olan bir insan her şeyden önce kendini düşünecektir. Böyle insanların topluma ne kadar yararı olabilir ki. .. Toplumu bir insan organizması gibi kavramak gerekir. Organizma içerisinde çalışan organlar yalnız kendileri için çalışmıyorlar. tüm organizma için çalışıyorlar. Örneğin, kalp çalışırken kanı yalnız kendisini besleyen damarlara pompalamıyor, bütün organizma etkileniyor. İnsan o zaman "bu organ, ya da şu organım hasta" demiyor. "Hastayım" diyor. Öyleyse biz bir iki organın sağlıklı olması yönünde hareket etmemeliyiz. Bizim amacımız tüm organizmanın sağlıklı olması yönünde olmalıdır. Toplumu da organizmaya benzettiğimize göre toplumdaki belirli grupları sağlıklı yapmak, bütün toplumu sağlıklı yapmaz. Eğer bu toplumun içinde bir bölüm hasta ise o toplumun sıhhatinden endişe etmek gerekir. İşte bu yönden biz sporu, temelde insan sağlığını devam ettiren insan sağlığının daha iyi olmasını sağlayan bir vasıta olarak gördüğümüze göre bunu yaygınlaştırmak toplumun sağlığını temin etmek için en uygun yol olacaktır.

SAĞLIKLI BİR GENÇLİĞİN ÖNEMİ

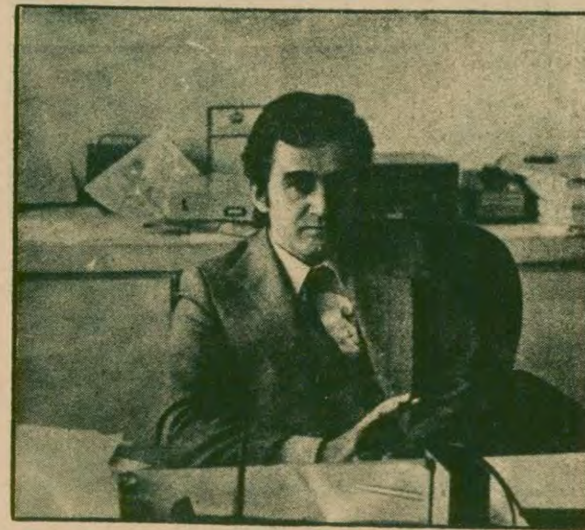
Sağlıklı bir gençliğin önemi toplumsal açıdan elbetteki büyük. Çünkü yaşlılar bir seviyeye gelmişler, topluma hizmet vermişler ama gençlik yeni atılımlar yaparak, kendisinden önce toplumu belli bir düzeye getirmiş olan yaşlıların yaptıklarının üstüne yenilerini ilave ederek o toplumu daha ileriye götürecektir. Bu nedenle gençliğe daha ayrı bir önem vermek gerekir. Bu önem elbetteki eğitimle olacak, sağlık kontrolleri ile olacak ve yaygın spor politikası ile olacak.

YÜRÜYÜŞ DE BİR SPORDUR

Spor deyince illе tesis gerektiren hareketler olarak düşünmemek lazım. Yürüyüş de bir spordur, açık havada dolaşmak da birspordur. Ama elbetteki belli sporların yapılabilmesi için bazı tesisler gereklidir. Yani o noktadan da halka yapılacak en büyük hizmetlerden biri de herkesin yararlanabileceği spor tesislerini kurmaktır. Fakat maalesef bugün kentlerimizde yürüyüş yapacak alanları dahi bulmak güç.

Sadece bir kaç branşta şampiyon olmak için bir çaba olamaz. Ki bunlar bile bilimsel bir temele dayandırılmadan gerçekleştirilemez Maalesef bu dabizde yok. . . Bu nedenle Spor Fizyolojisi Enstitüsü bu temeldeki açığı kapatacak bir kuruluş olmalıdır.

Özetleyecek olursak 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı gerçekten çok yerinde konmuş bir bayramdır. Toplumu ve gençliği spora yöneltmede oldukça etkileyici bir rol oynamaktadır. Böyle bir günün kabul edilmesi olması kutlanması çok güzel bir şey.

Necdet Pamir:(ODTÜ Basketbol Takım Antrenörü)

19 Mayıs Kurtuluş Savaşının başlaması ve emperyalist güçlerin kovulmasının simgesidir

19 Mayıs Kurtuluş Savaşının başlaması ve emperyalist güçlerin kovulmasının simgesidir.

Bağımsızlık simgesi olduğu için 19 Mayısın bu amaca uygun olarak kutlanması gerekir.

Levent Büyüksoy:(ODTÜ Basketbol Şubesi İdarecisi)

19 Mayıs Atatürk'ün gençliğe hediyesidir

19 Mayıs Atatürk'ün gençliğe hediyesidir. Ama Atatürk burada başka bir şeyi vurgulamak istedi herhalde. Atatürk'ü destekleyen gençlikti, dinamik kitle, gençlikti. . .

Bu yıl 19 Mayıs bayramının şenlik olarak kutlanması iyi. Ancak bazı eksiklikler var. Şenlik havasına sokulmuş bir olayın kitlelere dayanması gerekir. Şenliğe en geniş kitlenin katılması sağlanır. Böyle bir bayramın hiç bir millette olmaması gençliğin birarada toplanma isteğini dile getiriyor.

Bu bayram gençlik içinde, tüm millet içinde dostluk ve kardeşlik havası içinde kutlanmalı.

Şahin Atak:(Fenerbahçe Basketbol Şubesi Başkanı)

Bu bayram gençlik içinde, tüm millet içinde dostluk ve kardeşlik havası içinde kutlanmalı

19 Mayısı ben Kurtuluş Savaşının başlangıcı olarak biliyorum. Bunu da Atatürk gençliğe armağan etti. Bu bayram gençliğin spor yapması için armağan edilmiştir. Bu bayram gençlik içinde, tüm millet içinde dostluk ve kardeşlik havası içinde kutlanmalı. 23 Nisan, 29 Ekim ve 19 Mayıs bayramları tüm milletin ve gençliğin birleşmesi için bir vesile olmalıdır.

19 Mayıs gençliğin spor yapmasına hizmet etmeli. Ne kadar çok kişi spor yaparsa sporumuz o kadar gelişir. Spor insanın zihnini açar. Ama bizde gençler kahve köşelerinde zararlı işler yaparak zaman geçiriyorlar.

Arkadaşımız Çiğdem Atik, Sedat Muratlı ile görüşürken

Sedat Muratlı:

Ulusal Bayramların bir başka anlamı var

Atatürk devrimleri ile gerçekleştirilen ulusal bayramların başka bir anlamı var. Nitekim 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı yeni yeni olması gereken şeklini almaya başladı. Uluslararası uygulamalarda yerini bulması gibi bence 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı da böyle bir yaklaşımla ele alınmalıdır.

Ülkemizde spor organizasyonu seçkin spor anlayışı ile yalnız 12 aya dağıtılmış durumda bulunuyor. Bu nedenle 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramında sporun daha toplumcu bir anlayışla ele alınması ve aynı 23 Nisan'da olduğu gibi gençliğin başka bir yaklaşımla değerlendirilmesi gerekir.

Örneğin 10 milyon lira harcanmasıyla Ankara'da bir 19 Mayıs yerine değişik yaş grupları için, değişik yerlerde ve daha uzun süre herkesin katılabileceği spor organizasyonu gerçekleştirilebilirdi.

Kanımca sporda yaşanması gereken eğitim süreci bile bile atlanarak üst düzeyde yarışma sporu organizasyonu ve spartakyat denemeleri bizi istenilen yere götürmeyecektir.

METİN ERKUŞ:

Beden Terbiyesi İstanbul Bölge Müdürü

"Atatürk'ün bu bayramı gençliğe armağan edişinde gençliğin spora yönelmesi ilkesi var"

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenlerine ilişkin hazırlıklar, 19 Mayısın anlam ve önemi üzerine tartışmalar sürerken, görüşlerine başvurduğumuz Beden Terbiyesi İstanbul Bölge Müdürü Metin Erkuş, gazetemize şu açıklamayı yaptı.

"19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı, Türkiye Cumhuriyeti yasalarında resmi olarak yer almaktadır.

Bilindiği gibi Atatürk'ün bu bayramı, 60 yıl önce, gençliğe armağan edişinde gençliğin spora yönelmesi ilkesi var."

Metin Erkuş, kendilerinin en geniş kitlenin spor ihtiyacını karşılamaya önem verdiklerini belirterek "Biz devletin bir organı olarak, spor kulüpleri vasıtasıyla, Atatürk'ün yerine getirilmesini istediği bu ilkeyi, bilimsel olarak uygulamaya çalışıyoruz" dedi.

Fevzi Durmuş

Törene katılan öğrenciler konuşuyor

Nursel Günaydın

NURSEL GÜNAYDIN

Törenlerde herşeyin kendi emeğimizle hazırlanmasını isterdim

19 Mayıs, Atatürk'ün gençlere armağan ettiği bir bayram.

Ülkemiz yabancı güçlerin işgali altındaydı. Atatürk, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkmakla Kurtuluş Savaşımızı başlatmış oldu; ve bu günü gençlere armağan etti.

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı, bu yıl çok güzel geçecek. Daha önceki bayramlar bu bayramın özelliğini anlatacak yeterlikte değildi.

Bu yıl törenlerin, Bulgarlarla birlikte hazırlandığını duyduk. Ben çok üzüldüm. Törenlerin her şeyinin kendi emeğimizle hazırlanıp kutlanmasını isterdim."

AYHAN DURGUN

19 Mayıs Bayramı özgürlüğümüzün ifadesidir

"19 Mayıs Bayramı özgürlüğümüzün ifadesidir. Atatürk 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak bastığında. Kurtuluş Savaşını da başlattı. Kurtuluş Savaşı da bizi özgürlüğe kavuşturdu. Bu gün bunu kutluyacağız.

Bu güne kadar yapılan törenler yetersizdi, baştan savma yapılıyordu. Bu yıl ise gösteriler güzel, iyi hazırlandı. Bundan fazlası da, bence, savurganlık olur."

BEKİR KÖSE

Kurtuluşun ilk adımı

"19 Mayıs Türkiye'nin kurtuluşunun ilk adımıdır. Özgürlüğü simgeleyen bir bayramdır.

Bu güne kadar, bir gün kutlama törenleri yapılırdı. O da yeterli değildi. Bu yıl iyi bir tören var."

FEVZİ DURMUŞ

Bir gençlik olarak bayramımızı seve, seve yaparız

"19 Mayıs günü, özgürlük mücadelesinin başladığı gündür. Atatürk, bu günü gençlik bayramı olarak gençliğe emanet ettiği için, biz seve seve bayramımızı yaparız."

19 Mayıs karada Bulgar...

(Baştarafı 1. sayfada)

zerinde tek bir yabancı s ve asker istemiyoruz. emalarımızda U-2 Amerikan casusluk uçaklarının uçurulması, 19 Mayısların ruhuna da, Milli egemenliğimize de aykırıdır.

Ecevit, casusluk uçaklarının semalarımızda uçmasını dünya barışına bir katkı gibi göstermektedir. Oysa SALT-2 Anlaşması, barışa değil, Sovyetler Birliği'nin savaş planlarına hizmet etmektedir. Bugün Ecevit'in yaptığı gibi, iki süper devlet arasında cambazlık politikası yürütülerek ne bağımsızlık sağlanabilir, ne de barış.

Bağımsızlık ve barış Mustafa Kemal'in dediği gibi, "yalnız milletin sevgisine, cömertliğine ve kahramanlığına güvenmek ve onun bitmez uyarıcı ve yaratıcı kaynağından aydınlanıp, güçlenmek"le halktaki bu cevheri görerek sağlanabilir."

Öte yandan, TİKP'nin çeşitli il ve ilçe örgütleri, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramını kutlayarak, açıklamalarda bulundular.

ECEVİT'İN MESAJI

Başbakan Bülent Ecevit, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle yayınladığı mesajda, 19 Mayıs'ın atmışıncı yıldönümünde Türkiye'nin, yine ulusal gücün harekete geçirilmesi gereken bir dönüm noktasında olduğunu söyledi.

EVREN'İN MESAJI

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren de dün bir mesaj yayınladı. Evren mesajında özetle şunları söyledi:

"Ulu önder Atatürk, yurdumuzu yeniden bağımsızlık ve bütünlüğe kavuşturmak üzere verdiği tarihi mücadele kararının uygulanmasını, 60 yıl önce Samsun'da Anadolu'nun bağrına koştuğu bugün başlatmıştır.

Bu nedenledir ki, 19 Mayıs 1919 tarihi, ulusumuzun zorba istilacılar karşısında tek vücut olarak bütünleşmesinin ve kutsal Kurtuluş Savaşımızla ulaşılan eşsiz zaferin göğüslerimizi kabartan en güçlü sembolü olmuştur."

DGBF'NİN MESAJI

Devrimci Gençlik Birliği Federasyonu (DGBF) Başkanı Ali Tablacı İzmir'de yayınladığı bir mesaj ile gençliğin ve halkın 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramını kutladı.

İstanbul DGB Başkanı Atilla Aytemur da bir açıklama yaparak" gençliği Dolmabahçe'de yapılacak olan 19 Mayıs törenlerine çağırdı.

19 MAYIS KUTLAMALARI

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı bütün yurtta ve Kıbrıs Türk Federe Devletinde dün saat 12.00'den itibaren törenlerle kutlanmaya başlandı. Bu arada, Türkiye'nin dış temsilciliklerinde de kutlama toplantıları düzenlendi.

ABD ile Türkiye arasındaki diplomasi bir "pazar diplomasisi" olmuştur

ANKARA(ÖZEL)

ABD'de yayınlanan Washington Post gazetesi üç gün önce yayınladığı U-2 sorunuyla ilgili başyazısında, Amerika ile Türkiye arasında ki diplomasinin bir 'pazar diplomasisi'ne dönüştüğünü yazıyor.

Gazete başyazısında, Türkiye'nin U-2 konusunda Moskova'dan güvence istemesinin, bir NATO üyesi ülke için şaşırtıcı bir tutum olmakla birlikte, bu durumun, ABD ile Türkiye arasındaki ilişkilerin bir bunalım içinde bulunduğunu gösterdiğini belirtti.

Bunun, iki ülke arasındaki diplomasinin bir "pazar diplomasisi" haline geldiğini gösterdiğini belirten gazetenin başyazısında daha sonra şu görüşlere yer verildi:

"Türkiye çok feci bir durumdadır. Denge içinde kalkınabilmek ve ekonomisini rayına oturtabilmek için ivedi ve yüklü dış yardıma ihtiyacı vardır. Dış yardım için istenenler, Türkiye'nin çok gergin bir iç politikayla, demokrasiyi kurtarmaya uğraştığı bir zamana gelmektedir.

Türkiye'nin sahip olduğu şeyler önemlidir: U-2'lerin kullanılabileceği hava sahası, dört yeni dinleme üssü NATO üsleri, Türkiye'nin NATO ittifakına gösterdiği bağlılık. Türkiye hükümeti çeşitli şekillerde askeri ve ekonomik işbirliğinde eşit davranılması konusunda güvence ve tatminkarlık beklemektedir. Bu sadece çok pahalı bir öneri değil, aynı zamanda da çok hassas politik bir konudur."

TELEVİZYON

09.00 NAKLEN YAYIN: Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle yapılacak olan törenler naklen yayınlanacak.
13.00 KAPANIŞ
17.00 HABERLER
17.05 EVDEKİ DOKTOR: Dizi filmin "Aman Kumara Dikkat" adlı 10. bölümü yayınlanacak.
17.30 FLİPPER: "Sıpav" adlı bölüm sunulacak.
18.00 ZAMAN TÜNELİ (Sihirbaz)
18.50 TÜRK HALK MÜZİĞİ (Hasan Mutlucan)
19.10 GENÇLİK SORUNLARI: Jülide Gülizar'ın gençlik sorunları üzerine bir gençle yaptığı söyleşi sunulacak.
19.30 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK
19.45 GENÇLİK
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA: "Ummadık Taş" adlı bölümde okullardaki yıl sonu törenlerinin getirdiği maddi yük eleştiriliyor.
21.20 ÖZGÜRLÜĞE DOĞRU: Belgesel programda Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkmasını hazırlayan nedenler ve Milli Kurtuluş Savaşı'nın nedenleri konu ediliyor.
22.00 YURDUN SESİ: Mehmet Özbek'in sunduğu programda, Ali Gürlü, Necla Akben, Mine Yalçın, Saadet Bircan, Soner Özbilen, Ömer Şan ve Bilge Şan ekrana gelecek.
23.00 BARETTA
23.50 HABERLER

RADYO

TRT 1

Gençlik Ve Spor Bayramı (ÖZEL YAYINI)

TRT 2

Gençlik ve Spor Bayramı (ÖZEL YAYINI)

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
09.03 Merhaba
10.00 Müzik Stüdyosu
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz.
13.00 Müzik Köşesi
13.45 Müzik Bahçesinden
16.00 Anıların Müziği
17.06 Çağdaş Türk Sanat Müziği
18.00 Gençler İçin
19.00 Plak Dolabından
20.00 Dünden Bugünden
21.00 Günümüzde Caz
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Cumartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

Maraş olayları...

(Baştarafı 1. sayfada)

lamamız nedeniyle mahkemeye başvurarak gazetemiz hakkında toplatma kararı çıkardı. Ayrıca Basın Savcılığı, bu yayınla basın kanununun 30. maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle bir de soruşturma açtı.

Gazetemiz hakkındaki toplatma kararlarından sonra dün dağıtım şirketine giden polis ekibi gazetemizin iade sayılarına kanunsuz olarak el koydu.

Yazıişleri Müdürümüz Aydoğan Büyüközden, "Savcılığın bu tutumunun açıkça bir sansür uygulaması ve basın özgürlüğünü yokedici bir tutum olduğunu" belirterek toplatma kararlarına itiraz etti. Büyüközden, "artık satışına imkan olmayan iade gazete sayılarına el konması tamamen kanunsuz ve keyfi bir tutumdur. Türkiye'de günlük basın bu kadar keyfi bir tutumla ve açıkça baskı altına alınmamıştır. Savcıları ve polisi basına karşı saygılı olmaya ve kanuni tutum almaya davet ediyorum" dedi.

Toplatma kararlarına yaptığımız itirazda şu hususlar belirtildi. Savcılık, toplatma gerekçesinde Anayasa'nın 22 b maddesine dayanmaktadır. Oysa Anayasanın bu maddesinin ilk cümlesi, "Basın hürdür, sansür edilemez" diye başlamaktadır. Savcılık bu tutumuyla açıkça yayınımızı engellemek için gazetemizi toplatmayı bir baskı ve sansür aracı olarak uygulamak istemektedir. Anayasanın 22. maddesinin gerekçesinde gazetelerin ancak kesin zaruret olan hallerde toplatılması bir tedbir olarak getirilmiştir. Savcılık bu gerekçeyi gözardı ederek ve hiç bir gerekçe göstermeden gazetemizi sürekli toplatmakta ve dağıtımımızı aksatmaya çalışmaktadırlar.

Ayrıca bu iddianame daha önce Tercüman gazetesinde yayınlanmıştır. Bu yayını sırasında Tercüman gazetesi hakkında toplatma kararı verilmemiştir. Doğru olan tutum da budur. Ortada böyle bir uygulama varken, savcılığın aynı durumdaki gazetemizin yayınını baskı yoluyla engellemeye çalışması açıkça kasıtlı ve basın özgürlüğü üzerinde ağır bir tehdittir. Savcılık, soruşturma konusu yaptıkları ve çok hafif bir cezayı gerektiren bir konuda gazetemizi sürekli toplatarak, üzerimizde kanunların tanıdığı sınırların çok ötesinde ağır baskılar yapmak istemektedirler.

Mahkemeye yaptığımız itirazlar konusunda henüz bir karar alınmadı. Ancak buna rağmen savcılık bir yandan sürekli toplatma kararları çıkarırken bir yandan da iade gazetelere el koydurdu. Bu keyfi tutumla gazetemiz üzerinde açıkça mali bir baskı yaratılarak, gazetemiz tehdit edilmektedir. Savcılığın anlayışı da bu yolla yayınımızı durdurmakdır. Bu tutum ve anlayış basın üzerinde keyfi bir tutumla, tehdit yoluyla sansür uygulamaktır.

Gazetemiz bu keyfi ve kanunsuz tutumlara karşıdır ve basın özgürlüğünü sonuna kadar korumak için mücadele edecektir.

Başta hükümet olmak üzere bütün yetkilileri keyfi tutumlara son vermeye ve basın özgürlüğünü çiğnememeye çağırıyoruz.

HALKA AÇIK TOPLANTI

"19 Mayısın Yolu" konulu toplantıya tüm halkımızı bekliyoruz.

●

KONUŞMACI:
YALÇIN BÜYÜKDAĞLI
Kartal İlçe Başkanı
KORO
OZANLAR

●

Yer: TİKP Kartal İlçesi Ankara Cad. Özdemir İş Hanı No: 35/4

Gün: 20 Mayıs Pazar
Saat 14.00

Kartal İlçe Başkanı

Gureba Başhekimi...

(Baştarafı 1. sayfada)

Yayınımızı delil olarak kabul eden müfettişler, dün sanatçı Fatma Girik'in de ifadesine başvurarak, Mazhar Özman'ın hakkındaki tüm delil ve tanıkların görüşlerine başvurdular.

Hastane döner sermayesini de denetleyecek olan müfettişler, hazırlayacakları raporu Vakıflar Genel Müdürlüğüne sunacaklar.

SAĞLIK BAKANLIĞINDAN MÜFETTİŞ GELİYOR

Öte yandan, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı da yayınımız üzerine Vakıf Gureba Hastanesi'ne iki müfettiş gönderiyor.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı adına yürütülecek soruşturma dosyası, Cenevre'den dönecek olan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mete Tan'a verilecek.

ANKARA'YA TELGRAFLAR YAĞIYOR

Başhekim Mazhar Özman hakkında soruşturma başlarken, Özman hastanedeki baskılarına devam ediyor. Özellikle hastane çalışanlarını müfettişlerle görüştürmemeye çalışarak, doktorlara karşı ağır suçlamada bulunarak personel hakkında düzmece raporlar hazırlıyor.

Mazhar Özman, daha önce de idare müdürlüğünü yapmakta olan Ali Güneş'i de asılsız suçlamalarla işinden atmıştı.

Öte yandan, Vakıf Gureba Hastanesi, eylemsiz başhekimi Mazhar Özman'ın baskısından yakınarak acil önlem isteyen 42 hemşire ve 11 doktordan sonra, dün de 70 yardımcı personel, Devlet Bakanı Enver Akova ve Vakıflar Genel Müdürü Fuat Ünver'e başvurarak, hastanedeki Özman'ın baskı ve zulüm uygulamalarına karşı acil önlem alınmasını istediler.

Senatör John Glenn: Yeni dinleme istasyonları kurulmadan SALT-2'yi desteklemeyeceğim

ANKARA (ÖZEL)

ABD Senatörü John Glenn, yeni dinleme istasyonları kurulup, bu sistemler denenmeden bu anlaşmayı Senato'da desteklemeyeceğini söyledi. Senatör Glenn "Uygulanıp uygulanmadığını denetleme olanağına sahip olmadığımız bir anlaşmayı, hele Sovyetlerin niyetlerinin barışçı olduğundan kuşku duymamız için yeterli neden varken, desteklemek istemiyorum" dedi.

Demokrat Parti Ohio Senatörü bu düzenlemeler yapılana kadar SALT-2 Anlaşmasının Senato'nun onayına sunulmasından yana olduğunu belirtti. Carter yönetiminin SALT-2'nin ABD Senatosunca onaylanmasını sağlayabilmesi için Senatör Glenn'in desteğinin önemli olduğu ileri sürüldü.

Kanunsuz uygulamalara son verin

(Baştarafı 1. sayfada)

medi, gazetenin iade sayılarına dağıtım şirketinde el kondu.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, Türkiye'de bir günlük gazete, çok olağanüstü dönemler de dahil, böylesine bir uygulama ile yüzyüze gelmemiştir. Bu örnek, sanırım, Aydınlık gazetesinin karşı karşıya geldiği kanunsuz ve keyfi uygulamanın ağırlığı ve basın özgülüğü üzerine yaratılan tehlikenin boyutlarını göstermesi bakımından yeterlidir.

Matbaanın Türkiye'ye girişinden bu yana fikir özgürlüğü için mücadele eden, bu uğurda Patrona Halil gibi yobazları göğüsleyen, Abdülhamit'in sansürü karşısında boyun eğmeyen ve yıllardır bütün kamuoyunun çok iyi bildiği şartlarda, ağır ceza tehditleri altında yayın hayatlarını sürdüren Türkiye basını, bu yeni sansür uygulamalarını da yenmesini bilecektir.

Olay nedir? Savcılık, Kahramanmaraş olayları iddianamesini yayınlayarak suç işlendiğini iddia etmektedir. Ve bu iddiayla bir de soruşturma açmıştır. Ancak Savcılık bu kadarla kalmamış gazetemiz hakkında sürekli toplatma isteğinde bulunmuş ve gazetemizi toplatmıştır. Burada savcıların kendilerine dayanak etmek istedikleri madde Anayasanın 22. maddesidir. Oysa Anayasa'nın bu maddesinin ilk cümlesinde "Basın hürdür ve sansür edilemez" denmektedir. Savcılar ise her seferinde bu cümleyi ve aslında basın özgürlüğünü düzenleyen Anayasanın bu temel ilkesini görmezlikten gelmişlerdir. Anayasa'nın bu maddesinde gazetelerin ve dergilerin toplatılması konusunda getirilen kayıtlarda, maddenin gerekçesinde açıkça belirtildiği gibi "kesin zaruret olan hallerde" bu yola başvurulabileceği belirtilmiş ve keyfi tutumlarla basın özgürlüğü üzerinde sansür uygulama çabalar engellenmek istenmiştir. Oysa savcılık, tam bir sansürcü anlayışı içindedir. Savcılık, gazetemizi,yayınını durdurması için toplatma kararları ile zorlamayı ve yayını engellemeyi amaçlamaktadır. Bu iş bu kadarla da kalmamakta, savcılık, gazetemiz üzerinde mali baskı yaratabilmek için tamamen kanunsuz bir şekilde bir daha satışına imkan olmayan gazetemizin iade sayılarına el koydurarak yeni bir tehdit yoluna daha sapmıştır.

Kısacası aslında ilk görevleri Anayasa'yı korumak olması gereken savcılık, bu tutumuyla aslında Anayasa'nın en temel ilkelerini ortadan kaldırmıştır. Savcılar açıkça gazetemizin yayın hayatını durdurabilmek için çalışmaktadırlar. Kim veriyor bu hakkı onlara? Türkiye'de hâlâ Abdülhamit'in sansürcülüğüne özenenler bu yoldan dönmeli ve kanunsuz uygulamaya son vermelidirler.

Aydınlık, bu iddianameyi niçin yayınlamıştır? Gazetemizin ülkemizin bağımsızlığı ve halkın birliğinin korunması için gösterdiği hassasiyet bütün kamuoyunun malumudur. Bu nedenle, Aydınlık Kahramanmaraş katliamı sırasında ve sonra bu katliamın tertipçilerini açığa çıkarmak ve halkın içinde tekrar birlik ve barışın sağlanması için mücadele etmiştir. Ve bu mücadelesinde büyük başarılar kazanmıştır. Bu sırada kimsenin aklına, yürütülen tahkikatın selameti gerekçesiyle yayınımızı durdurmak gelmemiştir. Sadece bu yayınımızdan rahatsız olan MHP'liler dışında. Çünkü bu yayınımız hem adalete hizmet etmiştir, hem de birlik ve barışın tekrar gerçekleşmesine yardımcı olmuştur. Oysa savcıların mantığına göre gazetemiz o sıralarda da sayısız "suç" işlemiştir.

İddianameyi yayınlamamız da halkın içinde birlik ve barışın gerçekleşmesine yardımcı olacaktır ve olmaktadır. Bu olayın tertipçilerinin yakalanıp, yakalanmadığını ve suçlular hakkında ne gibi bir işlem yapıldığını bir an önce öğrenmek kimin zararınadır? Nitekim, yayınımıza başladıktan sonra MHP'liler ve Hergün gazetesi rahatsız oldular. Hergün'cüler gazetemizin toplatılmasını ve yayınımızın engellenmesini istediler. Savcılar bunu görmezlikten gelerek, MHP'lileri sevindirerek mi Cumhuriyeti koruyacaklar? Böyle mi anarşi önlenecek? Böyle mi ortadan kaldırılmak istenen birlik ve barış sağlanacak?

Tüzük tartışmasıyla çanak çömlek patladı

(Baştarafı 1. sayfada)

Gerçekten kurultayın yaklaştığı şu günlerde muhalefet, önemli sayıda delegelik elde etmişken, işverenlerle Başbakan arasında patlak veren çatışma Ecevit'e şu sözleri söyleme olanağı vermişti:

"Bu ülkede halkın dediği olur, halkı sömürenlerin değil."

Böylece Ecevit, kapitalizme ve sömürüye karşı çıkar bir havaya bürünmüştü.

Hemen ardından garip bir şekilde basına ulaşan Christopher-Ecevit görüşmesinin perde gerisi ise, Başbakan'ın bu görünümüne bir de ince "anti-emperyalizm"i eklemişti. Elbette üslup daha inceydi. "Carter'in masasını yumruklamak" gibi garip bir biçime bürünmemişti. Ama sağlanmak istenen izlenim oydu.

Üstelik Ecevit CHP Grubunda, "Türkiye'nin dünya barışına katkıda bulunmak için üzerine düşeni yapacağını" belirterek, hem İsa'ya hem Musa'ya yaranma politikasını sürdürdükten başka, bir de bir zamanlar yurt içinde yarattığı "barış havarisi" görünümünü şimdi uluslararası alana yayıyordu.

Bütün bu "anti-emperyalist, anti-kapitalist Genel Başkan" görünümü, "ülkenin büyük bunalım içinde olduğu bir dönemde" yapılan kurultayta Ecevit'in karşılaşabileceği güçlüklerin üstesinden gelmesine yardımcı olabilecekti.

Ama tüzük tartışmasıyla çanak çömlek patladı.

Aralarında üç tane Genel Yönetim Kurulu üyesi, Disiplin Kurulu, Denetleme Kurulu üyelerinin de bulunduğu 112 parlamenter ya da daha genel bir deyimle 478 delegenin imzasıyla Genel Merkeze sunulan tüzük değişikliğinin gündeme alınması önergesine, Ecevit belki de gereksiz ölçüde sert tepki göstermişti. Anlaşılan Ecevit, savaşı daha ileri bir mevzide göğüslemeyi ve bu görüşe kayma eğilimi gösteren delegeleri yerinde tutmayı amaçlıyordu.

Ama muhalefet de aynı hızla hareket ederek, Ecevit'i cevapladı. Ecevit'in açıklamalarına, "katılmakta güçlük çektiklerini" bildirdi.

Böylece CHP 24. Kurultayının temel kavga noktası ortaya çıkmış oluyor. Belki Divan Başkanlığı seçimi gruplar için bir kuvvet gösterisi olarak geçmeyecek. Ama tüzük değişikliğinin gündeme alınması için yapılacak oylama, CHP Kurultayında esen rüzgarı belirleyecek.

Bakalım Ecevit daha önceki olayların getirdiği, anti-emperyalist anti-kapitalist Genel Başkan"görüntüsünden ne ölçüde yararlanabilecek?

Kurultaya giden günlerde Ankara'da merakla beklenen konu bu...

Kamran İnan...

(Baştarafı 1. sayfada)

tirmeye çalıştıklarını söyledi. İstanbul CHP Senatörü Prof. Besim Üstünel ise Türkiye'nin karşılaştığı ekonomik sorunlara çözüm bulmanın giderek daha da güçleştiğine işaret etti.

Milli Savunma eski Bakanlarından Hasan Esat Işık da yaptığı konuşmada, ülkeler arasındaki savunma işbirliğinin, ekonomi ile savunmanın ayrılmazlığı ilkesine dayandırılması gerektiğini söyledi. Işık, "ABD Yunanistan ile Türkiye arasında eşit mesafede kalmadıkça normal ittifak ilişkilerinin üstünde askeri güçbirliğini düşünmenin güç olduğunu" savundu.

DGB'nin...

(Baştarafı 1. sayfada)

ve Sıkıyönetim Komutanlığının koşuya izin vermediğini açıkladı.

Gençlik içinde anarşinin kol gezdiğini ve 19 Mayısların milli kurtuluş geleneklerinin unutturulmaya çalışıldığı bir dönem yaşandığını belirten DGB başkanı şöyle devam etti: "Ülkemizin bağımsızlığının özellikle Rusya tarafından tehdit edildiği bir ortamda koşumuz, İstanbul gençliği içinde arzulanan birliği, kardeşliği, demokrasiyi ve Milli Kurtuluşçu geleneği güçlendirmeye hizmet edecektir".

Bölücülük ve anarşi odaklarının etkisizleştirilmesinin halk ve gençlik içinde bu anlayışı yerleştirmekle mümkün olacağını belirten Aytemur, "ilgililerin aldığı bu koşuya izin vermeme kararının bu amacı gerçekleştireceği kanısında değiliz" dedi.

TARTIŞMALI TOPLANTI

Parti ve Kitle Örgütleri

Düzenleyen: TİKP Kadıköy İlçe Örgütü
Yer: TİKP Kartal İlçe Lokali. Ankara Cad. Özdemir İşhanı No:35

Tarih: 20 MAYIS 1979
Saat : 16.00

TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ MİLLİ BAĞIMSIZLIK GECESİ

Konuşma: DOĞU PERİNÇEK

20 Mayıs 1979 Saat:19

Yer: Arı Sineması Bahçelievler son durak Ankara

ÖĞRETMEN ARKADAŞ

20 Mayıs-1979 Pazar günü saat 10'da Tepebaşı Gazinosunda yapılacak TÖB-DER İstanbul (Aksaray) Şube Kongresine katılalım.

Kongremizin:

* Yurt ve Öğretmen sorunlarının tartışıldığı
* Eğitim Özgürlüğü Can Güvenliğinin tartışıldığı
* Herkesin fikirlerini özgürce söyleyebildiği
* Bölücülere karşı birliğimizi pekiştiren
* Meslek onuruna yaraşır, huzur içinde geçmesi için mücadele edelim.

YURTSEVER ÖĞRETMEN

Tulum toprağı...

(Baştarafı 1. sayfada)

İrfan Töre bu toprakları yıllardır "kendi tapulu malım" diyerek kullanıyordu. Hazinenin, araziyi kira vermeden yıllarca kullandığı için ağadan tazminat isteyeceği yerde, 50 bin liraya tekrardan kendisine kiralaması karşısında Tulum köylüleri şunları söylediler:

"Bizler uğraştık didindik, buraların hazine arazisi olduğunu meydana çıkardık. Tam hakkımızı arayacakken karşımızda devleti bulduk. Hazine avukatları ve hakimler yüzlerce köylünün ekmeğini bir kenara atarak, hatta biz ağadan 25 bin lira fazla kira bedeli verdiğimiz halde, toprakları ani bir kararla ağaya kiraladılar. Böylelikle onlar mahkemeleri 7-8 yıl daha uzatarak, şehirde keyif süren ağanın, devletin ve bizim sırtımızdan 7-8 sene daha beslenmesine göz yumdular."

Tulum köylüleri bu mücadeleyi bırakmayacaklarını, haklarını arayacaklarını, İrfan Töre'ye buradan mahsül kaldırtmayacaklarını da sözlerine eklediler.

Ecevit...

(Baştarafı 1. sayfada)

ler'den teminat istenmesi konusunda bazı tarafların, bu yol açılırsa, "Türkiye'ye yapılacak ekonomik veya askeri yardım konularında da Sovyetler Birliği'ne danışmak mı gerekecek?" şeklinde kaygı duyduklarını belirterek, bu konuların birbirinden tümüyle farklı olduğunu ileri sürdü. Ecevit, "Amerika Birleşik Devletleri'nin veya başka müttefiklerimizin Türkiye'ye ekonomik veya askeri yardımda bulunmak için veya işbirliğimiz için, elbette başka herhangi bir devletin, bu arada Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin görüşünün alınmasına veya danışılmasına gerek olmayacaktır. Bu söz konusu değildir" dedi. Meselenin "İki büyük nükleer devlet" arasındaki anlaşmayı ilgilendiren bir husus olduğunu, eğer bizim böyle bir anlaşmaya katkımız olacaksa, tarafların görüş birliği içinde olmasını istememizin doğal olduğunu" öne sürdü. Başbakan IMF ile ilgili olarak da, böyle anlaşmaların birkaç aşamadan geçerek sonuca ulaştığını, görüşmelerin sürdürüldüğünü söyledi.

"Kıbrıs'ta...

(Baştarafı 1. sayfada)

adım atmak için biraraya geliyorlar."

Adada iki halkın arasındaki ilişkilerin son zamanlarda iyice kötüleştiğini ileri süren gazete "geçen iki yıl içinde iki halk grubu arasındaki anlaşmazlıklar iyice derinleşti" diyor. Gazetenin Lefkoşe muhabiri tarafından verilen haber yorumda ayrıca Türk askerlerinin adaya 1974 de yaptıkları çıkartmadan sonra 1977'de Makarios'la Denktaş arasında anlaşmaya varılan dört temel prensip açıklanarak şöyle deniliyor.

"... Çok şey beklenen bu programdan da birşey çıkmadı."... "Waldheim'in önemli görevi yeni bir anayasayı meydana getirmek üzere iki tarafın da kabul edebileceği temel görüşmeleri sağlamak".

Türk-İş işadamlarını eleştirdi

ANKARA (ÖZEL)

Türk - İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier Başkanlığında toplanan Türk - İş Yönetim Kurulu, iş adamlarının bildirisi ile son iç ve dış olayları değerlendiren bir açıklama yaptı.

Bildiride işadamlarının açıklamalarıyla ilgili olarak şöyle deniyor: "Rejimin ayrılmaz bir parçası olan işçi sendikalarını kötülemek ve kamuoyunda ilan yoluyla eleştirmeye yönelmek, işveren çevrelerinin olumsuz bir davranışıdır. Ülkemizde yaşanan ekonomik ve sosyal bunalımdaki geniş sorumluluk paylarının ulusumuzun gözünden kaçırılması amacına dayalıdır. İlan yoluyla sorumluluktan kurtulmak mümkün değildir."

19 Mayıs 1979

(Baştarafı 1. sayfada)

Ecevit 16 ay önce iktidara geldiği zaman arkasında milletin büyük çoğunluğunun desteği vardı. AP tabanı dahil halkın büyük çoğunluğu, Ecevit'in zorbalığı ve terörü altetmesini, ekonomik zorlukların üstesinden gelmesini istiyordu. Halk, bunun için çok şey yapmaya hazırdı.

Ne yazık ki Ecevit, halkın bu güçlü rüzgarını arkasına almadı. Türkiye'nin önündeki zorlukları yenmek için milletin sevgisine, cömertliğine ve kahramanlığına güvenmedi. Halkın tükenmez yaratıcı kaynağından güç almadı.

Ve Türkiyemiz Ecevit'in 16 aylık iktidarı döneminde daha büyük zorlukların, daha büyük çalkantıların ve kargaşalığın içine yuvarlandı.

Ecevit bugün ne kadar kahramanlık gösterilerine girişirse girişsin, büyük meseleleri çözecek güçleri birleştirme şansını tüketmiştir artık.

Bugün ülkemiz büyük zorlukların içindedir.

Büyük zorluklar büyük siyasetlerin ışığında ve büyük güçleri birleştirerek yenilebilir. Yoksa ucuz kahramanlıkla ve gittikçe daha fazla eriyen güçlere dayanarak değil.

Bugün büyük siyaset, Moskova'nın yıkıcılığına ve Türkeşlerin zorbalığına karşı kararlı bir mücadele vermektir.

Büyük güç, milletin birleşik cephesidir.

Büyük zorluklar, büyük mücadeleleri, büyük kahramanlıkları, büyük fedakarlıkları ve büyük altüst oluşları yaratır. Tıpkı 19 Mayıs 1919'dan sonra olduğu gibi.

Türkiye halkı gene bağrındaki o büyük cevheri, o tükenmez yaratıcılığı dosta düşmana göstermeye hazırlanıyor.

Türkiye'yi bugünlere getirenlerin çaresizliği, halkın çaresizliği değildir. Yönetenlerin çaresizliği, halkın gücüne dayanan büyük çareyi, büyük çıkış yolunu açmaktadır.

Askeri Savcı...

(Baştarafı 1. sayfada)

sırf bir düşünce etrafında bir araya gelinmesinin suç haline getirildiğini, bunun ise örgütlenme ve düşünce özgürlüğüne açıkça aykırı olduğunu açıkladı.

20 Mart 1979 günü, duvarlara yazı yazarken gözaltına alınarak haklarında TCK'nın 141/5. maddesine göre dava açılan Murat Kaplan, Ramazan Önay, Nuri Çınar ve Hüseyin Gökmen'in yargılanmaları sırasında söz alan Askeri Savcı TCK'nın 141/1. ve 5. bentlerinin Anayasaya aykırılık gerekçelerini şöyle açıkladı.

"TC Anayasası 20. maddesinde düşünce özgürlüğünü kabul etmiş ve diğer özgürlüklerin çeşitli nedenlerle kanunla sınırlandırılabileceğini öngörmüş iken düşünce özgürlüğüne hiç bir sınırlama getirmemiştir. Düşünce özgürlüğü düşünceyi öğrenmeyi, düşünceye sahip olmayı, bu düşünceleri söz, yazı ve sair yollarla başkalarına serbestçe açıklamayı kapsamaktadır. Düşüncenin öğrenilebilmesi ve açıklanabilmesi yollarından biri de, bir düşünce etrafında kişilerin birleşmesi, dernekleşmesidir. Sırf bir düşünce etrafında bir araya gelinmesi bu düşünce anayasal düzeni cebren değiştirmeye, devirmeye yönelmiş olmadıkça yasaklanamaz, suç haline getirilemez. Aksine davranış düşünce özgürlüğüne açıkça aykırı olacaktır. TCK'nın 141/1-5. maddelerinde öngürülen dernekleşme eylem ve girişimleri cebre dayanmadığı halde cezalandırılmaktadır. Oysa cebre dayanan dernekleşmeleri TCK'ın 168. ve 271. maddeleri esasen cezalandırmaktadır. Ayrıca TCK'nın 141/5. maddesi, aynı maddenin 1, 2, 3, fıkraları ile 4. fıkrası arasında ceza hadleri bakımından ayırım gözetmiştir. Oysa her iki grup eylemlerin hepsi aynı derecede tehlikeli bulunmalı ve ayırım yapmaya kanunen gerek görülmemeliydi. TCK'nın 141/5. maddesi bu ayırım ile Anayasanın eşitlik prensibini öngören 12. maddesini de ihlal etmekte, faşist cemiyetlere girmeyi diğerlerinde daha az tehlikeli kabul etmektedir. Bu nedenle Anayasanın 12. ve 20. maddelerine aykırı bulunan 'TCK'nın 141/1. ve 5. fıkralarının iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmelidir."

Bu görüşlerin belirtilmesinden sonra gizli görüşmeye çekilen mahkeme heyeti, "Askeri Savcı tarafından öne sürülen istemin esasa ilişkin mütalarının verilmesinden sonra karara bağlanacağını" açıkladı.

Haig...

(Baştarafı 1. sayfada)

Alexander Haig, öğleden sonra Brüksel'e dönmek üzere özel uçakla Türkiye'den ayrıldı.

Haig, Esenboğa Havaalanında gazetecilere bir açıklama yaptı. Orgeneral Alexander Haig açıklamasında özetle şunları belirtti:

"Ankara'daki görüşmelerim sırasında beş önemli konuyu ele aldık. Bunlardan birincisi Türk Hükümetine acil mali yardım yapılmasıdır.

Türkiye'deki demokratik sistemin korunması için bütün NATO ülkelerinin katkısının gerekliliğini vurguladık.

Mali yardımla ilgili olarak, Türkiye'ye sadece öteki NATO ülkelerinin değil ABD'nin de askeri ve ekonomik yardım yapması gerektiğine inanıyorum.

Türkiye'ye 50 milyon dolar kredi verilmesi Amerikan Kongresi tarafından önerilmiştir. Türkiye'nin ek bir borca ihtiyacı yoktur. Türkiye'ye uzun vadeli bir temel çerçevesinde yardım edilebilir.

TMOOB...

(Baştarafı 1. sayfada)

TMMOB'nin kararı olmamasına rağmen 1 Mayıs ta İzmir'deki gösteriye katılmalarının bölücülük olduğu üzerinde durulacağı bildirildi.

TKP yanlılarının eleştirileceği diğer bir konu ise TMMOB içinde yer alan odaların bağımsız hareket etmelerini istemeleri.

BAŞSAĞLIĞI

Cemal Gürsel İlkokul Öğretmeni

MUSTAFA GÖKÇEN

Faşist katiller tarafından katledildi. Ailesine ve tüm öğretmen arkadaşlara başsağlığı dileriz.

Mustafa Gökçen İstanbul'da peşpeşe öldürülen üçüncü arkadaşımızdır. İktidarın cinayet odaklarının üzerine yürümemesi saldırganlara cesaret vermektedir.

CİNAYET ODAKLARI DAĞITILSIN!
KATİLLERDEN HESAP SORULSUN!

YURTSEVER ÖĞRETMEN

Aydınlık

Genel Yönetmen
ORAL ÇALIŞLAR

Sahibi: BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına FERİT İLSEVER
Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt / M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95, Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdış
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (santimi) 250 TL
3.5.7. sayfalar (santimi) 300 TL
Yayın İlanı (santimi) 100 TL
" " (Yayın Sayfasında)(santimi) 30 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 snt.) 350 TL
Küçük İlanlar (kelimesi) 5 TL

22340—419

Katliam sonrası K.Maraş

Barışa susayanlar

RÖPORTAJ:ALİ ÖZTÜRK-YUSUF ÇELİK 6

MSP'LİLER NE DİYOR?

● *MSP Merkez İlçe Başkanı Mustafa Kabalcı da, olayları Batılı ve Doğulu emperyalistlerin tezgahladığını söyledi.*

● *"Aleviler ve Sünniler şehrimizde senelerdir kardeş gibi yaşamışlardır. Kargaşalığı dış güçler çıkarıyor."*

● *"Sağ derken İslam sağcılığını kastetmiyorum. CIA'yı, Amerika'yı ve faşist sağcılığı kastediyorum."*

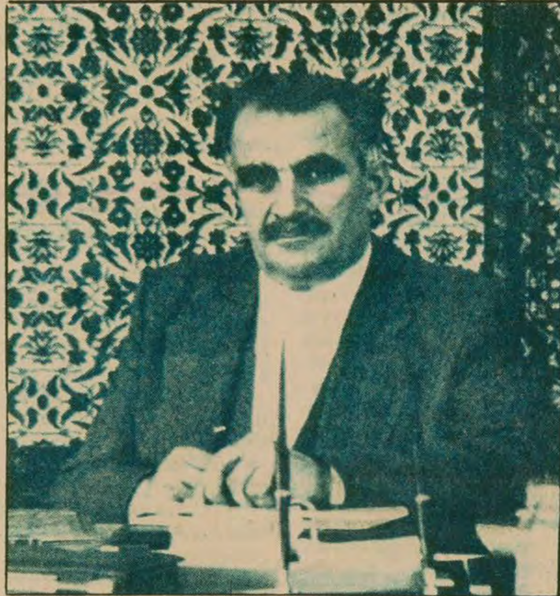
MSP K.MARAŞ İL BAŞKANI AHMET GEDEMENLİ

Sağda da, solda da emperyalistlere alet olanlar var

Kahramanmaraş olayları konusunda AP İl Başkanı Kadıoğlu'yla konuştuktan sonra acaba MHP'lilerden başka Kadıoğlu'yla aynı fikirleri taşıyan parti başkanı var mı diye düşündük. MSP'lilerle görüşmek istedik. Dinin alet edilerek yüzlerce insanın öldürüldüğü Kahramanmaraş'ta İslam dinini ön planda tutan MSP'nin yöneticileri ne düşünüyorlardı. Katliamcılar hakkındaki görüşleri neydi?

MSP'lileri dinledikten sonra gördük ki, bu partinin en azından yöneticileri şehirde kargaşalık çıkaran güçlere karşıdırlar. İsim vermeden de olsa faşistleri kınamaktadırlar. Önce İl Başkanı Ahmet Gedemenli'yi dinleyelim. Şöyle diyor Gedemenli:

Senelerden beri ilimizde Aleviler ve Sünniler kardeş gibi bir arada yaşamışlar, birbirlerinden alış veriş yapmışlar, birbirlerine gidip gelmişler, birbirlerinden kız alıp vermişler, çocukları aynı okulda, aynı sıralarda kardeş gibi okumuşlar. Şimdiye kadar hiç bir olay olmazken, ne zaman ki, dış güçler içişlerimize karışmışlar ne zaman ki hükümetler, dış güçlere yardakçılık yapmışlar o zaman içimizde, Türkiye'nin her tarafında kargaşalık çıkarmışlardır. Bir çok ilimizde başarılı olamayan dış güçler, ilimizde emellerine ulaşmışlardır. Kardeşi kardeşe kırdırdılar. Komşuyu komşuya vurdurdular. Mekteplerde aynı sırada okuyan talebeleri birbirlerine düşman ettiler. Emperyalistlere alet olanlar solda da var sağda da var. Sağ derken İslam sağcılığını kastetmiyorum, Peygamberimizin sağcılığını kastetmiyorum, CİA, Amerikan ve faşist sağcılığı kastediyorum. Hem bu sağcılık terimi üzerine bir açıklık getirilirse çok iyi olur. Bilhassa TRT ve basında hep sağ ve sol gruplar arasında gibi terimler kullanılıyor, biz bu konuda şikayetçiyiz.

K. Maraş MSP İl Başkanı Kaya Gedemenli.Emperyalistlere alet olanlar sağda da var solda da. Sağ derken peygamberimizin sağcılığını kastetmiyorum. CİA, Amerikan ve faşist sağcılığı kastediyorum.

Hükümet anarşiyi önleyemez

Bu hükümetin anarşiyi bölücülüğü, önleyeceğine inanmıyorum. Çünkü bölücülük bir sefer hükümetin içine girmiştir. Hükümet olan partinin içine girmiştir. Çeşitli bakanlıklara bölücüler sızmıştır. Bunları temizlemeyen bir hükümet anarşiyi nasıl önleyebilir, bölücülüğü nasıl önleyebilir?

Kabalcı nın görüşleri

K. Maraş olayları ile ilgili görüşüne başvurduğumuz MSP Merkez İlçe Başkanı Mustafa Kabalcı görüşlerini gazetemize şu şekilde açıkladı:

"Burada meydana gelen olaylar, halkımız arasında büyük bir yara açmıştır. Bir çok insanı zor durumda bırakmıştır. Bu tür olaylar emperyalistler tarafından kışkırtılmaktadır. Emperyalist ülkeler dünyayı kendi aralarında bölmüşlerdir. Üçüncü bir alternatifi çökertmek için her türlü yola başvurmaktadırlar. Çeşitli geri kalmış ülkelerde olduğu gibi, ülkemizdeki olaylar da. batılı ve doğulu emperyalistler tarafından tezgahlanıyor. Bu tür olayları Maraş, Malatya, Adıyaman, Elazığ ve Yozgat gibi vilayetlerimizde sergilemeye çalışanlar, birçok ilde emellerine ulaşamadılar. Ne yazık ki bu emperyalistlerin uşakları güzel ilimiz Maraş'ta. çeşitli insanları kendilerine alet ederek sokağa dökmeyi başarıp Maraş'ı kana bulamışlardır.

Bu bir mezhep kavgası değildir

Bunun üstüne basa basa belirtiyorum, bu bir mezhep kavgası değildir. Yurdumuzu ve devletimizi zayıf buldukları anlarda böyle olayları tezgahlamışlardır. Bunun örnekleri tarihte çoktur.

Barış nasıl mı mümkün olur? Bu evvela barış düşmanlarının mızrağını iyi tespit ederek, cesaretli bir politika ile, güvenlik tedbirleriyle üstüne gitmekle olur. Fakat en büyük yanılgı da yüzeysel olarak, emniyet tedbirleriyle önlemeyi düşünmektir.

Aynı mekteplerde okuyan, aynı sıralarda oturan, aynı yurdun çocukları olan gençlerimiz birbirlerini öldürecek kadar karşı karşıya gelmişlerse, bunu sistemin aksaklığında aramak gerekir. Tarihimizi sevdirememişsek, geleneklerimizi sevindirememişsek onlara yurdumuzun düşmanlarını öğretememişsek, kurtuluş savaşımızda yan yana, omuz omuza çarpışarak ölen atalarımızın çocukları niye bugün biribirine düşman edilmişlerdir?

Batılı ve Doğulu emperyalistler

Partimiz bugüne kadar anarşinin hiç muhatabı, yandaşı, gayesi, koruyucusu olmamıştır. Elhamdülillah, gerek ülkemizde, gerek ilimizde oynanan oyunların her zaman farkında olmuşuzdur.

Halkımıza çağrım şudur, bizim batılı ve doğulu emperyalistlerle hiç bir alıp vereceğimiz yoktur. Bunlar hiç bir zaman dostumuz olamazlar. Bizim dostlarımız bizim gibi geri kalmış ülkelerdir. Hep birlikte şehit vererek kurtardığımız ve savunduğumuz yurdumuzda emperyalistlerin oynamak istedikleri oyunlara alet olmayalım. Kalkınmanın yollarını kendi imkanlarımızda arayalım. Bir daha bu kanlı Maraşları yaşamamak için tertipçilere fırsat vermeyelim.

Tedbir alınmadı

Maraş'ta meydana gelen olaylara da kısaca değinen Kabalcı, konuşmasının son bölümünde hükümeti eleştirerek şöyle dedi: "Olaylarda hükümetin ihmali görüldü. Güvenlik tedbirleri iyi bir şekilde alınmadı. Eğer alınmış olsaydı, bu kadar ölü olmazdı. Olaylar sırasında şehirde güvenlik kuvvetleri yok denecek kadar azdı. Adeta şehir tertipçilere terk edilmişti. Esas olaylar. körükleyip çıkartan elebaşıların yakalandığı kanısında değiliz. MSP olarak bölücüleri, tertipçileri ve canileri lanetliyoruz".

MSP Merkez İlçe Başkanı MUSTAFA KABALCI

Yarın: CHP İl Başkanı ve Merkez İlçe Başkanının görüşleri

TEKZİP

MHP'LİLERİN GÜNEY AFRİKADA PARALI ASKERLİK YAPTIĞI KESİNLİKLE YALANDIR

Aydınlık Gazetesinin 26 Şubat 1979 Pazartesi günkü sayısının son sahifesinde "Güney Afrika'da paralı askerlik yapanların MHP'liler olduğunu kesinlikle biliyoruz" başlıklı haberiniz kesinlikle yalandır. Nitekim bu konudaki daha önceki haberinizi de yalanlamıştık.

MHP ve MHP'liler daima hür demokratik rejimden yana olmuş ve her zaman ve her yerde bu fikrin savunucusu olmuştur. Eğer Güney Afrika'da paralı askerlik yapan maceracı Türkler varsa, bunlarla MHP'nin yakından ve uzaktan bir ilişkisi yoktur ve olamaz da. Çağdışı bir takım deyimlerin arkasına saklanarak, kendi gerici ve diktacı Marksist görüşlerine Aydınlık gazetesinin ortak olarak MHP'yi göstermesi boşuna gayret göstermekten öte bir şey değildir Aydınlığın karanlıkçı, karanlık gösterici ve yalanı bir meziyet sayıcı görüşü bizim dışımızdadır. Sizi yalanlarınızla başbaşa bırakıyorum.

YAŞAR OKUYAN
Milliyetçi Hareket Partisi
Genel Sekreter
Yardımcısı

Kuşların bile kaçtığı...

3

CHP Muş Milletvekili BURHAN GARİP ŞAVLI yazdı

VARTO: Köylere uçakla ekmek atıldı. Felaket bölgesi halkına tifo ve tifüs aşısı yapılıyor."

"Her taraftan yardım geliyor."

"Kabine olağanüstü toplantı yapıyor."

"Yurtta yardım seferberliği."

"Yardım kampanyası çağrısına ilk koşanlardan biri, Kuvayı Milliye Milis Kuvvetleri Cemiyeti olmuştur."

"Demirel, muvakkat iskan için hazırlık başlamıştır, dedi."

"Varto'da başlayan göç: Evleri, dükkanları yıkılan Vartolular, enkaz altındaki eşya ve hatta ölülerini terk ederek, civar il ve ilçelere göçe başlamışlardır."

"Felaket bölgesine yardımlar hızla artmakta.Maddi zararın tespiti için çalışılıyor."

"Deprem bölgesinde şaşkınlık var.

"Dağ köyleri: Resmi ağızlardan duyuyoruz. Her türlü yardım yapıldı diye? Gerçek dışı beyanlar bu. Yani asılsız. Askeri birlikler yeni yeni ulaşmaya çalışıvorlar dağ köylerine."

"Yerle bir olan Varto'da halka, sadece önümüzdeki kışı çıkarabilecekleri, geçici barakalar yapılacak."

"Kuşların bile kaçtığı Varto'da, halk artık göçe hazırlanıyor..."

Evet, sadece önümüzdeki kışı çıkarabilecekleri geçici barakalar yapılacak. Ve bu barakalar, sürüp gidecek olan bir dramın belki binlerce serüvenine örtülecekler. Belki bir türlü çözülemiyecek kör düğümleri olacaklar, kuşların bile kaçtığı Varto'da.

GİDEMEYEN ÖLÜR KALIR BURADA

"ana ölmüş, baba ölmüş, nine ölmüş, dede ölmüş, Kalmış şu dünyada, daha yalnızlığını bilmeden, yapayalnız. Yüzükoyun kapanmış yere. O kahrolası yere. Anasını, babasını, kardeşlerini elinden alan o kahrolası kara yere. Kara toprağa. Yüzüne sineğin biri konup biri kalkıyor. Üzerinde elbise bile yok. Gece annesi ne giydirmişse öyle kalmış sipsivri. Eğer Devlet Baba elinden tutarsa, eğer Devlet Baba ona barınacak bir dam bulursa, eğer Devlet Baba onu unutmazsa, o da belki yaşayacak böyle anasız."

"Ölüler savmakla bitmiyor, bir köşede depremden kurtulanlar kümelenmiş oturuyorlar. Yüzlerine sinekler inip kalkıyor. Onlar sabit bakışlarla bir şey bekliyorlar. Ama ne bekledikleri belli değil." (Özdemir Kalpakçıoğlu)

Bizim mahalleden Abdullah'ı yıkıntılara tünemiş gördüm.Üzerinde kirlenmiş, mavi yollu pijaması vardı. Seğirtti boynuma sarıldı. Artık bekleme dedim, Muş'a götüreyim seni. Döndü, iki adım geri gitti.

—Bu dükkanların hepsi benimdi, yirmi dükkan, ağızlarına kadar da mal doluydu, dedi, nasıl gelirim.. Eliyle yıkıntıları işaret ediyordu.

Gazeteci Yılmaz Tunçkol şöyle yazıyor:

"Varto sokakları şuurunu kaybetmiş insanlarla dolu. Gözlerinin önünde cereyan eden akıl almaz facia bu insanlarda şuur bozukluğu yapmış. Kimi bir köşede kendi kendine şarkı söylüyor, kimi de öbür tarafta, gözlerini sabit bir noktaya dikmiş, sadece bakıyor, bakıyor..."

Ve yine haberler:

"Başbakanlık'ta Doğu kalkınması için askeri ve sivil teknik yetkililerle toplantı yapıldı."

"Demirel: Yeni evler derhal yapılacak."

"Kemal Kurdaş: Geçici tedbir olmalı."

"Vartolular, tedbir alınmazsa Başbakanlık'ta çadır kuracak."

"Yarlısu Köyünde 6 yakınını kaybeden bir adam intihar etti. Felaketzedelerin çocukları dilenmeye başladı."

"Varto'nun bir diğer isteği, de, kış bastırmadan durumlarının ele alınmasıydı:

—Yoksa giden gider, gidemiyen ölür kalır burada, diyorlardı...

ACEP NE İŞTİR?

"Ve cesetler kokmaya başladı. Varto'da. Bugüne kadar bilmezdim kazmanın, küreğin, baltanın bu kadar lüzumlu olduğunu. Boşuna değilmiş köylülerin kazma, kürek diye feryat edişleri. Ölüleri de bulup çıkarabilmek için, tırnakları ile toprağı kazdıkları..."

"Dalga dalga yükseliyor bu koku Varto'nun üzerinde. Ve vatandaşlar ölülerini koklaya koklaya tespit etmeye çalışıyorlar. Perişanlık, bezginlik, huzursuzluk, göç ve panik havası devam ediyor. Biraz da insana değer vermesini öğrenebilsek."

● **"Ve cesetler kokmaya başladı Varto'da. Bugüne kadar bilmezdim kazmanın, küreğin, baltanın bu kadar lüzumlu olduğunu. Boşuna değilmiş köylülerin kazma, kürek diye feryat edişleri. Ölüleri de bulup çıkarabilmek için, tırnakları ile toprağı kazdıklarını...**

"Bugüne kadar bilmezdim. Kazmanın küreğin baltanın bu kadar lüzumlu olduğunu"

● **Evet, sadece önümüzdeki kışı çıkarabilecekleri geçici barakalar yapılacak.Ve bu barakalar, sürüp gidecek olan bir dramın belki binlerce serüvenine örtülecekler.**

"Ana ölmüş, baba ölmüş, dede ölmüş. Kalmış şu dünyada, daha yalnızlığını bilmeden yapayalnız"

"Bütün sular çamurlu akıyor, şimdi Varto'da.Ama o çamurlu suyun bir tadı var ki anlatamam. Bu çamurlu suyun buruk tadını, çoluk çocuğun kursağına bir lokma ekmek gittiğini gözlerimizle gördüğümüz vakit, çok daha şiddetli hissediyorsunuz: Su ve ekmek... Bu fakir millete bu kadar da vurulmaz ki."

"Ne demişiz?

Burası Muş'tur
Yolu yokuştur
Giden gelmiyor
Acep ne iştir.

diye türkü söylemişiz..."

"Şimdi, ölülerimize yer, yıkılan evlerimize yer, aç karınlarımaz ekmek arıyoıuz." (Ö. Kalpakçıoğlu)

YARIN:
Bir rapor ve Japon gazeteciler

DUMLUPINAR MAHALLESİ OLAYLARI (Klasör No:17, 18, 19) 13

304 idam istenen davanın dosyasını açıyoruz

T.C.
ADANA - K. MARAŞ - G. ANTEP VE URFA İLLERİ
SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI ASKERİ SAVCILIĞI
ADANA

İDDİANAME

K.MARAŞ DOSYASI

MEHMET ALİ BALTA, "ELHAMDÜLİLLAH MÜSLÜMANIM" DEDİ

Buna rağmen altı kişi üzerine tüfekle ateş açtı

23.12.1978 Cumartesi günü saldırgan bir gurubun Dumlupınar Mahallesi Orman Dairesi civarında oturan Mehmet Ali BALTA'nın evine doğru saldırıya geçtikleri, kalabalığın başında Ferik lakabıyla anılan Perihan MENCİK'in bulunduğu, Perihan MENCİK'in komünistlerin kürtlerin evi burası diyerek alevi vatandaşların evlerini gösterdiği, saldırgan gurubun içinde Şerif BALTA'nın sınıf arkadaşı Hüseyin KÖSE'nin de bulunduğu saldırgan guruba rastlayan Seydihan KÖSE'nin saldırıya engel olmakistediği ancak başaramadığı. saldırıyı gören Mehmet Ali BALTA, Şerif BALTA, Mehmet SAĞLAM ve Ali SAĞLAM'ın tarlalara doğru kaçmayı başardıkları, saldırgan grubun başlarında İsa CERİT olduğu halde Mehmet Ali BALTA'ya ait evi yaktıkları, Elif BALTA'yı kovalamaya devam ettikleri, Elif BALTA'nın Bekir HARMAN'ın evine sığındığı, Bekir HARMAN, Elif BALTA'yı evinde bırakmayıp Elif BALTA'nın kaçmasını sağladığı, İsa CERİT ve arkasındaki saldırgan gurubun Bekir HARMAN'ın evini aradığı ancak Elif BALTA'yı bulamadıkları, bunun üzerine İsa CERİT'in elinde sopa olduğu halde "Bu kadını niye bıraktınız, bu kadın komünisttir" diye bağırdığı, bilahare Elif BALTA'nın almış olduğu ezici ve ateşli silah yarası sonucu öldüğü, ancak kimler tarafından öldürüldüğünün tesbit edilemediği,

Saldırgan gurubun elinden kaçan Mehmet Ali BALTA, Şerif BALTA, Mehmet SAĞLAM ve Ali SAĞLAM'ın geceyi tarlalarda geçirdikleri 24.12.1978 günü sabahı Önsen köyünden Yaşar KİRİK'e rastladıkları, Yaşar KİRİK'in bu şahısları alarak evine götürdüğü, dört alevi yurttaşın köye geldiğini duyan köylülerin toplanarak Yaşar KİRİK'in evine gittikleri, bu şahısları öldürmek istediklerini söyledikleri, ancak Yaşar KİRİK'in buna engel olduğu, gece evinde misafir ettikten sonra 25.12.1978 Pazartesi günü köyün dışına çıkartarak yolcu ettiği 24.12.1978 günü Seydihan KÖSE'nin kendilerini korumak üzere Ramazan KÖSE, Hacı KÖSE, Hüseyin KÖSE ve Hacı (Yusuf) TOPAK'ı Dadağlı köyüne silah getirmeye gönderdiği köye giden bu şahısların geceyi Dadağlı köyünde geçirip 25.12.1978 Pazartesi günü silahları ile beraber yola çıktıkları, Önsen köyünden geçerken traktöre binmek istedikleri, ancak Beyazıt POLAT'ın "lastik inik siz gidin biz arkadan yetişiriz" dediği. Dadağlı köylülerinin yola devam etiği, biraz sonra Önsen köyünden gelen traktöre bindikleri, Önsen köylülerinin 4 aleviyi öldürmeye gittiklerini söylemeleri üzerine Hüseyin KÖSE'nin bu şahısları tanıdığını, bir tanesinin sınıf arkadaşı olduğunu, olaylar sırasında evlerini yaktıklarını söylediği, kaçan 4 kişiyi görmeleri üzerine traktörden inerek kovalamaya başladıkları, çoban Kazım UĞURLU'nunda yardımıyla kaçanlardan Mehmet Ali BALTA, Mehmet SAĞLAM, Ali SAĞLAM'ı yakaladıkları Şerif BALTA'nın çalılıklar içine saklandığı Faruk KÖSE'nin yakalananlardan Mehmet Ali BALTA'ya kelimei şahadet getirmesini söylediği, Mehmet Ali BALTA'nın kelimei şahadet getirdiği, "müslümanmısın" sorusu üzerine Mehmet Ali BALTA'nın "Elhamdülüllah müslümanım" dediği, bu kelimenin anlamı sorulunca cevap veremediği, buduruma sinirlenen Faruk KÖSE'nin elindeki tüfekle iki el ateş ettiği, Mehmet Ali BALTA'nın bileğinden ve göğsünden yaralandığı, elindeki çiftesini tekrar dolduran Faruk KÖSE'nin bu defa Mehmet SAĞLAM ve Ali SAĞLAM'a ateş ettiği, Faruk KÖSE'nin ateş etmesinden sonra olay yerinde bulunan sanıklardan Mehmet KÖSE, Hacı KÖSE, Remzi CANPOLAT, Mehmet KİRİK, İlyas ASÇAK'ın Mehmet Ali BALTA, Ali SAĞLAM ve Mehmet SAĞLAM'ın üzerine ateş ettikleri, bu sanıklardan sadece Remzi CANPOLAT'ın tabanca ile ateş ettiği, Mehmet Ali BALta,Mehmet SAĞLAM, Ali SAĞLAM almış oldukları silah yarası sonucu öldükleri, saldırgan gurubun içinden Hayrullah CANPOLAT, Ramazan KÖSE Hacı Yusuf TOPAK, Ökkeş KÖSE, Hacıoğlu Ahmet CANPOLAT, Mehmet KURT'unda bulundukları yine bu gurupta bulunan sanıklardan Mehmet KİRİK, Hacı KÖSE, Hüseyin KÖSE, Mehmet KÖSE de kırma av tüfeği Remzi CANPOLAT'ta tabanca ve Faruk KÖSE'de av tüfeği ile tabanca bulunduğu Remzi CANPOLAT'a ait tabancanın 6136 sayılı kanun uyarınca taşınması ve bulundurulmasının memnu olduğu sanıkların itirafları şahitler, Şerif BALTA, Yaşar KİRİK, Mustafa GÖKSU, Seydihan KÖSE, Mustafa BALTA, Ali AKKUŞ'un ifadeleri, olay zabtı, yüzleştirme zabtı, otopsi raporları ve bilirkişi mütealasından anlaşılmıştır.

YARIN:
Dumlupınar Mahallesi olayları-devam